

28.11.2018

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

21 – 2018

Kokousaika: 28.11.2018 klo 18.00 – 23.27

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

21 – 2018

Mötestid: 28.11.2018 kl 18.00 – 23.27

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

28.11.2018

379 §.....	8
Esityslistan asia nro 4	8
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN JAOSTON JÄSENEEN VALINTA	8
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	8
381 §.....	8
Esityslistan asia nro 6	8
LAUTTASAAREN ALA-ASTEEN PERUSPARANNUSTA KOSKEVAN HANKESUUNNITELMAN HYVÄKSYMINEN.....	8
Valtuutettu Malin	8
Valtuutettu Kopra	8
Pormestari Vapaavuori	9
Valtuutettu Nygård	10
Valtuutettu Moisio	10
Valtuutettu Rautava	11
383 §.....	11
Esityslistan asia nro 8	11
FEMINISTISEN PUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE HELSINGIN OMAN SAMAPALKKAISUUSOHJELMAN LAATIMISEKSI.....	11
Valtuutettu Aro	11
Valtuutettu Malin	13
Valtuutettu Puhakka.....	14
Valtuutettu Alametsä.....	15
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	15
Apulaispormestari Vesikansa	15
Valtuutettu Tuomas Rantanen	16
Ledamoten Wallgren.....	17
Valtuutettu Turkkila	17
Valtuutettu Malin	18
Valtuutettu Aro	18
Valtuutettu Ebeling.....	18
Valtuutettu Aro	19
Valtuutettu Honkasalo.....	19
Valtuutettu Kaleva.....	19
Valtuutettu Anttila.....	20
Ledamoten Månsson	20
384 §.....	20
Esityslistan asia nro 9	20

28.11.2018

PERUSSUOMALAISTEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE VANHUSPALVELUJEN NYKYTILAN JA TULEVIEN TARPEIDEN SELVITTÄMISESTÄ	20
Valtuutettu Mari Rantanen	20
Valtuutettu Kopra	22
Valtuutettu Asko-Seljavaara	22
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	23
Valtuutettu Anttila.....	24
Apulaispormestari Vesikansa	24
Valtuutettu Mari Rantanen	25
Valtuutettu Karhuvaara	26
Valtuutettu Ebeling.....	26
Valtuutettu Urho.....	27
Valtuutettu Kopra	28
Ledamoten Månsson	28
Valtuutettu Koivulaakso	28
Valtuutettu Asko-Seljavaara	29
Valtuutettu Raatikainen.....	29
Valtuutettu Anttila.....	30
Valtuutettu Vuorjoki.....	30
Valtuutettu Turkkila	31
Valtuutettu Karhuvaara	32
Valtuutettu Abdulla.....	32
Valtuutettu Juva	33
Valtuutettu Vepsä	33
Valtuutettu Mari Rantanen	34
Apulaispormestari Vesikansa	35
Valtuutettu Turkkila	36
Valtuutettu Haatainen	36
385 §.....	37
Esityslistan asia nro 10	37
VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE PUHTAASTA SISÄILMASTA	37
Valtuutettu Vuorjoki.....	37
Valtuutettu Muttilainen	39
Valtuutettu Kivekäs	40
Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)	41
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	42
Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)	42
Valtuutettu Malin	42
Pormestari Vapaavuori	44

28.11.2018

Valtuutettu Venemies.....	46
Valtuutettu Vuorjoki.....	46
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro).....	47
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	48
Valtuutettu Nygård.....	48
Valtuutettu Muttilainen.....	49
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro).....	49
Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	50
Valtuutettu Peltokorpi.....	50
Valtuutettu Turkkila.....	51
387 §.....	52
Esityslistan asia nro 12.....	52
VALTUUTETTU PETRUS PENNASSEN ALOITE LAUTAKUNTIEN JA MUIDEN TOIMIELINTEN KOKOUSTEN AVOIMUUDESTA.....	52
Valtuutettu Pennanen.....	52
Valtuutettu Kivekäs.....	53
Ledamoten Wallgren.....	54
Valtuutettu Muttilainen.....	54
Valtuutettu Diarra.....	55
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	56
Valtuutettu Ohisalo.....	56
Valtuutettu Peltokorpi.....	56
Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro).....	57
Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro).....	57
Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro).....	58
Valtuutettu Meri.....	58
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	58
Valtuutettu Holopainen.....	59
Valtuutettu Venemies (vastauspuheenvuoro).....	59
Apulaispormestari Razmyar.....	59
Valtuutettu Lovén.....	60
Valtuutettu Ohisalo (vastauspuheenvuoro).....	61
Valtuutettu Diarra (vastauspuheenvuoro).....	61
Valtuutettu Jalovaara.....	61
Valtuutettu Ohisalo (vastauspuheenvuoro).....	62
Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro).....	62
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro).....	62
Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro).....	63
Valtuutettu Soininvaara.....	63
Ledamoten Månsson.....	64
Valtuutettu Turkkila.....	64

28.11.2018

Valtuutettu Raatikainen.....	65
Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)	65
Valtuutettu Tuomas Rantanen	66
Apulaispormestari Vesikansa	66
Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	67
Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro).....	67
Valtuutettu Anttila.....	68
Valtuutettu Hyttinen	68
Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro).....	68
388 §.....	69
Esityslistan asia nro 13	69
VALTUUTETTU TUULA HAATAISEN ALOITE NUORTEN KASVANEeseen ASUNNOTTOMUUTEEN PUUTTUMISESTA	69
Valtuutettu Järvinen	69
Valtuutettu Venemies.....	70
Valtuutettu Laisaari	71
389 §.....	71
Esityslistan asia nro 14	71
VALTUUTETTU ALVIINA ALAMETSÄN ALOITE, VÄÄRINKÄYTÖN TIEToon SAATTAMINEN ELI NS. WHISTLEBLOWER-OHJEISTUS	71
Valtuutettu Alametsä.....	71
390 §.....	72
Esityslistan asia nro 15	72
VALTUUTETTU SINIKKA VEPSÄN ALOITE HELENIN JA VANTAAN ENERGIAN YHTEISTYÖN LISÄÄMISEKSI SÄHKÖ- JA LÄMPÖVERKKOHANKKEISSA	72
Valtuutettu Vepsä	72
Ledamoten Månsson	73
Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro).....	74
Valtuutettu Parpala (vastauspuheenvuoro).....	74
Valtuutettu Månsson (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro).....	75
Valtuutettu Asko-Seljavaara	75
Valtuutettu Harjanne	76
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	76
Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Parpala	76
Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	77

28.11.2018

Ledamoten Månsson (replik)	77
Valtuutettu Venemies.....	78
Valtuutettu Vepsä	78
Valtuutettu Parpala (vastauspuheenvuoro).....	78
Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro).....	78
Valtuutettu Nygård	79
Valtuutetut Koskinen.....	79
391 §.....	79
Esityslistan asia nro 16	79
VALTUUTETTU VERONIKA HONKASALON ALOITE HEKAN VUOKRANTASAUJÄRJESTELMÄN VAIKUTUSTEN ARVIOIMISESTA JA JÄRJESTELMÄN SITOMISESTA KELAN MÄÄRITTÄMIIN KOHTUULLISIIN ASUMISMENOIHIIN	79
Valtuutettu Honkasalo.....	79
Valtuutettu Järvinen (vastauspuheenvuoro)	81
Valtuutettu Kopra	81
Valtuutettu Modig.....	82
Valtuutettu Malin	83
Valtuutettu Arajärvi	84
Valtuutettu Muttilainen	84
Valtuutettu Lovén.....	85
Valtuutettu Abdulla.....	85
Valtuutettu Honkasalo.....	86
Valtuutettu Vuorjoki.....	86
392 §.....	87
Esityslistan asia nro 17	87
VALTUUTETTU KATJU ARON ALOITE MATALAN KYNNYKSEN PALVELUPISTEEN PERUSTAMISESTA VÄKIVALTAAN TAI SEN UHKAA KOKENEILLE	87
Valtuutettu Pelkonen.....	87
Valtuutettu Ahola	87
Valtuutettu Vanhanen	88
Valtuutettu Honkasalo.....	89
Valtuutettu Kari	89
Valtuutettu Mari Rantanen	90
Valtuutettu Raatikainen.....	90
Apulaispormestari Vesikansa	91
Ledamoten Biaudet.....	91
Apulaispormestari Vesikansa	92
Valtuutettu Malin	92

28.11.2018

Valtuutetut Raatikainen.....	93
394 §.....	93
Esityslistan asia nro 19	93
VALTUUTETTU SAMPO TERHON ALOITE KUNNALLISEN KANSANÄÄNESTYKSEN JÄRJESTÄMISEKSI MALMIN LENTOKENTÄN SÄILYTTÄMISESTÄ	93
Valtuutettu Terho	93
Valtuutettu Kopra	94
Valtuutettu Ebeling.....	95
Valtuutettu Hyttinen	95
Valtuutettu Mari Rantanen	96
Ledamoten Månsson	97
Valtuutettu Koulumies.....	97
Valtuutettu Pelkonen.....	98
Valtuutettu Koskinen.....	98
Valtuutettu Jalovaara	98
Valtuutettu Modig.....	99
Valtuutettu Nygård	100
Valtuutettu Vepsä	100
Valtuutettu Laaksonen	101
Ledamoten Rantala	101
Valtuutettu Hakola	102
Valtuutettu Saxberg	102
Pormestari Vapaavuori	103
Valtuutettu Raatikainen.....	103
Valtuutettu Anttila.....	104
Valtuutettu Kaleva.....	104
Ledamoten Månsson	105
Valtuutettu Hyttinen	105
Valtuutettu Kopra	106
Ledamoten Wallgren.....	106
Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro).....	107
Valtuutettu Meri.....	108
Ledamoten Wallgren (replik).....	108
Valtuutettu Laaksonen (vastauspuheenvuoro)	109
Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro).....	109
Valtuutettu Ebeling.....	109
Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)	110
Valtuutettu Raatikainen (vastauspuheenvuoro)	110
Valtuutettu Kaleva.....	110
Valtuutettu Kolbe	111
Valtuutettu Turkkila	111

28.11.2018

379 §

Esityslistan asia nro 4

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN JAOSTON JÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitän paikkaan Marko Lindfors.

381 §

Esityslistan asia nro 6

LAUTTASAAREN ALA-ASTEEN PERUSPARANNUSTA KOSKEVAN HANKESUUNNITELMAN
HYVÄKSYMINEN

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Nyt kun me toivumme tästä, että me emme keskustelleetkaan tästä äskeisestä asiasta, niin haluaisin kysyä nyt liittyen tähänkin perusparannukseen, että kun me olemme nyt muutama vuosi sitten sopineet tosiaan jo siitä, että nämä sisäilmaankin liittyvät peruskorjaukset eivät nostaisi tästä koulutiloista perittävää vuokraa, niin nyt me olemme edelleenkin tässä samassa tilanteessa, että ne ovat niitä nostamassa. Olin kysynyt, missä tilanteessa me nyt menemme tämän kiinteistöstrategian kanssa. Milloin se on tulossa päätöksentekoon ja minkä takia me olemme näin myöhäisessä vaiheessa vasta sitä käsittelemässä?

Valtuutettu Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

28.11.2018

Hienoa, että tämä peruskorjaus tehdään, mutta ihan pientä kritiikkiä. Olisi myös aiheellista kysyä, miten sitten jatkossa aiotaan seurata näiden tilojen käyttäjien tiloissa mahdollisesti saamaa terveyshaittaa ennen peruskorjausta ja sitten sen jälkeen, koska tietenkin paperilla voidaan todeta tilojen kunnosta yhtä jos toistakin, mutta näillä tiedoilla on tietysti toissijainen merkitys, jos siellä tiloissa yhä sairastutaan. Tällöin olisi johtopäätöksenä se, että tutkijat eivät onnistuneet riskiarvioissaan ja kompromisseja tehdään terveyden kustannuksella. Tilojen käyttäjien terveydentilan pitää olla ensisijainen mittari, ja toisaalta ongelmat pitää voida ratkaista ennen kuin sairastumisia tulee. Tällöin muuten ollaan jo pahasti myöhässä. Toivottavasti tällaiset seikat on aidosti huomioitu tässä peruskorjauslaajuudessa ja korjausmenetelmissä sekä materiaali- ja laitevalinnoissa. Lienee melko selvää, että lähtökohdiltaan sisäilmaongelmaisen ja -vaurioisen rakennuksen korjaukseen liittyy aina haasteita, jotka eivät ole välttämättä kokonaisuudessaan edes ennakoitavissa. Toivotaan, että Lauttasaaren ala-asteen koulun alakatto pysyy kiinnikkeissään myös peruskorjauksen jälkeen, ja toivotaan myös, että hometilojen aika on ohi ja ne väistyvät.

Kiitos.

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä kysyttiin kiinteistöstrategian valmisteluaikataulusta. Käsittelimme sitä muutama viikko sitten kaupungin johtoryhmässä, ja totesimme, että kyse on isosta, laajakantaisesta, merkittävästä asiasta, joka koskettaa itse asiassa kaikkia hallintokuntia, ja päädyimme siihen, että meillä on nyt tässä vaiheessa aivan viimeisteltävänä virkamiesesitys aiheesta ja että se seuraavaksi lähetettäisiin kaikkiin toimialalautakuntiin lausunnoille. Nyt en ? kansliapäällikön kanssa ihan tarkkaan sanoa, mutta varmaan näinä päivinä lähtee lausuntopyyntö ja esitys tosiaan kaikkiin 4 toimialalautakuntaan, ja ajatuksena, että tammikuun aikana kaikki lautakunnat antaisivat aiheesta lausuntonsa. Sen lisäksi tammikuun viimeisenä päivänä valtuustoseminaarissa tämä on tietenkin keskustelussa. Miten se etenee siitä sen jälkeen kaupunginhallituksen päätöksentekoon, riippuu tietenkin paljon myös siitä, minkä tyyppisiä ja kuinka myötakarvaisia tai vastakarvaisia lausuntoja toimialalautakunnista tulee.

28.11.2018

Valtuutettu Nygård

Nyt kuuluu.

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Lauttasaari on yksi niistä kovimmin kasvavista alueista Helsingissä ja tulee kasvamaan jatkossakin. En voi riittävästi alleviivata sitä lähipalveluiden tärkeyttä Lauttasaareissa. Lauttasaarihan on ollut yksi niistä alueista, joissa erityisesti on kärsitty näistä palveluista, jotka ovat laahanneet tämän väestönkasvun perässä. On todella tärkeää, että meillä on puhtaita, terveitä ja turvallisia tiloja riittävästi.

Eilenhän keskusteltiin tästä Lauttasaaren sillasta, jossa puhututtivat nämä kaistat, jolloin siis tehtiin päätöksiä tästä yhteisinfrastruktuurista. Tällöin siis voisin sanoa, että riittävät lähipalvelut ja niiden merkitys saarella korostuvat entuudestaan – varsinkin ne palvelut, jotka kohdistuvat lapsiperheisiin, kohdistuvat harrastaviin nuoriin sekä kohdistuvat senioreihin. Siksi erityisen lämpimästi nyt tässä kohtaa kiitän edeltäviä puheenvuoroja, jotka kiinnittivät huomiota näiden turvallisten tilojen seurantaan myös jatkossa ja kannatan lämpimästi perusparannusta koskevan hankesuunnitelman hyväksymistä.

Kiitos.

Valtuutettu Moisio

Kiitoksia, puheenjohtaja.

On todella hyvä, että tämä päätös on nyt tässä, vaikka se tapahtuikin siinä aikataulussa, kun korjauksia Lauttasaaren koulujen kohdalla onkin tarkoitus tehdä. On yksi asia, johon toivoisin kaupungin ottavan oppia tämän Suomen suurimman alakoulun kohdalla, ja se on asia, joka ei onnistunut ollenkaan Lauttasaaren alakoulun kohdalla viimeisten parin vuoden aikana. Se on se, millä tavoin siellä olleita sisäilmaepäilyjä ja niitä vanhempien huolia käsiteltiin tässä viimeisen parin vuoden aikana. Tässä on paljon sellaista, millä voidaan oppia sen suhteen, miten vanhempia kuullaan, miten heitä kuunnellaan, millä tavoin niihin huoliin vastataan ja miten pystytään ottamaan todesta se, että perheet ja lapset kokevat ja myös oireilevat tietyissä tiloissa. Tämän kohdalla tapahtui paljon virheitä myös siinä, että joitain esimerkiksi pienempi bänditiloja ja muita oli käytössä, vaikka ei olisi pitänyt olla. Niistä ei kaikista pysty pitämään kaupunkia vastuussa, mutta siitä pystytään, että tehdään ajantasaiset mittaukset ja vastataan myös niihin vanhempien huoliin,

28.11.2018

kun niitä nostetaan esille. On tosi hyvä, että nyt päästään tässä hyvässä järjestyksessä perusparantamaan näitä Lauttasaaren kouluja, mutta tästä toivon opittavan myös kaupungin muiden koulujen kohdalla.

Valtuutettu Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

On totta, että viestinnässä on ollut ongelmia, ja senpä takia tässä puuttuttiin tuolla jaostossakin tilanteeseen niin että käytettiin jopa ulkopuolista apua tässä viestinnässä. Se kyllä on sitten pidemmällä aikavälillä tuottanut myös tulosta kaikista haasteista huolimatta, mitä siinä matkalla on ollut. Lisäksi olen itse ollut Lauttasaaren ala-asteella yhdessä asukastilaisuudessa, jossa keskusteltiin nimenomaan vanhempien kanssa, ja siellä oli myös näitä mittauksia suorittaneen asiantuntijayrityksen edustaja mukana. Kyllä se tilanne siellä loppujen lopuksi oli aika rauhallinen, vaikka toki käytettiin voimakkaita puheenvuoroja. On tietysti selvää, jos vanhemmille kaikkein tärkeimmät eli lapset ovat siellä alttiina tämäntyyppisille haasteille esimerkiksi sisäilman osalta. Mutta käsitteäkseni se asia on kuitenkin, näistä on opittu sekä Lauttasaareissa että monissa muissa paikoissa, missä tätä keskustelua on käyty, ja tällä hetkellä asia menee hyvään suuntaan tietysti tämän perusparannuksen kautta, mutta jo tässä väliaikanakin siellä on tehty ratkaisuja, jotka ovat auttaneet näihin sisäilmaongelmiin.

383 §

Esityslistan asia nro 8

FEMINISTISEN PUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE HELSINGIN OMAN SAMAPALKKAISUUSOHJELMAN LAATIMISEKSI

Valtuutettu Aro

? tehtiin varsin merkittävä päätös. Valtioneuvosto päätti silloin miesten ja naisten ohjepalkoista. Päätettiin, että miesten korkein tuntipalkka olisi 35 markkaa, kun taas naisten korkein tuntipalkka saisi olla enintään 29 markkaa. Palkkojen oikeasta tasosta kiisteltiin tuolloin kiivaasti, mutta lopulta neuvottelijat olivat tyytyväisiä lopputulokseen. Neuvotte-

28.11.2018

luissa ei ollut mukana yhtään naista. Naisten palkat määriteltiin tuolloin noin 70 %:iin miesten palkoista.

Vuonna 2018 tämä keskimääräinen palkkaero on kaventunut vain 14 % ollen nykyään 84 %. Tällä tahdilla Suomelta vie EU:n arvion mukaan vielä ainakin puoli vuosisataa ennen kuin palkkaero on kokonaan poistunut. Todennäköisesti kukaan tässä salissa ei siis tule näkemään sellaista Suomea, jossa naisille maksetaan samasta ja samanarvoisesta työstä samaa palkkaa kuin miehille. Ellemme sitten tee asialle jotain.

Siksi teimme tämän mielestäni yksinkertaisen esityksen, että Helsinki laatisi ohjelman samapalkkaisuuden edistämiseksi, jotta samasta ja samanarvoisesta työstä maksettaisiin Helsingissä jatkossa samaa palkkaa. Aloite on yksinkertainen myös siksi, että tasa-arvolaki edellyttää kuntia edistämään samapalkkaisuutta aktiivisilla toimilla. Lakia ei kuitenkaan noudateta tältä missään päin Suomen kuntia.

Siksi olemmekin Feministisessä puolueessa pettyneitä siihen, että kaupunginhallitus hylkäsi aloitteemme Helsingin omasta samapalkkaisuusohjelmasta. Toivoimme Helsingiltä parempaa. Suomen suurimpana työnantajana Helsingin tulisi olla esimerkillisen hyvä työnantaja, joka tarttuu myös samapalkkaisuuden haasteeseen ja ratkaisee sen.

Syy pettymykseen näkyy taustalla olevasta kuvasta. Se kuvaa saman koulutusasteen tehtäviä ja niistä maksettavaa palkkaa kunnissa sukupuolen mukaan. Siniset palkit kuvaavat miesvaltaisten tehtävien palkkoja, punaiset naisvaltaisten. Ylimmät palkit kuvaavat pääasiassa alemman korkeakoulututkinnon suorittaneiden insinöörien, kuten sähköinsinöörien, palkkaa. Alimmat punaiset palkit kuvaavat muun muassa sosionomin ja lastentarhanopettajan palkkoja.

Usein esitetään, että miesvaltaisilla aloilla maksetaan parempaa palkkaa, koska niillä tehdään tuottavampaa työtä. Yhteiskuntamme ei kuitenkaan tuota mitään ilman esimerkiksi lastentarhanopettajien ja lähihoitajien työpanosta. Väite tuottavuudesta palkkaeron syynä ei pidäkään missään määrin paikkaansa. Palkkaeron ydin on synnytetty tuolloin vuonna 1945. Hoiva-alalle vakiintuivat alemmat palkat, koska niitä töitä naiset saivat sodan jälkeen tekemään. Siis silloin kun heidän ylimmäksi palkkaseen määrättiin 29 markkaa miesten 35:stä. Myöhemmin hyvinvointivaltion laajeneminen vakiinnutti naisten työmarkkinat ja niiden alemman palkkatason.

Alojen väliset palkkaerot ovat mitä suurimmassa määrin seurausta sukupuolten välisestä epätasa-arvosta. Siksi tasa-arvolaki edellyttääkin vertailemaan palkkoja myös alojen ja työehtosopimusten välillä. Kau-

28.11.2018

punginhallitus on siis väärässä, kun se esittää, että työehtosopimusten välinen palkkavertailu ei olisi mielekästä. Se ei olisi ainoastaan mielekästä, vaan se olisi myös lain hengen mukaista. Eri sopimuksen piiriin kuuluminen ei ole hyväksyttävä syy palkkaerolle.

Jos haluamme aidosti kaventaa palkkaeroa, on meidän puututtava nimenomaan tehtävien arvostukseen ja tehtävä työn vaativuuden arviointi ja palkkavertailu puhtaalta pöydältä. Kunnat ovat tässä avainasemassa. Palkkojen samanarvoisuuden edistäminen vaatii vain yhden rohkean kaupungin, joka uskaltaa ottaa tasa-arvotyössä edelläkävijän aseman.

Helsinki on nyt nostamassa palkkoja nimenomaan naisvaltaisissa tehtävissä. Ensi vuoden palkkakehityssuunnitelmassa on suunniteltu korotuksia lastentarhanopettajille ja muille varhaiskasvatuksen ammattilaisille sekä kotihoidon ja sosiaalityön tehtäviin. Tämä on ehdottomasti tärkeä askel oikeaan suuntaan. Emme kuitenkaan ymmärrä, että tavoitteellista samapalkkaohjelmaa ei haluta sisällyttää osaksi sen enempää tasa-arvo- kuin palkkakehityssuunnitelmaa. Muistutan edelleen, että kyse on lakisääteisestä velvoitteesta, jota aloittemme vain alleviivaa.

Näemme yhä, että pyytämämme samapalkkaohjelma tulisi toteuttaa ja palkkakartoitus ja tehtävien vaativuusarviointi tulisi toteuttaa esimerkiksi samapalkka-asiantuntijoiden avulla. Siksi olemme tehneet palautusesityksen, että toimenpiteet samapalkkatavoitteen saavuttamiseksi päätetään osana palkkakehityssuunnitelmaa, jotta samasta ja samanarvoisesta työstä maksettaisiin jatkossa sama palkka, kuten laki edellyttää.

Kiitos.

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos Karju Arolle ja Feministiselle puolueelle tästä hyvästä aloitteesta ja esityksestä. Kannatan palautusesitystä.

Tämä on ehdottomasti yksi tärkeimmistä asioista, mitä meidän täällä kaupungissa on mahdollista ratkaista, kun puhumme henkilöstöpolitiikastamme ja me puhumme tasa-arvopolitiikastamme. Ihan todella kaikkein isoimpia asioita, mitä me olemme viime vuonna keskustelleet täällä, on ollut tämä lastentarhanopettajien palkkaus, mutta meillä on monia muitakin aloja, joita tämä ongelma koskee. Kuten tässä kävi ilmi,

28.11.2018

hyvin laajasti kasvatuksen ja koulutuksen, sosiaali- ja terveysalan palkoista tässä on kyse. Minä itse tein talousarvioaloitteen, silloin kun viime vuonna tätä asiaa käsiteltiin, ja on tosi hienoa, että joillekin aloille näitä korotuksia on nyt tulossa, mutta todella minun käsitykseni mukaan on kyse vain rajallisesta määrästä näitä tehtäviä. Kuten tuossa katsottiin noita tilastoja, niin näin varmasti on.

Olisin samalla tässä yhteydessä kysynyt, että kun näitä linjauksia aiemmin tehtiin, niin se on nyt sitten herättänyt kentällä jonkun verran kysymyksiä, että mihin tehtäviin näitä tullaan kohdistamaan. Eli kun tässä puhutaan kotihoidon ja sosiaalityön erilaisista tehtäviä, niin missä vaiheessa nämä määritellään, että ketkä ryhmät ja missä laajuudessa ovat nyt tässä, kenestä tässä puhutaan ja missä vaiheessa se tieto tulee? Kentällä on käsittääkseni edelleenkin tästä aika suurta tiedon puutetta.

Kiitos.

Valtuutettu Puhakka

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannatan palautusta, ja hieno perusteltu aloite, koska tämä palkka-asia on todella kipeä asia niin Helsingin kaupungissa kuin valtakunnallises-
tikin. Olisin tähän liittyen kysynyt, että tässä tuli esille se, että ollaan nostamassa joitakin palkkoja, niin nyt taannoin tuli julkisuuteen Helsingin kaupungilta tällainen tilanne, ettei kaikille työntekijöille ole maksettu TESin mukaisia palkkoja, eli samapalkkaisuus ei ole toteutunut TESin mukaisesti. Eräs lasten päiväkodissa esimerkiksi esimies kehotti työntekijää kysyttäessä menemään liiton puheille, koska esimies ei halunnut hoitaa liittoon kuulumattoman työntekijän palkka-asiaa eli tarkistaa sitä, että hänelle kuului sama palkka kuin vastaavassa tehtävässä olevalle. Tässä on kysymys koulutuksesta, joka oli sovittu TESissä, että samaa palkkaa piti samasta tehtävästä maksaa, ja tämä ei toteutunut. Tästä käytiin julkisuudessa keskustelua. Tämä ei ole yksistään Helsingin kaupungin ongelma, vaan myös valtakunnallinen, ja olisinkin kysynyt nyt asiasta vastaavalta apulaispormestarilta, että mikä tämä tilanne tältä osin on nyt Helsingissä.

Kiitos.

28.11.2018

Valtuutettu Alametsä

Kiitos.

Itsekin kannatan lämpimästi tätä Katju Aron palautusesitystä ja tätä ohjelmaa. Ajattelen, että tällä hetkellä esimerkiksi epäselvyys palkkojen määräytymisestä, piilossa olevat palkkatiedot ja se, että ei puhuta palkoista, myös ylläpitävät näitä palkkaeroja ja tätä kulttuuria. Helsingin kaupunki on Suomen suurimpia työnantajia, ja meillä on iso vastuu siinä, että näytetään myös ulospäin, että meillä tasa-arvo on aidosti tärkeä asia ja että samasta, samanarvoisesta työstä kuuluu saada sama palkka sukupuolesta riippumatta. Helsingin tasa-arvotoiminta, jota puheenjohtajan, on myös ottanut kantaa palkkatietojen avoimuuteen ja siihen, että Helsinki voisi tässä olla edelläkävijä ja edistää sitä kautta myös tasa-arvoa. Mutta kiitän Feminististä puoluetta tästä aloitteesta, ja kannatan sitä lämpimästi.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Aihehan on erittäin tärkeä, ja kiitos myös Arolle siitä, että tämä on tämän aloitteen myötä noussut keskusteluun. Samapalkkaisuus ja tasa-arvo pitää olla Suomen suurimman työnantajan tärkeimpiä ohjaavia periaatteita myös palkan määrittelyssä. Nythän on niin, että Helsingillä on käynnissä tämä monivuotinen palkkaohjelma, ja tämä työ ja tämä samapalkkaisuus sisältyy myös tähän palkkaohjelman valmisteluun ja jatkotyöhön. Näen niin, että samapalkkaisuusasian arviointi ja sen eteenpäin vienti sisältyy tähän työhön ja toteutuu paremmin siten, että tätä nyt aloitetta ei palauteta uudelleen valmisteluun, vaan se sisältyy siihen kaupungin ja virkamiesjohdon tekemään työhön. Joten en kannata tässä vaiheessa tätä palautusta, vaikka sinänsä asia erittäin tärkeä ja hyvä pitää esillä.

Apulaispormestari Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ainoana paikalla olevana apulaispormestarina tuleen vastaamaan tähän kysymykseen. Aihehan on todella tärkeä, ja tässä käyty keskustelu on olennaista myös tietenkin helsinkiläisten palveluiden ja meidän työntekijöidemme tasapalkkaisuuden ja yhdenvertaisuuden turvaamiseksi.

28.11.2018

Tästä käytiin itse asiassa kaupunginhallituksessa keskustelua. En usko, että tästä asiasta sinänsä olimme sielläkään samaa mieltä, mutta totesimme siinä keskustelussa, että meillä on niitä mekanismeja ja tapoja vaikuttaa tähän samapalkkaisuuteen ja palkkatasa-arvon toteutumiseen esimerkiksi nykyisissä järjestelyeräneuvotteluissamme. Sitten tietenkin meidän tasa-arvosuunnitelmassamme, erilaisissa lakisääteisissä prosesseissa, joita meillä tietenkin on kaupungissa käytössä sekä tietenkin myös palkkakehityssuunnitelmassa, jonka budjetin yhteydessä olemme vahvistaneet. Eli näitä mekanismeja meillä kaupungilla kyllä on, ja ehdottomasti tekoja tähän tarvitaan, ja sen takia kaupunginhallituksen esitys oli tuo, mikä oli.

Sitten täällä tuli kysymys myös siitä, miten näitä niin sanottuja myös taannehtivasti maksettuja palkkoja, joita on eri toimialoilla liittyen siihen, että on maksettu palkkoja esimerkiksi sijaisuuden aikana, ja niitä nyt tullaan kompensoimaan sekä meillä henkilöstölle, joka edelleenkin on meidän palveluksessamme, mutta myös jotka ovat Helsingistä lähteneet. Niitähän on myös esimerkiksi sosiaali- ja terveystoimessa parhailaan käsittelyssä, ja ne pyritään tekemään päätökset mahdollisimman nopeasti. Siitä on olemassa myös koko kaupungissa ihan ohjeistus, miten esimerkiksi pystyy ottamaan yhteyttä ja mistä saa tietoa. Itsekin olen niihin kysymyksiin jonkin verran vastannut. Meillä on henkilöstöpuolella olemassa prosessi, ja nämä tietenkin myös maksut taannehtivat pyritään saamaan erittäin pian tehtyä, koska tähän on tullut yllätyksenä ei ainoastaan Helsingille mutta monelle muullekin kaupungille, että tällainen ongelma meillä on ollut.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Itse ajatusta kannatan suurestikin, eikä täällä mielestäni tätä vastustakaan kukaan, mutta mietin, minkä takia tämä ei ole ponsiesitys, koska tähän sisältyy sen ajatuksen, että tämä asia, jota ajetaan, sisällytetään tähän toiseen ohjelmaan. Nythän tätä on vastustettu kaupunginhallituksessa lähinnä sen takia, ettei tarvita rinnakkaisvalmistelua, että olisi 2 ohjelmaa, jotka käsittelevät samaa asiaa. Minusta tuo muotoilu on erittäin hyvä, minkä Aro tekee, mutta minusta ponsiesityksenä sen menestys olisi ihan selvä, koska tässä viitataan nimenomaan siihen toiseen valmisteluun tehtäviin lisäyksiin, johon se kuuluukin. Ihan tämä harkinta noin esittäjälle, että luulisin, että se menestys olisi vielä parempi, niin siinä ei olisi tätä muotoestettä ikään kuin, minkä takia jotkut tätä nyt vastustavat.

28.11.2018

Ledamoten Wallgren

Tack, bästa ordförande.

Om återremiss. Vähän samalla tavalla kuin Tuomas Rantanen kysyisin, pyytäisin mielelläni Katju Aroa vastaamaan. Itse olen kaupungin hallituksen varajäsenenä kaupunginhallituksen käsittelyvaiheessa peräänkuuluttanut sitä, että Katjua ja feministejä kuunnellaan tarkasti asiassa, missä heillä on hyvä aloite ja paljon osaamista. Nyt kun olen ollut työmatkalla itse asiassa välissä, niin olisin kysynyt, että onko tässä, miksi tämä ? joka tapauksessa tapahtuu, niin miksi sen jatkuminen ? Heinäluoma ja Vesikansa, niin miksi se ei riitä. Mitä hyötyä saadaan tasa-arvolle sillä, että tämä palautus hyväksytään? Kysyisin Aron kantaa tähän.

Valtuutettu Turkkila

Kokeillaanpa uudestaan.

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuosta äsken seinällä nähdystä graafista yritin tihrustaa. Siellä käppyrän yläpäässä olivat parhaiten, parasta palkkaa nauttivat olivat tuotantotalouden insinöörejä, tietoliikennetekniikan insinöörejä, ja sitten sieltä ihan pohjalta punaisella merkatuista löytyi teatteri-tanssialan AMK-tutkintoa, musiikin tutkintoa. Itse jonkun verran tiedän ? tietoliikennetekniikasta, mutta en oikeastaan juuri mitään teatteri-tanssialasta tai musiikista. Tältä pohjalta kuitenkin uskaltais väittää, että tuolla ihan niissä parhaiten palkatuissa tietysti työllistymistodennäköisyys on aivan erilainen, ja Helsingin kaupungin pitäisi tietysti kilpailla yksityisen puolen kanssa osaavasta työvoimasta. Mielestäni tuo on lähtökohtaisesti itsestään selvää, että näiden ryhmien palkkaus ei voi olla samanlainen, ilman että Helsinki lakkaa palkkaamasta ketään tältä tietoliikennetekniikkapuolelta.

On sinänsä varmaan ihan totta, että naisten kokonaispalkkakertymä on pienempi kuin miehillä. Tätähän on tutkittu paljon. Olisin voinut ottaa vielä senkin tässä esille, että moni teistä varmaan huomasi äskettäin uutisoinnin. Helsingin Sanomissa ja kumppaneissa oli tästä tutkimuksesta, jonka mukaan maissa, missä tasa-arvo on edennyt pitkälle, ammattien eriytyminen on sitä voimakkaampaa. Jos tämä tutkimus pitää paikkansa, niin tämä palkkakehityserohan ei sitten ole muuttumassa lähiaikoina. Mutta oikeastaan kysymys kuuluu, että mistä tämä johtuu. Onko tämä joku ikävä sortava yhteiskunta vai onko tämä yksilöiden va-

28.11.2018

linnasta kyse? Jos se on yksilöiden valinnasta, niin minkä takia naiset valikoituvat aloille, jos palkkatason tiedetään olevan huono. Minä lähtisin... Sinänsä pidän asiaa tärkeänä, mutta näkisin enemmän ratkaisun sitä kautta, että naisia kannustettaisiin entistä enemmän hakeutumaan teknillis-tieteellisille aloille.

En kannata palautusta.

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä äskeinen puheenvuoro oli kyllä sinänsä aika mielenkiintoinen. Tekisi mieli tarttua moneenkin kohtaan, mutta ehkä puhutaan kuitenkin tästä palautuksesta lähinnä. Voisin nyt vielä toistaa tuossa äsken esittämäni kysymyksen. Siihen en vielä saanut vastausta. Nyt tällä hetkellä on suunniteltu tämä palkkakehitysohjelma, mistä tässä myös puhutaan, eli onko tietoa nyt sen näiden nyt jo tapahtuvien asioiden etenemisestä. Milloin saadaan tietoa, mitkä ammattiryhmät saavat nyt palkankorotuksia? Mistä he sen tiedon saavat? Missä vaiheessa tämän suhteen mennään?

Kiitos.

Valtuutettu Aro

Vastauksena valtuutettu Wallgrenille. Tämä valtuutettu Heinäluoman mainitsema palkkaohjelma, niin siihen ei kyllä viitata tässä kaupunginhallituksen vastauksessa. Siinä on jo itsessään yksi syy, että mikäli siinä ohjelmassa on riittävästi niitä toimenpiteitä, niin se pitäisi varmasti tässä kaupunginhallituksen vastauksessa tuoda esille. Toinen syy on sitten se, että kaupunginhallituksen vastauksessa nimenomaan rajataan tämä kysymys samanarvoisista töistä toimenpiteiden ulkopuolelle, ja haluamme palauttaa sen valmisteluun, jotta tämä kysymys samanarvoisista töistä otetaan myös huomioon.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Jokaisella puolueella on oma asiantuntemuksestaan ja oma tuotavansa tähän yhteiseen pöytään. Vaikka en kiellä sitä, mitä valtuutettu Turkkila

28.11.2018

sanoi – siinä on oman pointtinsa – mutta mielestäni tämän asian korjaaminen on kestänyt turhan kauan. Kristillisdemokraatit kannattaa palautusta.

Valtuutettu Aro

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin tehdä samansisältöisen ponsiesityksen, jonka olen jättämässä järjestelmään nyt saman tien. Eli että tehdään ponsi, jossa:

Selvitetään mahdollisuutta määritellä askeleet samapalkkatavoitteen saavuttamiseksi ja sisällyttää se palkkakehitysohjelmaan.

Valtuutettu Honkasalo

Olen, arvoisa puheenjohtaja, ilahtunut siitä, että tämä palautusesitys saavutti suuremman suosion täällä kaupunginvaltuustossa kuin kaupunginhallitusvaiheessa, jossa kovasti meille yritettiin vakuuttaa, että tämä asia on jo hoidossa mitä moninaisimmilla tasoilla. Mutta lämpimästi nyt kannatan Karju Aron tekemään ponsiesitystä, ja toivon, että tämä tahtotila sitten toteutuu tämän ponnien muodossa ja me pääsemme vaikuttamaan asiaan vielä myöhemmässä vaiheessa.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Minulle on nyt itselleni, kun olen ensimmäisen kauden valtuutettu, hiukan epäselvää näköjään se, mikä on palautusehdotuksen ja mikä on ponsiesityksen ero. Jos tämä on täysin samansisältöinen, minkä valtuutettu Aro tässä äsken tulkitsi olevan palautus, niin voiko sitten täysin samansisältöisen ponnien tehdä, vai onko tässä kuitenkin jotakin nyt sellaista hallinnollista, mikä minulle ei ole ihan täysin selvää. On totta kai niin, että siitä, että samasta työstä maksetaan samaa palkkaa sekä miehille että naisille riippumatta siitä ? . Tämä on ihan päivänselvää, että me kaikki täällä sitä kannatamme. Mutta ehkä tämä menettelytapa on mielestäni hieman omituinen.

Kiitos.

28.11.2018

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä asia sinänsä on minusta hirveän tärkeä, ja tämä on kyllä työmarkkinaosapuolten keskinäinen asia. Helsingin kaupungilla ja pääkaupunkiseudun kunnilla on kuitenkin merkittävä rooli myös kuntatyömarkkinalaitoksen johdossa, joten toivoisin, että nyt kun tätä selvittelyä viedään eteenpäin, niin myös kuntien työmarkkinaedustajat KT:n johdossa ottaisivat tämän asian sillä tavalla hoitaakseen, että tämä samapalkkaisuusohjelma jotenkin etenisi myös julkisella puolella. Kaupungin omat toimenpiteet tietysti ovat mahdollisia, mutta me emme kuitenkaan voi ottaa ihan täysin sitä roolia, mikä on esimerkiksi sovittu työmarkkinajärjestöjen TESin ja VESin neuvottelusuhhteista. Siinä mielessä toivoisin, että vähän paineita omien edustajiemme suuntaan KT:N johdossa.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Lyhyesti sanottuna minä haastan valtuutetut miehet äänestämään tämän ponnen puolesta. On korkea aika, että me näytämme, että me haluamme konkreettisia toimenpiteitä ja aikatauluja.

384 §

Esityslistan asia nro 9

PERUSSUOMALAISTEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE VANHUSPALVELUJEN NYKYTILAN JA TULEVIEN TARPEIDEN SELVITTÄMISESTÄ

Valtuutettu Mari Rantanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsingin Uutiset 1.3.2018: "Helsinki selvittää avainnippun katoamista kotihoidossa, vanhus jäi ilman ruokaa ja lääkkeitä, virui avuttomana vessassa."

28.11.2018

"Vanhuksia jää ilman ruokaa Helsingissä. Yksinoikeuden saanut ruoka-kuuriiri nosti hintoja salaa, kaupunki miettii nyt sopimuksen purkua". Helsingin Sanomat 3.7.2017.

"Uupunut kotihoitaja: en menisi itse enkä pistäisi vanhempiani Helsingin kaupungin kotihoidon asiakkaiksi". MTVuutiset 14. helmikuuta 2017.

"Vanhus haahuili t-paitasillaan Helsingissä". MTVuutiset 4.10.2018.

5.7.2018: "Etelä-Suomen aluehallintovirasto antoi Helsingin sosiaali- ja terveyslautakunnalle sekä kotihoidon toiminnasta vastaaville johtaville viranhaltijoille huomautuksen vastaisen varalle. Huomautus koski asiakasturvallisuuden vaarantamista kunnan järjestämistä vastuulla olevan toiminnan puutteellisen resursoinnin ja toiminnan valvonnan laiminlyönnin vuoksi". Tämä 44-sivuinen valvontaraportti löytyy aluehallintoviraston sivuilta.

Kuulostaa tämä teistä siltä, että Helsingin vanhustenhoidossa ja koti-hoidossa on kaikki hyvin? Kuulostaako tämä teistä siltä, että Helsinki on tehnyt parhaansa vanhustenhoidossa ja on valmistautunut siihen, että vanhusväestön kasvaessa erityyppistä hoitoa on saatavilla riittävästi? Vastaus aloitteeseemme lyhennettynä on: kaikki hyvin vanhustenhoidossa, täällä ei ole mitään nähtävää, hajaantukaa.

Se, mitä Helsingissä on tehty paljon, liittyy niin kutsuttuun laitoshoidon alasajoon ja palvelun siirtämiseen palveluasumisen ja kotihoidon puolelle. Toisin sanoen systeemiin, jossa jokainen palvelu maksaa erikseen ja jossa jokaista hoidetaan erikseen. Laitoshoido, joka on erittäin kalskahtava termi, jota voitaisiin itse asiassa kutsua ympärivuorokautiseksi hoivaksi, tarkoittaa asiakkaalle sitä, että yhdellä asiakasmaksulla kuuluvat kaikki palvelut hoidosta ravintoon. Palveluasuminen puolestaan on sitä, että asiakas maksaa vuokraa asumisesta, ja siihen päälle tulevat erilaiset maksut eri palveluista. Kauppapalvelusta, kotipalvelusta, siivouspalvelusta, ateriapalvelusta, läkkeidenjakopalvelusta, suihkupalvelusta, sairaanhoitopalvelusta ja niin edelleen. Edellyttään että niistä on varaa maksaa. Markkinaehtoistuminen, new public management vie, vanhus vikisee.

Suurin ongelma liittyy kuitenkin siihen, että meillä on kotihoitofundamentti. Kotihoito, kotihoito, kotihoito, vaikka ihminen ei muista, kuka on, missä asuu eikä pääse sängystänsä ylös. Kaikki haluavat asua kotonaan totta kai, mutta siinä vaiheessa, kun koti ei enää tarjoa turvallista elämistä ja arkea, on oltava mahdollisuus ympärivuorokautiseen hoi-

28.11.2018

vaan. Muuten tilanne on hullunkurinen, kallis ja epäinhimillinen ralli: koti, ambulanssi, päivystys, koti. Vielä ennen suurta markkinaehtoisuuden vimmaa meillä oli käytössä koti, vanhustentalot, vanhainkodit ja viimeisenä pitkäaikaisosastot ja terveyskeskussairaalat, joiden välillä siirtymät tapahtuivat kunnon mukaan. Nyt meillä on koti ja ralli päivystykseen. Tilanne on kestämaton.

Perussuomalaiset vaativat aloitteessaan Helsingin vanhustenhuollon riippumattomuuden selvitystä ja sitä, että tulevia kotihoidon ja asumisen tarpeita selvitettäisiin siten, että kaupunki voisi varautua vanhustenhuollon tarpeisiin. Virkamiehet eivät näe tähän vastauksen perusteella tarvetta, mutta valtuutettuina me näemme tämän tarpeen. Olisi hyvä, että meillä olisi käytössä riittävät laskelmat siitä, minkä verran tulevana vuosina tarvitaan kotihoitoa, palveluasumista ja ympärivuorokautista hoivaa.

Puheenjohtaja.

Nyt meillä on käsillä se tekeminen politiikassa. Joku tekee ehdotuksen, jota muut kannattavat. Puhua aina voi, kuinka tärkeitä vanhusten asiat ovat, mutta teot ratkaisevat. Siis se, mitä nappia painetaan. Olen tehnyt järjestelmään palautusesityksen, jolle toivon kannatusta yli puoluerajojen. Toivon todella, että myös muut puolueet tulevat talkoisiin mukaan, jotta kaupunkimme kunniajäsenille taataan inhimillinen ja turvallinen vanhuus sekä vanhustenhuollon työntekijöillemme sellaiset työolot, joissa on hyvä työskennellä.

Kiitos.

Valtuutettu Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Mari Rantasen palautusehdotusta.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Kyllä on palautukseen, puheenjohtaja.

Minä en pidä siis tätä esitystä millään tavalla perusteltuna, ja vastustan ehdottomasti palautusta. Ei valtuuston tehtävänä ole käydä koko meidän laajan henkilöstömme kimppuun sillä tavalla, että esitetään, että nyt sitä on selvitettävä, he eivät osaa mitään, he ovat huonoja ja niin edespäin. Minä en siis voi sietää tämäntyyppistä esitystä. Eli ei mis-

28.11.2018

sään tapauksessa tätä palauteta, vaan annetaan kaikki tuki sille henkilöstölle, joka hoitaa meidän vanhuksiamme. Niitä on satoja ihmisiä, ja meidän budjettimme on satoja miljoonia, millä me vanhuksia hoidamme. Jos me haluamme johonkin yksityiskohtaan perehtyä, niin siitä voidaan tehdä aloite, mutta ei tällaista yleisaloitetta, että te olette ihan huonoja. Ei koskaan!

Valtuutettu Vepsä

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Olen samoilla linjoilla Sirpa Asko-Seljavaaran kanssa, että perussuomalaisten ja Mari Rantasen esittämät asiat ovat tosi tärkeitä. Tämä vanhuspalvelujen nykytila vaatii parannuksia, mutta itse olen vanhuspalveluissa töissä, ja tiedän, että kaikki työntekijät todellakin yrittävät parhaansa, ja tämä ei ole hyvä keino lähteä näitä. Lisäksihän nyt on juuri hyväksytty tämä oma pontenikin tästä kotihoidon tilanteen ja resurssien selvittämisestä ja muuta, että en voi kannattaa tätä.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Aihe on erittäin tärkeä, ja hienoa, että perussuomalaiset on nostaneet tämän aloitteen kautta keskusteluun. Tästä tulee jatkuvasti kaupungilta, omaisilta sekä näiltä vanhuksilta itseltään palautetta Helsingin vanhuspalvelujen tilanteesta. Näen, että tätä tilannetta parannetaan ja siinä on mahdollista kehittää ensisijaisesti budjettiemme kautta. Nyt kun me olemme tässä juuri muutama kohta sitten käsitelleet tätä budjettia, niin olisin toivonut, että perussuomalaiset olisivat edistäneet näitä asioita tuolla ryhmien välisissä neuvotteluissa ja siellä tukeneet meidän muiden ryhmien nostamia tavoitteita erityisesti tästä vanhuspalvelujen ja kotipalvelujen määrärahojen lisääntymisestä. Siellä on päätetty juuri kohdentaa lisäresursseja kotihoidon kehittämiseen, ja kuten valtuutettu Vepsä tässä mainitsi, niin siellä on nyt ponsi hyväksytty myös, jossa päättäjät ohjeistava kaupunkia suuntaamaan tänne vanhuspalveluihin lisää määrärahoja ja hyödyntämään erilaisia keinoja, jotta mahdollisimman paljon samoja työntekijöitä kävisi vanhusten luona.

28.11.2018

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin näen, että tässä perussuomalaisten aloitteessa on kyse enemmänkin populismista kuin konsanaan tämän asian korjaamisesta. Jos ajatellaan sitä, miten vuosien varrella esimerkiksi sosialidemokraattinen ryhmä on aina omissa budjettitavoitteissaan suunnannut nimenomaan kotihoitoon ja vanhustenhoitoon resursseja, ja tietysti myös nyt tässä viimeksi hyväksytyssä budjetissa, johon perussuomalaiset eivät tulleet mukaan, keskeisenä painopistealueena olivat nimenomaan vanhusten palvelut. Monella tavalla vanhusten palveluissa on parantamisen varaa, mutta niitä ei voida tehdä myöskään sillä tavalla, että ylhäältä sanotaan, että ikäihmisten pitää asua niin tai näin. Kaikki sellaiset esimerkit, mitä Mari Rantanen tuossa esitti, ovat tietysti valitettavia, mutta meidän pitää joka tapauksessa niistä oppia. Myös Valvira on kaupunkia nyt tai AVI oikeastaan velvoittanut tietyllä tavalla arvioimaan omia palveluitaan, ja se selvittely on meneillään. Näin ollen kaikki sellaiset päällekkäiset toimet eivät mitään muuta kuin ovat resurssien tuhlausta, joten toivon, että nämä toimenpiteet, mitä tehdään AVIn ja myös budjettien kautta ja myös lautakunnan kautta, jossa Mari Rantanen on itse jäsenenä.

Apulaispormestari Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aihe on äärimmäisen tärkeä, mutta mielestäni Mari Rantasen puheenvuorossa tuli ilmi, että vastaus on jollain tavalla myös hieman väärin ymmärretty. Meillä on paljon tehtävää, ja paljon on myös tehty. Tässä kannattaa muistaa se, että juuri äsken talousarvion yhteydessä kun valtuusto otti kantaa ja mielestäni erittäin tärkeästi otti kantaa siihen, että sosiaali- ja terveystoimeen ja myös esimerkiksi kotihoitoon tarvitaan lisää resursseja ja sinne päätettiin myös satsata, niin se on se tärkein paikka, jossa näihin asioihin voidaan valtuustotasolla vaikuttaa. Valitettavasti perussuomalaiset siinä eivät ole mukana, mutta pidän erittäin tärkeänä, että valtuusto tämän mandaatin meille myös sosiaali- ja terveystoimeen antoi, että kotona asumisen tukemista tehdään laajasti.

Tämä on vakava paikka tietenkin, että aluehallintovirasto on meille antanut erilaisia kehotuksia, ja niitä on koko syksyn aikana ja jo aiemmin, oikeastaan ennen sitä päätöstä on tehty monia korjausliikkeitä, jota meidän sosiaali- ja terveystoimessa on syytä tehdä, ja niitä on tehty

28.11.2018

yhdessä kaikkien kotihoidon henkilöstön kanssa. Järjestetty erittäin laajoja tilaisuuksia, ja siellä on paljon asioita lähtenyt myös liikkeelle.

On myös ehkä hyvä muistuttaa, että meillä on edelleen 4 500 ympärivuorokautisen hoidon paikkaa. Ne ovat tärkeitä paikkoja, ja itse asiassa lautakunta talousarvioehdotuksessaan, jonka valtuusto juuri äsken vahvisti, päätti lisätä näitä hoidon paikkoja. Sinne lisätään 50 paikkaa, koska tiedetään, että ikäihmisten, erityisesti yli 75-vuotiaiden ikäihmisten määrä Helsingissä kasvaa myös voimakkaasti tulevina vuosina. Suuret ikäluokat täyttävät 75, ja palvelutarve tietyn ikävaiheen kohdalla kasvaa. Eli emme ole tuomassa tänne ideologiaa, jossa jokaisen täytyy loppuun asti asua kotona, koska tiedämme, että jossain vaiheessa tämä palvelutarve todella tulee kohdalle. Moni pärjää toki kotona erittäin pitkään, ja sitä haluamme erilaisella kotikuntoutuksella, kotihoidon parantamisella monessa kohtaa tehdä.

Ehkä se on hyvä vielä huomioida, että näissä satsauksissa kaikki voimat täytyy käyttää tähän kehittämistoimintaan. Niitä tehdään siellä lautakunnassa, ja nimenomaan siellä kentällä henkilöstön kanssa yhdessä. Meillä on esimerkiksi itseohjautuvia tiimejä, joista moni on ehkä julkisuudessa myös lukenut niin sanottuna Hollannin mallina. Olemme lisänneet siis sitä mahdollisuutta kotihoidon tiimeille tehdä erilaisia päätöksiä ja viedä ja kehittää työtä siellä itse juuri sillä Hollannin mallilla. Se on vaikeampaa tietenkin tässä suuressa organisaatiossa, mutta pyrimme ottamaan myös haasteita sekä ulkomailta että naapurikaupungeista. Todella tämä ympärivuorokautisen hoidon taso, mikä Helsingissä on, osuus on suunnilleen sama tai osittain suurempi kuin muissa suurissa kaupungeissa, eli emme ole mitenkään poikkeuksellisen alhaisella tasolla siinäkään. Kaikki voimat täytyy käyttää nyt myös siihen, että me saamme ammattilaisia tekemään tätä erittäin vaativaa ja raskasta työtä, ja siihen toivon, että tämä valtuuston juuri antama tuki kotihoidon kehittämiseksi myös vie eteenpäin.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Puheenjohtaja.

Olisin tässä kommentoinut lyhyesti tätä, että miksi perussuomalaiset tällä tavalla mollaavat työntekijöitä. Siitähän ei ole kysymys. Meidän palautusesityksessämme nimenomaan lukee, että kun sitä palautetta tulee myös työntekijöiltä vallankin sieltä kotihoidosta, että he eivät selviä tehtävistään. Tämä on aika jännä juttu, että tämä on kauhean tärkeä

28.11.2018

asia. Aina on tärkeä asia, mutta nythän tässä painamalla nappia se sana muuttuu teoksi. Minusta on erikoista, että tätä pidetään populistisena. Meillä selvitetään esimerkiksi tässä kaupungissa tällä hetkellä huumausaineiden käyttöhuonetta. Se oli ihan OK selvittää, mutta sitten ei ole OK selvittää vanhustenhoidon tilaa ja valmistautua tulevaan niin, että meillä olisi riittävä määrä erilaista hoitoa tarjolla tässä kaupungissa, kun tiedetään, että väestö vanhenee.

Kiitos.

Valtuutettu Karhuvaara

Tämä on erittäin hyvä, että tästä asiasta keskustellaan, mutta ikävä kyllä tästä on keskusteltu suunnilleen samoin sanoin jo vuonna 2004, kun tämä vanhusten hoivapaikkojen alasajo tässä maassa kaiken kaikkiaan alkoi. Silloin luvattiin jo selvittää asioita, muuttaa kotona asumista turvallisemmaksi ja järjestää kotiin kuntoutuspalveluja. No, näin on käynyt vaihtelevasti, ja luulen, että näiltä huhuilta ja kaikilta muilta vastaavilta keskusteluilta välttyttäisiin, jos sosiaali- ja terveystoimi oikeasti tiedottaisi kansalaisille ihan avoimilla nettisivuilla muun muassa omasta toiminnastaan, siitä kehittämisestä, mitä on tehty, ja esimerkiksi julkaisisi nämä lehtiartikkelit siellä ja selvittäisi sen jälkeen, mitä asialle on tehty, jotta se on korjaantunut se ongelma. Tämä Valvirankin huomiopumaska olisi ollut ihan hyvä näyttää kaikelle kansalle, ja sitten selvittää, miten mikäkin asia siinä tullaan korjaamaan. Meillä ei ole pelkästään tämä laatuongelma, vaan suuri osahan tästä laadusta on vielä se, että kun työntekijöiden määrä ei välttämättä ole riittävä, ja tulevaisuudessa tulee olemaan entistä surkeampi tilanne. Meidän on pakko tehdä tästä ammatista myös houkutteleva, niin että sille oikeasti hakeudutaan ja siellä jaksetaan olla. Aikanaan kun ehdotin näitä itseohjautuvia tiimejä ja joustavia työaikoja ja muuta, niin minulla sanoi silloinen vanhusten avopuolen johtaja, että tällaiseen johtamiseen tässä kaupungissa ei ainakaan mennä. "Silloinhan ne tekevät, mitä haluavat". Nyt on vihdoinkin menty. Aikaa on kulunut varmaan yli 10 vuotta.

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni perussuomalaisten ryhmäaloite on tarpeellinen ja hyvä. Aikanaan huomattiin se, että vanhuksia hoidettiin liikaa laitoksissa. Silloin

28.11.2018

pyrkimys vanhusten kotihoitoon alkoi lisääntyä, mikä oli hyvä ja terve ilmiö. Tätä markkinoitiin myös sillä, että kotihoito on laitoshoidon halvempaa. Tämä oli hyvä ja tehokas markkinointikeino, mutta nyt on vaara, että tämä suuntaus menee yli. Vanhustenhoidossa meillä ei ensimmäisenä tule olla eurot mielessä. Kyllä niidenkin tulee olla mielessä, mutta inhimillisyys on vielä tärkeämpi asia.

Mielestäni tässä keskustelussa on osin annettu väärä kuva perussuomalaisista. On totta, että perussuomalaiset ei ollut budjettisovussa, mutta ei minun käsittääkseni esittänyt mitään pois sieltä sosiaali- ja terveysbudjetista, vaan eräältä toiselta alalta, mikä olisi kyllä sattunut sinne aika kipeästi. Mutta ei se tarkoita, ei pidä antaa toisaalta väärää kuvaa siitä, miten on toimittu.

Kannatan asian palauttamista.

Valtuutettu Urho

Arvoisa puheenjohtaja ja Mari Rantanen.

Minä ymmärrän perussuomalaisista huolen, ja minä tiedän Marin paneutumisen tähän asiaan ja selvitykseen. Puheenvuoro kuitenkin oli, että mitä Helsingin Sanomat kertoi, ja kuten kaikki tiedämme, Helsingin Sanomat ottaa teräviä kärkiä ja mieluummin sitä, mikä on negatiivista. Meillä on paljon erittäin hyvin hoidettua näissä palveluissa, jos vanhuksista ovat, sanotaan, nyt yli 80–85-vuotiaita. Olen seurannut läheltä noin 10 vuotta lähes 100-vuotiaan anoppini kulkua kotihoidon palveluista yksityiseen palvelutaloon Lauttasaareen, jossa oli paljon kaupungin palvelusetelillä olevia, ja sieltä sitten Seniorisäätiön Kannelkotiin, ja minä voin sanoa tavanneeni ainoastaan hyvin asiaan paneutunutta henkilökuntaa, ja nämä kaikki palveluketjut ovat sujuneet hyvin. Voi olla, että johtuu siitä, että omaiset osaavat hoitaa läheisensä hoitoa.

Huoli, mikä minulla on, on koulutetun tai ainakin työhön sitoutuneen henkilökunnan pysyminen, jatkokouluttaminen ja erityisesti sitten siihen, että saataisiin paljon ystävällisiä maahanmuuttajataustaisia päteviä hoitajia. Heillä on erilainen kulttuuri hoitaa ja ottaa kontaktia vanhusten kanssa kuin monilla suomalaisilla. Sanoisin, että tämä on nyt alue ja asia, jossa työpaikkakoulutusta, työpaikan tukea ja riittävää työvoimaa pitää katsoa – ei niinkään, että tarvittaisiin arviointi. Luulen, että kaupungin sosiaali- ja terveysvirasto tietää hyvin ne tarpeet, mitkä vanhusten palveluissa vielä kaipaavan kehittämistä.

28.11.2018

Valtuutettu Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan vain halusin kommentoida tuota valtuutettu Anttilan väitettä, että on populistinen. Täytyy tietysti muistaa, että populismi ei ole sinänsä mikään negatiivinen asia. Se on vähän niin kuin menettänyt sen alkuperäisen merkityksensä tässä matkan varrella. Sehän koko sana tulee latinasta, jos on siis perehtynyt vähän tähän etymologiaan, eli populus, kansa. Ja populismi tarkoittaa itse asiassa poliittista toimintaa, jonka tarkoituksena on edustaa tavallisen kansan tarpeita ja toiveita, ja laskisin näihin myös vanhukset. Eli perussuomalaiset ehdottomasti haluamme edustaa tavallisen kansan tarpeita ja toiveita. Ei muuta.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Kaikki tässä salissahan olemme huolissamme kotihoidosta ja haluamme parannuksia. Omalta osaltamme juuri tänään ryhmäkokouksessa kuulumme toimialajohtajaa ja muita vastuullisia henkilöitä juuri tästä kotihoidon tilanteesta. Sen sijaan tämän asian palauttaminen ei edistä asiaa. Valtuutettu Rantanen väitti, että napin painaminen olisi siirtymistä sanoista tekoihin. Eihän se ole. Teko oli se, kun budjettineuvottelussa suuressa sovussa lisäsimme sosiaali- ja terveystoimen varoja niemenomaan muun muassa kotihoidon resurssien varmistamiseksi. Se oli teko.

Valtuutettu Koivulaakso

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Palautukseen. Siitä oikeastaan Sirpa Asko-Seljavaara ja useat hänen jälkeensä sanoivat jo kaiken olennaisen. Olisin vielä tähdentänyt kaupunginhallituksen vastausta sillä, kun siinä viitataan tarkastuslautakunnan arviointiaiheisiin ja siihen, että tänä vuonna myös osana arviointia erinäistä arviointia tullaan tekemään tähän aiheeseen liittyen joka tapauksessa. Mutta sitten siinä on viittaus aikaisempaan arviointikertomukseen, jossa on arvioitu kuntoutus-, hoiva-, sairaalapalveluita ja kotihoitoa ja oikeastaan käytännössä kaikkea, mihin tämä aloite viittaa, niin siitä on tehty arviointi viimeksi 2016. Sen toteutuminen on nyt arvioinnissa osana tätä seuraavaa arviointikertomusta, että tästä on aina-

28.11.2018

kin tarkastuslautakunta joka tapauksessa tällä hetkellä tekemässä arviointia.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämähän on muotoiltu sillä tavalla tämä ryhmäaloite, että se alkaa siitä, että täytyy koko vanhustenpalvelukenttä selvittää. Yhtä lailla me voisimme pyytää, että koko kaupunginkanslian toiminta täytyy selvittää tai joku muu tällainen laaja toimiala. Nyt otetaan se tähän ja sitten otetaan ulkopuolinen selvittäjä ja katsotaan, miten se toimii. Eihän se sillä lailla voi mennä. Eihän ihmisiä voi sillä lailla panna koppeihin, ja sanoa, että nyt selvitetään, mitä te teette.

Myös ne, mitä Rantanen kertoi niistä tapauksista, että joku kirjoittanut Helsingin Sanomiin ja joka paikkaan, että huonosti menee ja vaimo on huonossa kunnossa ja kaikkea, nehän ovat useimmiten omaisia, joilla on huono omatunto siitä, että he eivät ole itse hoitaneet omaisiaan olleenkaan. Vaan he ovat käyneet katsomassa ja huomanneet, että ros-kapussi on viemättä ulos ja siivoamatta, että nyt meidän täytyy saada parempi hoito. Kyllä siis myös omaisten täytyisi paremmin varautua siihen, että he tekisivät jotain näiden vanhojen ihmisten hyväksi.

Valtuutettu Raatikainen

Palautukseen. Heti kun tämä naapurikokous tässä menee ohi, että jos minä en pahasti häiritse teitä.

Kiitoksia.

Sen verran minä olen kuullut näitä kommentteja taas, niin ilmeisesti taas tuli väärältä puolueelta sinänsä ihan hyvä ehdotus. Täällä on muutama otteeseen mainittu, että meidän osallistumisemme budjettineuvotteluihin tai että emme osallistuneet budjettisopuun, mikä on hiukan huvittavaa. Tänään lukenut Hufvudstadsbladetissa, miten herra Månsson muun muassa kertoi, että meidän C-tason joukkueemme oli budjettineuvotteluissa. Minä en tiedä, siellä oli yksi juristi, yksi ihminen, joka on sekä juristi että ekonomi ja sitten vielä tarkastuslautakunnan jäsen oli siellä mukana, että kohtuullisen hyvä tiimi ja tarkkaan harkittu. Mitä tulee aikaisempiin, aikaisemmin ? strategianeuvottelujen yhteydes-

28.11.2018

sä ? apulaiskaupunginjohtaja ? perussuomalaiset ovat laiskoja. Joku muuhan voisi tietysti kuvitella, että nämä ovat ehkä vihapuhetta. Mutta joka tapauksessa koska vanhusten asia on tärkeä, kannatan palautusta.

Valtuutettu Anttila

Puheenjohtaja.

Minusta tässä asiassa kaikki voimavarat pitää keskittää nyt tähän arviointiin, mitä AVI on edellyttänyt ja mitä sosiaali- ja terveystoimi omalla toimialallaan tekee joka vuosi, ja lautakunta voi sitä työtä paimentaa. Kaikki ylimääräinen päällekkäinen työ on minusta resurssien hukkaamista, ja siksi en kannata tätä palauttamista, vaan nimenomaan että nyt nämä toimenpiteet, mitä tehdään, tehdään huolella ja hyvin. Myös se resurssien kohdentaminen, jota nyt tässä budjetissa on edellytetty ja myös edellisissä budjetissa, niin yritetään saada sinne henkilökuntaa niin että kaikki vakanssit ovat täynnä ja kehitetään työtä ja niin edelleen. Tässä tuli esille, että miten virasto, sote-toimiala tiedottaa asioistaan netissä, niin minusta kyllä kannattaa mennä nyt katsomaan sinne nettiin, koska se tiedottaminen ja informaatio esimerkiksi vanhuspalveluista on kehittynyt kyllä huomattavasti viimeisten vuosien aikana. Minusta siellä kyllä erittäin hyvin kerrotaan asioista. Sellainen epäily, että jotenkin piilotetaan asioita, ei kyllä pidä paikkaansa.

Kiitos.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Ymmärrän sitä kritiikkiä, jota tässä salissa on esitetty, ja olen myös ihan samaa mieltä siitä, että ne isot tärkeät poliittiset toimet tehdään esimerkiksi siellä budjettineuvotteluissa tämän asian suhteen. Samaan aikaan pidän perusteltuna sitä, että tätä vanhuspalvelujen tilaa selvitetään. Tässä on aika paljon puhuttu erilaisista selvityksistä, joita on tehty kotihoidosta. Minä näkisin kyllä tarkoituksenmukaisena sitä, että myös tarkasteltaisiin vanhuspalveluja kokonaisuutena, ja ajattelisin, että meillä olisi tarvetta nimenomaan sellaiselle tutkimuspohjaiselle selvitykselle, jossa olisi esimerkiksi jotain ihan yliopistotasoisista osaamista mukana, missä arvioidaan sitä, mikä tämä nykytila on.

28.11.2018

Tämä vanhuspalvelut on ehkä sellainen kenttä, josta poliitikkona itse olen kaikkein eniten saanut kuntalaisilta huolestunutta palautetta, ja tässä valtuutettu Asko-Seljavaara epäili, että tässä on kyse omaisten huonosta omastatunnosta, kun eivät ole itse hoitaneet. Meillä on kuitenkin hirmuisen iso osa Helsingissä yksin asuvia. Meillä on paljon sellaisia vanhuksia, joilla ei ole omaisia, ja siksi meidän vanhuspalveluidemme pitää toimia sellaisella tavalla, että ihminen, jolla ei ole omaista, pystyy elämään hyvää elämää. Siinä mielessä ajattelen, että nämä omaiset, jotka ovat aktiivisia ja valittavat, tekevät palveluksen nimenomaan niille, joilla ei ole ketään hoitamassa ja joilla ei ole myöskään omaisia, jotka heitä puolustaisivat.

Valtuutettu Turkkila

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä keskustelussa on monta kertaa kuultu argumentti siitä, että tämä asia olisi pitänyt hoitaa budjettineuvotteluissa, ja minä pidän tätä vähän erikoisena. Jos Helsingin asiat tulevat hoidetuiksi näissä neuvotteluissa, niin mitä me enää täällä istumme ja puhumme? Se budjettineuvottelu on vain yksi instrumentti, joka valtuustolla on käytössä. Ryhmäaloi-te on toinen, ja tämä on keskustelu on kolmas, ja varmaan muitakin lie-nee.

Mutta mitä tulee tähän Rantasen esille nostamaan aloitteeseen, niin kiinnittäisin tosiaan huomiota siihen, että mitä siinä tarkkaan ottaen sanotaan. Siinä esitetään, että ikääntyneiden hoidosta tehtäisiin kattava selvitys, kartoitettaisiin nykytilanne. En minä ymmärrä, minkä takia tätä ei haluttaisi tehdä. Asko-Seljavaaran mukaan tämä jotenkin syyllistäisi työntekijöitä. Minä pidän tätäkin tosi kummallisena ajatuksena. Tämä valtuusto pyytää jatkuvasti selvittämään mitä eriskummallisempia asioita, ja nyt yhtäkkiä ikääntyneiden hoito on asia, mistä ei haluta tehdä kattavaa selvitystä. Onko tässä ajatus, että mikä tahansa selvittäminen jatkossa on syyllistämistä? Me puhuimme äsken siitä romahtaneen koulun katosta. Onko tämän asian selvittäminen kaikkien raksaduunareiden syyllistämistä? Mielestäni tämä Asko-Seljavaaran kommentti on itse asiassa aika selvä kiteymä siitä, että kun itse asiaan ei ole mitään sanomista, puututaan tyyliin.

Kannatan palautusta.

28.11.2018

Valtuutettu Karhuvaara

Tässä valtuutettu Anttila epäili, että muun muassa olisin tarkoittanut, että sote-sektori piilottelee asioita julkisuudesta. Siitä ei ole kysekään. Esimerkiksi Facebookin keskustelupalsta on äärettömän hyvin hoidettu tuolla. Mutta nyt onkin kyse siitä, että huhut ja kaikki nämä päivälehdistön esiin nostamat räikeimmät tapaukset hallitsevat tätä keskustelua, hallitsevat mielipideilmastoa ja lisäksi aiheuttavat turvattomuutta. Olen edelleen sitä mieltä, että kehittämällä omaa tiedotustaan myös niistä hyvistä käytännöistä ja tekemällä avoimeksi niitä päivän tapahtumia ja ongelmia ja hienoja hetkiä näiltä tällaisilta huhuilta perustuvilta ja kärjistykseen perustuvilta tunnekuhuilta välttyttäisiin.

Anna Vuorjoki otti tutkimustoiminnan esiin, ja minusta se on todella hyvä asia. Ehkä meidän pitäisi uskaltaa olla aktiivisempia ammattikorkeakouluja ja yliopistoja kohtaan näiden yksittäisten asioiden tutkimustyötä, terveyskeskuksen ja sote-puolella muutenkin. Toinen tutkimusryhmä on tämä digipalvelujen kehittäminen, seurantapalvelujen kehittäminen, jossa on todella vaikeuksia niillä yrityksillä pysyä hengissä. Sen verran vähän niitä käytetään.

Mutta neljäs asia, jota meidän pitäisi oikeasti pohtia, on, että pitäisikö meidän palata samaan, ihan vain projektiluontoisesti, että me ottaisimme työvoimapalveluina, kouluttaisimme erinäköisen määrän siis pelkästään omaan käyttöömme tulevia työntekijöitä. Ja nimenomaan jotka keskittyisivät vain tähän vanhustenhuoltoon, ja tehtäisiin se yhdessä ammattikorkeakoulujen kanssa mutta ihan omana konseptina ja työvoima- ja työssä oppimisena.

Kiitos.

Valtuutettu Abdulla

Puheenjohtaja, kiitos.

Tässä 2 faktaa puhuvat rinnakkaista. Fakta on, että me voimme kyllä kehittää siinä, että kaikki saavat palvelutalon tai johonkin. Se on fakta, että kaupunki kuitenkin, kun suuret ikäryhmät vanhenevat, että kotipalvelun ja kotihoidon kehittäminen ja satsaus on hyvä asia. Se koti on paras silloin kun itse pystyy elämään. Mutta kun omat voimavarat eivät riitä, sekin on toinen fakta, silloin ihminen tarvitsee ympärivuorokautista hoitoa, koska se tuo turvallisuutta. Ei ole mitään järkeä, jos hoitaja käy 4 kertaa tai 5 kertaa kotona katsomassa, niin ei tule halvemmaksi. Kyllä

28.11.2018

tässä on myös painetta, että kaupunki satsaa siihen, että vanhukset, jotka eivät pärjää enää kotona, niin ? löydetään vaikka aikoinaan ollut vanhainkodin tapainen, missä ei tarvitse lääkkeellistä panostamista, mutta muuten ihminen tarvitsee sellaisen paikan, missä hänet hoidetaan ja hän kokee, on turvallinen. Minulla on myös tullut nyt samaa mieltä kuin Annalla, minulla on samat ajatukset. Kyllä tähän asiaan tarvitaan oikeastaan myös sitä tutkimustietoa, jossa tämä vanhustilanne nyt olisi selvitetty, koska joka tapauksessa se tulee meidän eteemme.

Kiitos.

Valtuutettu Juva

Näen kyllä, että Hesari puhumattakaan some-palstoista ei ole oikea lähde ongelmien kartoittamiseen ja sen selvittämiseen, miten huonosti tai hyvin asiat ovat. Näen kyllä, että tämä palautusesitys ei tue kotihoidon kehittämistä, vaan enemmän tässä on kyse huolipuheesta, joka kyllä minunkin silmiini näyttää suuntautuvan henkilökuntaa vastaan ja henkilökunnan ammattitaitoa kriittisesti. Sikäli ymmärrän kyllä Sirpa Asko-Seljavaaran kommentit, vaikka en ehkä näin tiukasti niitä olisi esittänyt.

Me tiedämme kaikki, että kotihoitossa on ongelmia liittyen osittain resursseihin ja nimenomaan rekrytointiongelmaa. Meillä ei ole riittävästi kotihoitajia tällä hetkellä. Siellä on avoimia virkoja. Mutta kyllä minä näen, että toimiala yrittää kovasti puuttua näihin. Monenlaisia toimenpiteitä on tulossa. Me tarvitsemme moniammatillisuutta, me tarvitsemme oman työn ohjelmoimista, mistä Vuosaarella on hyvät kokemukset, kaikenlaista optimoimista, ja myös digitaalisuudella on osuus tämän kotihoiton kehittämisessä. On selvää, että mitään ei olla salaamassa virastossa tai toimialalla. Näen, että tärkeitä on myös tämä resurssien lisääminen, ja tästähän juuri budjettineuvotteluissa sovittiin, että ympäri-vuorokautista hoivaa lisätään, kun väestö kasvaa ja erityisesti kovin vanhojen määrä kasvaa. Kotihoitoa ollaan kehittämässä yhdessä henkilökunnan, asukkaiden ja omaisten kanssa.

En kannata asian palauttamista.

Valtuutettu Vepsä

Olisin vielä tuohon Arja Karhuvaaran kommenttiin lisännyt, että meillä on mahtava maahanmuuttajareservi, jota tosiaan on paljon koulutettu, ja heitä koulututtuukin lähihoitajiksi ja vanhustalveluihin. Tänä aamu-

28.11.2018

na olin itse tilaisuudessa, jossa omia maahanmuuttajatyöntekijöitä, jotka työskentelevät yksikössä, jossa olen lähiesimiehenä, ovat käyneet Helsingin kaupungin soten järjestämässä suomen kielen koulutuksessa, ja ovat todella motivoitunutta väkeä. Osa puhuu ihan hyvää suomea, selviää, mutta se, mikä on se surullinen asia, niin tämä kaupunki on aika jyrkkä kielitaidon suhteen. Siellä on vaatimuksena hyvä suomen kielen taito, ja he monet kattavat sen ja selviävät siitä. Mieltisin, että näitäkin perusteita, koska näistä 3 työntekijästä haluaisin vakinaistaa jokaisen.

Tänään tv:ssä olivat Sirkka-Liisa Kivelä sekä emeritusprofessori-geriatri ja Silja Paavola, ja he puhuivat vanhusten hoidosta. Nimenmaan tarvitaan lisää ympärivuorokautisen palvelusasumisen paikkoja, ryhmäkoteja. Tämä pelkkä kotihoidon henkilökunnan lisääminen ei ratkaise tätä ongelmaa. Henkilökunta tekee näissä olosuhteissa parhaansa, ja juuri tällainen jatkuva arvostelu ja mitä Hesarissa ja tuolla on, on tosi ikävää tätä henkilökuntaa kohtaan. Mitoitukset ovat todellakin pienet, ja on haamuhoitajia näissä yksityisissä paikoissa vielä.

Kiitos.

En kannata palautusta.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kommentoin lyhyesti tässä ensinnäkin sitä, että meitä perussuomalaisia useimmiten moititaan, että miten te aina nostatte joka asiaan maahanmuuttajat. Eipä ole nostettu, mutta kyllä se kummasti tässä valtuustosalissa jotenkin tähän vanhustenkin asiaan saatiin leivottua sisään.

Olisin kommentoinut nyt lähinnä sitä, että edelleen en ymmärrä, miten tässä voidaan ajatella, että me perussuomalaiset ikään kuin moittisimme työntekijöitä. Ei, kun me tuomme sen työntekijöiden viestin tänne valtuustokeskusteluun, koska he tekevät siellä ääri rajoillansa töitä muun muassa Helsingin kotihoidossa tällä hetkellä, ja senpä vuoksi niitä paikkoja ei saada täytettyä, kun se on liian kuormittavaa se työ. Minusta tämä on halpamaista pyrkiä kääntämään tämä keskustelun suunta siihen, että perussuomalaiset moittivat helsinkiläisiä hoitotyöntekijöitä. Näin ei asia ole, kun jokainen, joka vähänkään viitsii ajatella, huomaa.

28.11.2018

Apulaispormestari Vesikansa

Puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Kiitos tästä keskustelusta. Uskon, että aihe oikeasti on sellainen, johon tämän valtuuston kannattaa välillä pysähtyä, ja hyvillä ideoilla ei ole puoluekirjaa. Eli tervetuloa hyviä ideoita myös perussuomalaisilta ja kaikilta muiltakin ryhmiltä, koska todella tarvitsemme niitä ideoita käyttöön.

Haluaisin ehkä palata tähän aloitteeseen ja palautusesitykseen siltä osin, että miksi en kannata tämän nykytilan kartoittamista. Me siis tunnemme nykytilan erittäin hyvin. Mielellään tulisi selvittää sitä muutosta, jota halutaan. Nimenomaan tämä aloite perustui siihen AVIn meille saamaan huomautukseen ja siitä johdettuihin toimenpiteisiin, ja ne ovat siis jo käynnissä, ja selvittelyn selvittely ei tuo yhtään käsiparia lisää kotihoidon kentällemme, mikä olisi nyt se tärkein asia. Ulkopuolista arviointia on todella tehty, kuten tuli keskustelussa esille myös tarkastuslautakunnan toimesta, ja se on tärkeää, ja sitä ehdottomasti kannattaa jatkaa, mutta meillä on käytössä koko ajan ulkopuolisia mittareita. Käytämme siis näitä RAI- eli resident assessment instrumentin, joka on siis kansainvälisesti erittäin käytetty instrumentti, joka on hyvin objektiivinen, mittaamaan terveydentilaa, yksinäisyyttä, masennusepäilyä, turvapalveluita ja niin edelleen. Me käytämme sitä jo nyt ja tuomme näitä mielellämme tietenkin myös valtuuston tietoon, ja niitä siinä vastauksessa myös oli. Eli emme halua millään tavalla piilotella sitä nykytilaa, joka toimialalla hyvin tiedetään.

Olemme myös parhaillaan asiakaskyselyn tehneet kaikille kotihoidon asiakkaille, ja se valmistuu lähiaikoina. Kuten siitä vastauksesta näette, siellä kysytään myös sitä, haluatko asua kotona. Viimeksi 2016, kun tämä on tehty, lähes 80 %, yli 70 % kotihoidon asiakkaista halusi edelleen asua kotona. Tätä haluamme tukea, koska kyseessä ei ole pelkästään säästötoimi, vaan nimenomaan tässä on kyse itsemääräämiskeudesta ja myös ihmisten omasta valinnasta. Joskus kotihoito maksaa enemmän kuin laitoshoido, mutta mielestäni sitäkin tämän kaupungin kannattaa tukea.

Mitä siis haluamme tehdä, kun haluamme kehittää tätä ihan oikeasti ja saa todella tulla myös tämän keskustelun jälkeen ideoiden kanssa. Ne kiinnostavat erittäin paljon. Mielestäni esimerkiksi tätä ympärivuorokautisen hoidon paikkamäärää täytyy koko ajan tarkastella, että pysymme siinä oikealla tasolla, niin kuin olemme tehneet, ja mainitsin jo, että olemme lisäämässä sitä 50 paikalla ensi vuodelle. Palveluasumi-

28.11.2018

seen on myös syytä miettiä välimuodon asumismalleja ympärivuorokautisen erittäin tuetun asumisen ja ihan kotihoidon väliin, ja sitä on syytä miettiä tähän kaupunkiin. Mutta on myös huolehdittava kotihoidon osaamisesta, esimerkiksi siitä, että meillä on riittävästi siellä geriatreja ja terveydenhoitaja- ja sairaanhoitajaresurssia. Tähän kuuluu monenlaista asiaa, mutta todella nykytilan tiedämme erittäin hyvin jo tämän tarkastuslautakunnan ja AVIn selvitysten perusteella, ja nyt tarvitsemme niitä toimenpiteitä, jotta saamme helsinkiläisen kotihoidon toimimaan ja koko vanhustenhuollon toimimaan.

Kiitos.

Valtuutettu Turkkila

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä tulee monessa puheenvuorossa vähän sellaista henkeä, että Helsingin Sanomat ei olisi oikea lähde tämän asian selvittämiseen tai oikean tilannekuvan saamiseen. Huomaan puolustavani Hesaria, mikä on itselleni vähän erikoinen positio. Siis median rooli on nimenomaan tarttua tapauksiin, jotka tavallaan yksittäistapauksina kuvastavat laajempaa ongelmaa tai vihjaavat sen olemassa olostä. Se on nimenomaan median rooli.

Mitä tulee siihen, kannattaako tätä asiaa selvittää laajemmin, niin mielestäni kannattaa, koska jos tutkimus kertoo, että suurta huolta ei ole, niin silloinhan ei olla enää yksittäisten lehtijuttujen varassa, vaan voidaan vedota laajempaan tietoon. Mutta jos taas huolta on, niin onhan tämäkin arvokasta tietoa, ja silloin asialle voidaan tehdä jotain. Mutta jos tilannekuva on ainoastaan näiden kaikkien räikeimpien lehtijuttujen varassa, niin silloin kaupunki jatkaa sokeana taivaltamista säkki päätä.

Mielestäni Rantasen palautusesitys on perusteltu, ja toivon, että tässä asiassa voidaan katsoa puoluerajojen yli.

Valtuutettu Haatainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on käytetty hyviä puheenvuoroja, ja tuo apulaispormestari Vesikansan puheenvuoro minun mielestäni selkiinnytti ja selvästi kuvasi sen, että kaupunki monella tapaa seuraa ja mittaa sitä, mitä vanhus-

28.11.2018

tenhuollossa tapahtuu. Mielestäni olennainen juttu on nyt se, että tässä maassa, niin kuin tämän aloitteen tekijätkin ovat todenneet, on ajauduttu siihen, että vannotaan jatkuvasti kotihoidon nimiin, ja mielikuva vanhustenhuollosta on, että se on kotihoito, kotihoito, kotihoito tai sitten se on siellä ihan viimeisellä portilla sitä raskasta sairaalahoitoa. Mutta kun ikääntyminen ja vanheneminen on tällainen jatkumo ja siellä on eri vaiheissa erilaisia tarpeita, niin siksi tämä välimuotoisten hoitomuotojen kehittäminen – kevyempien hoitotapojen, ryhmäasumisen ja niin edespäin – on aivan olennaista, koska nämä muistisairaudet tulevat lisääntymään, ja tälle väestölle me tarvitsemme turvallisuutta. Toivon, että apulaispormestari ja kaupunginhallitus laativat tällaisen selkeän suunnitelman, miten tähän päästään. Me tiedämme väestömme ikääntymisen, ei tämä tule yllätyksenä. Me tiedämme nämä tarpeet ja alamme rakentaa ja kehittää tällaisia kortteliyhteis-, lähihoitopaikkoja, joissa on kevyt tuki ja turva tarjolla. Se on se, mitä tässä kipeästi kaivataan.

Itse järjestin tilaisuuden tuossa Kinaporin palvelukeskuksessa. Siellä oli sali täynnä ihmisiä, tuoleja kannettiin lisää, ja siellä myös oli omaisia, jotka kertoivat siitä, mitä he ovat kokeneet, ja olivat kyllä hoitaneet näitä ikääntyneitä puolisoitaan ja niin edespäin. Huoli on suunnaton, ja kaikilla on tämä sana vastaus, että tarvitaan välimuotoisia hoitopaikkoja. En kannata palautusta, vaan mennään eteenpäin tämän asian kanssa, mutta näillä evästyksillä, mitä selvästi tässäkin salissa on tullut.

Kiitos.

385 §

Esityslistan asia nro 10

VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE PUHTAASTA SISÄILMASTA

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Oikeus hengittää on meille ihan kaikkein tärkeintä, ja siksi on äärimmäisen tärkeitä, että jokaisella meillä on oikeus hengittää sellaista ilmaa, josta ei sairastu. Nämä sisäilmaongelmat, joita meillä on kouluissa, päiväkodissa, muissa julkisissa rakennuksissa ja ihmisten kodeissa,

28.11.2018

ovat iso ongelma ja hankala ongelma, joka ei ratkea helposti yhdellä keinolla. Sen takia me tarvitsemme hyvin monenlaisia toimia, millä me ratkaisemme tätä pulmaa. Tämä on se syy, minkä takia Vasemmistoliiton valtuustoryhmä on tehnyt ryhmäaloitteen, jossa me olemme vaatineet laajasti erilaisia toimia tämän tilanteen ratkaisemiseksi. Tätä voi lähestyä 4:stä eri suunnasta.

Ensinnäkin meidän pitää miettiä, miten me voimme ehkäistä ennalta sisäilmaongelmia sillä tavalla, että me kiinnitämme huomiota rakentamisen laatuun. Toiseksi kun ongelmia kuitenkin jo on, niin meidän pitää miettiä, miten me saamme korjattua ne kiinteistöt, joissa näitä ongelmia on. Tällä vauhdilla siihen menee paljon aikaa, ja nopeuttaminen ei välttämättä ole helppoa. Tässä on kysymys isoista prosesseista, jotka vaativat sekä suunnittelutyötä että rahaa, mutta silti pitäisi vielä kääntää kaikki kivet ja tutkia, onko keinoja saada näitä ongelmia ratkaistua nopeammin.

Kolmanneksi. Kun ollaan realiteetissa, että meillä ei ensi vuonna tule olemaan kaikkia sisäilmaongelmaisia kiinteistöjä korjattuina, niin meillä pitää olla selkeät mallit, miten me toimimme niissä tilanteissa, joissa ihmiset oireilevat. Eli miten eri palveluissa pystytään reagoimaan oireisiin, miten me voimme edetä siihen, että me selvitämme kiinteistöjen kuntoa, tarvetta siirtyä kiinteistöistä väistötiloihin ja myös huolehtia siitä, että tämä kaikki tapahtuu.

Neljäs kysymys on se, miten me huolehdimme siitä, että tämä kaikki tieto, joka koskee sisäilma-asioita, on avointa ja läpinäkyvää. Eli kaupunkilaiset saavat helposti tiedon esimerkiksi koulujen ja päiväkotien kunnosta, ja me voimme vahvistaa luottamusta siihen, että ollaan samalla kartalla siitä, missä mennään.

Tässä vastauksessa, joka on annettu aloitteeseemme, lähdetään siitä, että näitä kysymyksiä käsitellään kiinteistöstrategiassa ja sisäilmaohjelmassa, joka on kiinteistöstrategian liitteenä. Nyt olisi tärkeätä, että tämä sisäilmaohjelma saataisiin käsittelyyn. Tässä on aika kauan ikään kuin odotettu, että se tulee ja siinä sitten näitä asioita ratkaistaan. Mutta on myös tärkeätä, että siinä tulevat riittävällä tavalla käsiteltyä nämä keskeiset kysymykset, ja sitä meidän ryhmämme haluaisi varmistaa. Sen takia Vasemmistoliiton valtuutetut tekevät tässä joitakin ponsiehdotuksia, joilla halutaan korostaa niitä tiettyjä näkökulmia, jotka liittyvät sisäilman ongelman ratkaisemiseen, jotka eivät selkeästi tulleet käsitellyiksi tässä meille annetussa vastauksessa.

Itse teen 3 ponsiehdotusta, jotka ovat luettavissa järjestelmässä, jotka liittyvät siihen, miten me täsmennämme kriteereitä, joitten perusteella

28.11.2018

sisäilmatutkimuksiin lähdetään ja selvitetään, miten korjausvelan vähentämistä voidaan nopeuttaa ja lisäksi selvitetään mahdollisuutta suunnitella, miten tieto koulujen ja muitten julkisten rakennusten kuntokartoituksista saadaan helposti kuntalaisten saataville.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Voidaan puhua epidemiasta. Stadilla on 1,25 miljardia korjausvelkaa, ja tällä tahdilla sen ? kestää 20 vuotta saada paikkoja kuntoon. Aika julma lukema. Osa rakennuksista alkaa olla käyttöikänsä päässä, mutta jo rakennuksen aikainen valvonta tökkii pahasti, ja jälkiseuranta on puutteellista. Rahallisesti mitattuna lasten ja nuorten sekä henkilökunnan sairastuminen tulee vielä kalliimmaksi kuin se, että pistettäisiin paukkuja siihen nyt jo vähän reilummin. Näitä voidaan toivottavasti ratkaista tulevissa budjettineuvotteluissa, että siihen ei mene sitä 20 vuotta ja se, ettei siellä ole yksi 20 vuotta taas lisää odottamassa. Rahaakin arvokkaampaa on kuitenkin ihmisen terveys ja hyvinvointi. Sitä ei voi mitata, oli sitten kyse lapsista tai nuorista. Peräänkuuluttaisin kanssa sitä, että missä tuo kiinteistöstrategia viipyy. Se on laadittu vuosilla 2017–2019. Nyt on vuoden 2018 loppu, ja me olemme menossa vuoden alussa puolivälitarkasteluun tämän strategian osalta, joten tämä luiska jää hyvin ohkaiseksi.

Tässä ei ole tarkoitus kääntää niin sanotusti kekkoa kyljessä. Tiedän, että täällä on ollut isot toimialamuutokset ja että täällä on lyöty isoja juttuja saman katon alle, joten tässä on varmasti myös osasy, miksi näitä kaikkia selvityksiä ole tullut, mitä tässä on itse omassa aloitteessaan peräänkuuluttanut. Tämä on siis vasemmiston ryhmäaloite, mutta seuraavassa kohdassa tulee minun oma aloitteeni, joka on lähes yhtä laaja ellei jopa laajempi. Tänä on jo aikaisemminkin puhuttu tässä salissa sisäilmaongelmista, joten kyllä täällä ylipuoluerajojen löytyy tätä tahtotilaa. Tämän oman aloitteeni on tosiaan allekirjoittanut 50 valtuutettuja yli puoluerajojen. Sinne on tullut ihan jokaista nurkkaa myöten nimiä. Tähän liittyen toivonkin, että saisin teidän kannatusta myös omille ponsiesityksilleni ja näille muille vasemmiston ponsiesityksille. Saadaan tätä hommaa eteenpäin. Kuitenkin täällä on sellainenkin slogan olemassa kuin Helsinki on maailman toimivin kaupunki, joten pidetään se toimivana. Tämä peruslähtökohta, mistä lähdetään. Minä esitän nämä ponsiesitykset teille, niin tiedätte, mistä puhutaan.

28.11.2018

Selvitetään, että sisäilmaohjelmaa valmistaessa suunnitellaan, miten sisäilmaongelmista kärsivistä kiinteistöistä ja sisäilmaryhmän työstä raportoidaan säännöllisesti poliittisille luottamushenkilöille.

Ponsi 2:

Selvitetään mahdollisuudet parantaa rakentamisen laatua vastuita selkiyttämällä ja valvontaa kehittämällä.

Se, mikä oli tämän oman aloitteeni perimmäinen voisi sanoa suola tai kirsikka siinä kakun päällä, oli vähän juuri tämä, että tuntuu, että kun on niin monta tekijää ja vääntäjää tuolla kentällä, että tulee tönöä joka nurkkaan, mutta oikein kukaan ei tiedä eikä ota vastuuta sitten loppupeleissä. Eikä kukaan varmaan halua, että tulee katsomaan niskaan tai joutuu sitten kukaan sairastumaan, joten tältä pohjalta. Tänäkin käsitellään vielä myöhemmin Puotilan ala-astetta samoilta tiimoilta, joten toivotaan, että ensi vuonna ollaan siinä pisteessä, että voidaan käyttää aikaa johonkin muuhun asiaan.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

Puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Kysymys sisäilmasta on tärkeä, ja se on kysymys, josta itse asiassa Helsingin politiikassa oltaisiin voitu puhua enemmänkin. Toisaalta se on onneksi otettu, tähänastisellakin puheella on jo otettu vakavasti ja noussut hyvin vahvasti esiin. Tällä hetkellä meillä on tulossa kiinteistöstrategia, joka tietääkseni on lähdössä lausunnoille jo hyvinkin pian kaikkiin lautakuntiin, ja sen yhtenä osana tai liitteenä pitäisi kaupunginhallitukselle selvitetyn mukaan tulla sisäilmaohjelma, jossa tähän kysymykseen puututaan.

Vasemmistoliiton eri edustajien tekemistä useista ponsista useimmat elleivät kaikki käsittelevät asioita, joita pidän itsenä hyvinä ja perusteltuina. Mutta kun me olemme tilanteessa, jossa meillä on sisäilmasta juuri tulossa ohjelma lausunnoille... Se on siis käytännössä lähes lähettämistä vaille valmis ellei täysin valmis. En tiedä, koska en ole sitä nähnyt. Toivon, että tähän osaa kiinteistöstrategiasta vastaava pormestari tarkentaa, mikä tilanne itse asiassa onkaan. Tässä tilanteessa ponnella, johon saadaan vastaus puolen vuoden kuluttua, ei varmasti voi ohjata sisäilmaohjelman valmistelua. Sen sijaan sitä voi ohjata niillä

28.11.2018

lausunnoilla, joita kaikki ryhmämme pääsevät eri lautakunnissa antamaan ja nostamaan esiin esimerkiksi koulujen tarpeita, toisaalta terveyskeskusten ongelmia ja tietysti kiinteistöjen hallinnan näkökulmaa kymmissä. Se on se tie, miten tässä vaiheessa nähdäkseni pitäisi sisäilmakysymyksiä lähteä ratkaisemaan.

Laajemmin pidän hankalana, jos päätöksentekoa tehdään niin, että tilanteessa, jossa meillä on jo kesken oleva prosessi, jossa ollaan jo tekemässä ohjelmaa, lähdetään valtuuston ponsiäänestysten kautta tai vastaehdotustenkin kautta tuomaan yksittäisiä yksityiskohtia, että sitten pitäisi tämä olla ja tuo olla. Pitäisin tyylikkäämpänä toimintatapana sitä, että ensin on pohjaehdotus, ja sitten tehdään perustellut muutosesitykset siihen. Olettaisin, että Vasemmistoliiton esityksistä jotkut ovat mukana sisäilmaohjelmassa jo pohjissa, toiset luultavasti eivät, ja niistä, mitkä eivät ole, ainakin itse haluan kysyä, miksi ne eivät ole, ja kannattaa ehdotuksia ne sinne lisätä, ellei ole olemassa jokin hyvä perustelu, miksi ne siellä eivät ole. Mutta tässä keskustelussa valtuustossa meillä ei ole realistista tilannetta kysyä, miksi jokin on tai ei ole mukana, koska emme sitä pohjaa näe. Mutta kun se on käytännössä jo olemassa, ja me saamme sen kohta, niin en näe kauhean perusteltuna lähteä fiilis-pohjalta tai toki siis kukin oman perehtymisensä pohjalta – jotkut meistä tietävät todella paljon sisäilmaongelmista ja niiden ratkaisemisesta, toiset vähän vähemmän – nyt vailla kontekstia päättää, mitkä ovat niitä asioita, jotka on erityisen tärkeä mainita.

Sen takia en ajatellut kannattaa yhtäkään näistä ponsista, vaikka niistä useimpien ellen kaikkien sisältöä kannatankin. Pidän parempana, että käsittelemme asian kokonaisuutena lähitulevaisuudessa, kun se on päätöksentekoon tulossa. Se on nähdäkseni tapa tehdä päätöksentekoa vähän jäsennellymmin ja päätyä parempiin tuloksiin, kun tiedämme paremmin, mitä olemme päättämässä.

Valtuutettu Puhakka (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ihan kiintoisa puheenvuoro valtuutettu Kivekkäältä, että hän käy todistamassa, ettei ponsilla ole merkitystä tässä vaiheessa, kun on tulossa sisäilmaohjelma. Valtuusto voi myös viestiä sinne valmisteluprosessiin omia painopisteitään, jotka otetaan siellä huomioon tai sitten ei oteta. Eli kyllä tällä on aivan todellinen merkitys, että tässä vaiheessa nostetaan esille myös ponsien kautta niitä asioita, joita täällä valtuustossa halutaan nostaa.

28.11.2018

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

En minäkään suinkaan näkisi tätä mitenkään, että tämä sulkee mitään pois. Pikemmin tämä antaa eväitä ? ottanut huomioon, että tämä ikään kuin vetäisi tämän jotenkin palasiksi. Minä olen jättänyt itse tämän aloitteen tuossa maaliskuussa, joten siellä saattaa ollakin jo jotain huomioitu, mutta ihan vain tältä pohjalta, että en näe kyllä tätä asiaa tarpeettomana. Niin kuin valtuutettu Kivekäs itsekin otti esiin, ettei ? koskaan liikaa puhuttu sisäilmaongelmista, niin puhut tavallaan itseäsi vastaan.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tarkennuksena valtuusto Puhakalle. En siis sanonut, että ponsilla ei ole merkitystä. Voi olla, että niillä ei ole merkitystä, että ne eivät ehdi vaikuttaa, mutta silloin kun on kesken oleva valmistelu, jonka pohjalta teemme päätöksiä, niin jos niillä on merkitystä, niin se on juuri se, mikä on ongelmallista päätöksentekoa, että vähäisellä perehtymisellä vasta valtuustoon tuotuina ponsina. Jos nämä asiat olisi tuotu lautakunnissa esiin, kun asiasta lausuttiin, se olisi jo jossain määrin eri asia. Mutta nämä ponnet todellakin tulivat vasta nyt. Kaupunginhallituksessa oli yksi vastaesitys. Sen jälkeen nyt meillä, onko meillä nyt 6 vai 8 pontta. Tämä on se, mitä pidän ongelmallisena, että jos näillä tehdään päätöksiä, se ei ole hyvä päätöksenteon tapa, ja sillä ei saavuteta mitään lisää verrattuna siihen, että samat asiat nostetaan esiin sitten kun sisäilma-ohjelma on päätöksenteossa.

Valtuutettu Malin

Puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Se täytyy minun nyt ihan tähän heti kärkeen todeta, että olen tässä tämän valtuuston toiminnan aikana kysynyt ehkä 5–10 kertaa, missä vaiheessa se kiinteistöstrategia on, millos se on tulossa päätöksentekoon. Minulle se tieto, että se on tulossa päätöksentekoon tässä nyt, tuli tässä äsken, kun kysyin sitä erikseen tässä valtuustokeskustelussa. Eli tieto siitä, missä vaiheessa tämä päätöksenteko on, niin sitä on ollut

28.11.2018

todella vaikea saada, ja se myös ehkä päätöksentekijän näkökulmasta tuntuu siltä, että mielelläni olisinkin ollut tästä paremmin perillä, mikä tämä aikataulu on ollut. Joka tapauksessa nämä ponsikysymykset, mitä tässäkin on nyt käsitelty, ovat tärkeitä asioita, mitä me olemme nostaneet esiin, ja me olemme nostaneet niitä esiin keskustelussa aikaisemminkin. Jos ei ponsiesityksinä, en tiedä, missä kaikkialla ponsiesityksiä voi edes tehdä. Mutta joka tapauksessa tässä yhteydessä nämä ovat hyvin tärkeitä, ja me toivomme, että nimenomaan kiinteistöstrategiassa niitä kun valmistellaan, niin voitaisiin huomioida.

Olen itse kasvatus- ja koulutuslautakunnan jäsen, ja sinne on tullut erityisesti viime vuonna ihan valtavasti palautetta sisäilmaongelmista. Eikä mikään ihme, kun me katsomme tätä aloitevastausta. Tässä on, että investointiohjelmassa odottaa 58 perusparannuskohdetta. Tehdään 50–60 kuntotutkimusta ja 35 haitta-ainetutkimusta vuosittain. Siis vuosittain. Näissä kaikissa kohteissa on siis laajasti koettu, että on jonkinlaista sisäilman ongelmaa, kun niitä on päädytty selvittämään. Jokainen kohde tarkoittaa kymmeniä ellei satoja lapsia, nuoria ja työntekijöitä, joita nämä asiat koskettavat. Tämä on vain jäävuoren huippu. Se, että näitä tutkimuksia on ylipäättänsä päädytty tekemään, on usein tosi hankalan ja pitkän selvittelyn takana. Monet vanhemmat ja työntekijät kokevat, että asioiden edistäminen on vaikeaa ja vaatii ihan kohtuuttomasti voimavaroja. Eri kouluissa ja päiväkodeissa vanhemmilla ja henkilökunnalla on erilaiset mahdollisuudet käyttää aikaa tai tehdä vaikuttamistyötä tämän asian eteen. Tämä sisäilmakorjausten ja selvitysten eteneminen ei saa olla kiinni siitä, onko aktiivisia vanhempia.

Tämä on myös sosiaali- ja terveystalouden asia. Vuonna 2016 on tehty tutkimus, jossa käsiteltiin tätä taloudellisesta näkökulmasta, kun joku sairastuu sisäilmasta. Lainaan tätä väitöskirjatutkija Sari Mäkeä nyt teidän iloksenne. ”Sisäilmasta sairastuneet asemoivat itsensä taloudellisesti köyhiksi, pakotetuiksi, kyvyttömiksi ja toivottomiksi. Köyhän asemassa korostuvat tulojen pienentyminen sekä kulujen kasvaminen sairastumisen myötä. Oireilun ja sairastumisen tunnustamattomuuden vuoksi koetaan taloudellisia pakkoja, jotka syventävät köyhyyden tunnetta. Kyvyttömyys näyttäytyy taloudellisena riippuvuutena läheisistä ihmisistä ja sen vaikutus itsetuntoon on kielteinen”. Tämä tutkija näkee tai nämä tutkijat näkevät, että ”sisäilmasta sairastunut tulee kohdata erityisesti sairastumisen ja taloudellisen kriisin alkuvaiheessa, jolloin sairastuneen voimavarat ovat vähäiset. Taloudellisella, oikeudellisella ja terveydenhuollon tuella kriisin joutuneelle ihmiselle voidaan tarjota välineitä arkeen palaamiseen ja elämän jatkumiseen”. Näissä mainituissa alkuvaiheen kohtaamisissa sosiaali- ja terveystaloudet ovat avainasemassa. Jotta lapset, työntekijät tai sisäilmasta sairastuneet eivät joutuisi kohtuuttomiin tilanteisiin, olen tehnyt järjestelmään ponnin.

28.11.2018

Esitän, että selvitetään mahdollisuudet siihen, että tätä sisäohjelmaa, jota nyt siis valmistellaan, millä tavalla voidaan systemaattisesti kartoittaa oppilaiden ja henkilöstön oireiluja, tarkennetaan toimintamalleja sisäilmaepäilytilanteissa ja varmistetaan, että on sovitut ja selkeät toimintamallit sote-palveluissa.

Tämä on tärkeää, että tähän palataan kiinteistöstrategian sisäilmaohjelmassa, mutta nämä eivät ole fiilispohjalta tehtyjä nämä ponsiesitykset, vaan ne perustuvat muiden kuntien hyviin käytäntöihin, vanhempien edustajien laajoihin näkemyksiin ja asiaa koskevaan tutkimukseen. Esitän, että selvitetään, että voidaanko huomioida nämä kiinteistöstrategiassa.

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen Vasemmistoliiton ryhmän kanssa täysin samaa mieltä ongelman vakavuudesta. Uskallan kuitenkin väittää, että tämä nyt ole Vasemmistoliiton valtuustoryhmän oivallus tässä viime aikoina. Satuina olemaan itse asuntonministerinä muutama vaalikausi sitten, kun tähän valtakunnan tasolla herättiin Vanhasen kakkoshallituksen aikana, jolloin käynnistettiin valtakunnalliset kosteus- ja hometalkoot ja valtakunnallisesti ryhdyttiin kiinnittämään tähän asiaan aidosti huomiota. Sen jälkeen sitä on tehty valtakunnallisesti, sitä on tehty Helsingissä, jota toki en ole seurannut yhtä läheisesti, ja monissa muissa kaupungeissa ja kunnissa. Tästä huolimatta tässä ei olla saatu olennaista parannusta aikaiseksi. Se osoittaa myös sen, kuinka haastavasta, vaikeasta systeemisestä kysymyksestä aidosti on kyse.

Palatkaamme vuosi taaksepäin tai hieman yli vuosi, kun tämä valtuustokausi alkoi ja rupesimme rakentamaan kaupunkistrategiaa. Tämä oli yksi niistä asioista, mistä ryhmien kanssa kaikkein eniten keskusteltiin. Meillä on täysin yhteneväinen käsitys tämän ongelman vakavuudesta ja siitä, kuinka vaikea siihen on aidosti löytää toimivia ratkaisuja. Muis-tutan muun muassa siitä nyrkkisäännöstä, että noin kolmasosa näistä kosteus- ja homeongelmista on lähtökohtaisesti suunnitteluvirheistä johtuvia, noin kolmasosa rakennusvirheistä ja noin kolmasosa käyttö- ja huoltovirheistä. Tästä seurasi se, että päätimme yhdessä lähteä rakentamaan kiinteistöstrategiaa, jota muuten tässä kaupungissa ei koskaan ole tehty, joka on jo sinänsä vallankumouksellista, ja sen osana

28.11.2018

tätä sisäilmanohjelmaa, joka on nyt, kuten aikaisemmin tänään tässä samassa pöytäkirjassa kerroin, tulossa aivan lähiaikoina käsittelyyn.

Olen samaa mieltä kaupunginhallituksen varapuheenjohtaja Kivekkään kanssa siitä, että osa näistä Vasemmistoliiton tulokulmista relevantteja, mutta minun mielestäni ei yksinkertaisesti ole tyylikästä tässä vaiheessa harjoitusta lähteä ponsilla näin vaikeaa asiaa sotkemaan tavalla tai toisella. Se, onko tämä kestänyt pitkään vai ei, on keskustelu, jota voidaan varmaan aiheesta käydä. Siitä on vuoden verran suunnilleen, kun tätä on tehty, mutta toisaalta kysymys on poikkeuksellisen haastavasta asiasta. Täsmennän ja tarkennan nyt vastausta, jonka annoin ehkä tunti sitten tässä samassa pöytäkirjassa. Olen ymmärtänyt näin ja tänään saanut vahvistuksen, että kaupunkiympäristötoimiala, joka kantaa päävastuun tämän ohjelman laadinnasta, on luvannut ensi maanantaina toimittaa kaupunginkansliaan virkamiesraportin, joka todennäköisesti ensi viikon aikana sitten sen jälkeen kansliasta lähtee kaikille lautakunnille lausuntoja varten. Ajatus on ollut, ja se nyt vielä tarkennetaan tuossa ensi viikolla, että tammikuun loppuun mennessä pyydetään kaikilta lautakunnilta lausunto. Minun mielestäni on tärkeätä, että tässä vaiheessa tätä harjoitusta tämä annetaan kaikille lautakunnille pohdittavaksi. Kuten tiedätte ja kuten täällä on ollut puhetta, meillä kiinteistöpuoli on muodollisesti siis kaupunkiympäristötoimialan vastuulla, mutta toisaalta kaikki muut toimialat taas edustavat niitä tahoja, jotka niissä kiinteistöissä ovat, ja ennen kaikkea kasvatuksen ja koulutuksen toimiala on tietenkin tässä hyvin relevantti, mutta niin on myös sote-toimiala ja niin on myös kuvan toimiala. Tämän seurauksena pääsemme siihen vaiheeseen, että niitten lausuntojen jälkeen katsomme, kuinka paljon parantamisen varaa siellä on, onko tarpeita joihinkin isompiin muutoksiin ja näin edelleen, ja sitten se jatkaa siitä edelleen päätöksentekoputkeen.

Täällä muistaakseni valtuutettu Malin kiinnitti huomiota siihen tai joku kiinnitti huomiota siihen, että ei ole tiedetty eikä ole informoitu siitä, koska tämä tulee päätöksentekoon. Tämä on totta, mutta siihen on yksinkertainen vastaus: emme ole itsekään tienneet. Vasta pari viikkoa sitten kaupungin johtoryhmässä päädyimme siihen, että se virkamiesvalmistelu on siinä vaiheessa, että sitä voidaan viedä eteenpäin. Nämä ovat senkaltaisia asioita, että on tärkeämpää suorittaa tämä valmistelu huolella ja vaikka palauttaa se muutaman kerran sinne valmisteluun, jotta me saamme hyvän paperin, jota kannattaa tässä lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa tarkemmin käsitellä, kuin lyödä kiinni jotain tarkkoja päivämääriä, joka varsinkin tämän tyyppisessä erittäin hankalassa, haastavassa systeemissä kysymyksessä ei varmasti johda parhaaseen lopputulokseen. Eli samoin sanoin kuin, kaupunginhallituksen puheenjohtajana yhdyn kaupunginhallituksen varapuheenjohtajan

28.11.2018

Kivekkään näkemyksen siitä, että Vasemmistoliiton osa esityksistä saattaa olla hyviä, mutta tässä vaiheessa harjoitusta ei minun mielestäni ole tyylikästä tuoda niitä esille, enkä kannata yhdenkään ponnien hyväksymistä.

Valtuutettu Venemies

Kiitos, puheenjohtaja.

Pari käytännön neuvoa tähän sisäilma-asiaan. Pyydän heti näin novii-sina anteeksi, jos ensimmäisen asian kohdalla yritän seistä liian suuris-sa saappaissa, ja toisen asian kohdalla ehkä olen myöhästynyt pahasti junasta. Mutta tämä, miten tieto koulun ja muiden julkisten rakennusten kuntokartoituksesta saadaan helposti kuntalaisten saataville – Anna Vuorjoki hyvin aiheellisesti esittää – niin olen täällä aiemmin käyttänyt puheenvuoron, että tässä pitäisi toimia valtakunnan tasolla, muodostaa valtakunnallinen kiinteistö- ja julkisten rakennusten rekisteri, mistä kuka tahansa voisi tarkistaa tehdyt korjaukset, kuntokartoitukset ynnä muut asiaan liittyvät toimenpiteet. Tietysti voisiko tässä Helsingin kaupunki olla edellä kävijä, mutta tämä pitäisi valtakunnan tasolla tämä toimen-pide tehdä.

Toinen. Täällä Petra Malin sitä, että mitä toimenpiteitä, että saataisiin tietoa näistä ongelmista, niin olen tehnyt sinne valtuustoaloitteen, ja ehkä siinä olen sitten pahasti myöhässä, jos tämä sisäilmaohjelma, joka sisältyy kiinteistöstrategiaan, jo on menossa. Tein sinne sellaisen ehdotuksen, että päiväkodeissa, kouluissa, sairaaloissa ja muissa vastaavissa laitoksissa vuosittain tehtäisiin sisäilmakysely, joka suunnataan henkilöstölle ja asiakkaille. Tällä tavalla me saisimme kattavasti tietoa ja mahdollisesti aiemmin pystyisimme puuttumaan syntymässä, kehittymässä oleviin ongelmiin ja säästäisimme sekä varmasti terveys-kuluissa ja myös ehkä korjauskuluissa, kun ne ongelmat, jotka ovat kehittyneissä, paljastuisivat aikaisemmin.

Eli tällainen kiinteistörekisteri, josta kuka tahansa voisi tarkistaa, mitä on tehty, ja toinen tällainen vuosittain toistuva sisäilmakysely. Niin kuin työpaikoilla tehdään työtyytyväisyyskyselyjä, tehdään turvallisuustarkastuksia, niin tämä olisi samankaltainen rutiinitoimenpide, ja silloin kaikki saisivat sanoa mielipiteensä.

Valtuutettu Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja.

28.11.2018

Ensinnäkin minä kannattaisin Petra Malinin ja Sami Muttilaisen näitä ponsiesityksiä. Sitten haluaisin vastata Otso Kivekkään esittämään kritiikkiin. Tässä tulkitsin kritiikkiä niin, että tässä oli ajatuksena, että tässä ikään kuin mennään asiantuntijoitien tontille ja lähdetään ottamaan kantaa sellaisin kysymyksiin, jotka kuuluvat sinne asiantuntijavalmistelun piiriin. Kuitenkin haluaisin korostaa sitä, että nämä meidän pontemme eivät sisällä mitään toimenpide-ehdotuksia tai nämä ponnet eivät sisällä selkeitä vastauksia siihen, miten nämä tietyt ongelma-alueet ratkaistaan. Nämä ilmaisevat tietynlaista tahtotilaa, tietyjä tavoitteita ja tietyjä ongelma-alueita, mitä tässä pitää jollakin tavalla käsitellä. Esimerkiksi sitä, että pitää selvittää, millä tavalla voidaan nopeuttaa korjausvelan vähentämistä. Pitää selvittää, millä tavalla tietoja kuntokartoituksista saadaan paremmin kuntalaisten saataville. Pitää selvittää, miten voidaan parantaa rakentamisen laatua. Nimenomaan se, millä tavalla näitä asioita asioita lähestytään, on sen valmistelun ja asiantuntemuksen asia. Mutta minun on vaikea nähdä sitä, etteikö valtuustosta voisi löytyä sellaista asiantuntemusta, että ilmaistaan se tahtotila, että tässä on kysymyksiä, jotka ovat sinällään tärkeitä ja jotka halutaan, että jollakin tavalla tulevat katetuiksi tässä sisäilmaohjelmapirosessissa. Valtuutettu Puhakka jo toi sen esille, että jos valtuusto tässä kohdassa ilmaisee selkeän tahtotilan, niin on hyvin vaikea nähdä, miten se ei vaikuttaisi tähän sisäilmaohjelmapirosessiin.

Lisäksi vielä ihan siitä perusteesta, minkä takia meidän ryhmältämme on tähän tulossa juuri näitä ponsiesityksiä, niin tässä on ikään kuin otettu sellaisia alueita, jotka me olemme nähneet tärkeiksi ja joihin ei ole selkeästi vastattu siellä vastauksessa, joka aloitteeseen on esitetty.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Lähinnä Vuorjoelta kysyisin, kun en ymmärrä tätä toista pontta, tätä, missä puhutaan korjausvelan vähentämisestä esimerkiksi vaikuttamalla hankesuunnitteluun. Korjausvelkahan on sitä, että me emme yksinkertaisesti ole budjetoineet kaupungissa valtuuston toimesta tänne korjausinvestointeihin riittävää osuutta, ja sitten siellä kiinteistöpuolella on priorisoitu näitä korjauksia sinne annetuilla määrärahoilla. Tämähän on se normilogiikka. Korjausvelasta päästään eroon, jos me lisäämme näitä rahoja tai sitten vastaavasti myymme niitä kiinteistöjä, joissa on paljon korjausvelkaa. Kumpaakaan tässä ei esitetä, vaan tässä halutaan nimenomaan hankesuunnittelua jollakin lailla korjaamalla muuttaa tätä asiaa. En vastusta tätä, mutta en ymmärrä, mitä se tarkoittaa. Taval-

28.11.2018

laan se niukkuustekijä ei ole siellä, vaan se on siis rahassa ja siitä, että me omistamme paljon kiinteistöjä, joihin kaupungilla ei ole itse priorisoitu sitä rahaa sinne korjaukseen.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos tästä kysymyksestä. Siis olen toki samaa mieltä siitä, että se ydinkysymys on se, miten me voimme kasvattaa investointibudjettia. Tämä muotoilu perustuu siihen, että tässä on kysytty virkamiehiltä tai siis on pyydetty selvitystä siitä, paljonko investointibudjettia pitäisi kasvattaa, jotta voitaisiin lyhentää nopeammassa tahdissa korjausvelkaa. On saatu senkaltaisen vastaus, että tässä investointibudjetin kasvattaminen ei riitä, koska se ongelma on se, että ei saada hankesuunnitelluita tarpeeksi nopeassa aikataulussa eteenpäin. Sen takia tässä on nimenomaan tähdennetty, että jos se on se ensimmäinen tulppa, niin sitä pitää lähteä ratkaisemaan ensiksi. Mutta sitten totta kai tämä kysymys investointibudjetista tulee myös.

Valtuutettu Nygård

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Nyt kun kiinteistöstrategia on nostettu keskustelussa toistuvasti esiin, ajattelin käyttää tämän tilaisuuden ja tuoda esiin niitä samoja ajatuksia, joita esitin myös budjettikeskustelun yhteydessä. Kun Helsinki ja sen asuinalueet kasvavat kovaa vauhtia, meillä on paljon lapsia ja nuoria, jotka ovat aloittamassa polkuansa uudessa päiväkodissa tai koulussa. Meillä on usein haaste ja ongelma asuinalueilla se, että päiväkotipaikkoja ei ole riittävästi tai sitten toisaalla meillä on käyttöiän päässä olevia päiväkotikoulurakennuksia, joissa kärsitään näistä sisäilmaongelmista. Sen lisäksi nämä rakennusten väistötilat eivät aina sijaitse vanhojen tilojen läheisyydessä, vaan sitten siihen tulee lisähaaste tästä liikkumisesta sen oma päiväkodin, koulun alueen ulkopuolelle, ja se haastaa meidän helsinkiläisperheiden arjen sujuvuuden.

Helsinki on perinteisesti hankkinut rakennukset omaan taseeseensa tai vuokrannut valmiit tilat ulkopuolisilta. Päiväkotij- ja koulurakennukset ovat sikäli haasteellisia, että lapsia ei tietenkään voi edes väistöajaksi laittaa minne tahansa rakennukseen. Päiväkodit ja koulut ovat sellaista erityisrakentamista, jossa tulee huomioida monin tavoin se lasten turvallisuus ja virikkeellinen oppimisympäristö. Sitten voidaan kysyä, aika tärkeä kysymys, mikä Helsingin päätehtävä on. Onko se palvelurakennusten omistaminen vai onko rakennusten sisällä tapahtuva kuntalais-

28.11.2018

ten palvelu? Markkinoillahan on tarjolla kunnille useita muitakin rahoitusmalleja kuin suora taseomistus. Tällaisia ovat esimerkiksi vaihtoehtoisesti kiinteistöleasing tai erilaiset elinkaarimallit. Malleissa on tietenkin yhtenäistä se, että ne ovat taseen ulkopuolisia erinä, ja sitten ne jakautuvat tasaisesti käyttötalouden kulueriksi käyttöaikanaan. Joten vaikka kaupunki ei itse omistaisikaan näitä rakennuksia, ne on varta vasten rakennettu kaupunkia ja kaupunkilaisten tarpeita varten. Sitten kun se rahoitus hoidetaan taseen ulkopuolisena eränä, rakennustahti ei ole sidottu siihen kaupungin investointikehykseen.

Täällä kuultiin, että kaupunkistrategian mukainen kiinteistöstrategia on parhaillaan valmistelussa, joten itse odotan kovasti, että tämä kiinteistöstrategia tuo meille päätettäväksi tänne valtuustoon juuri sellaisia vaihtoehtoisia rahoitusmalleja ja niiden käyttöönottoja, joilla voidaan vauhdittaa ja nopeuttaa näiden uusien päiväkotien, koulujen ynnä muiden tilojen rakentamista ympäri Helsinkiä. Tavoitteena on tietenkin sujuvampi ja terveellisempi, turvallinen arki meidän asukkaillemme.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Näin ensi alkuun kannatan Anna Vuorjoen ponsiesityksiä. Sitten olisin ihan kysynyt, että tällainen salainen opus kuin kiinteistöstrategia alkaa kuulostaa jo todella hämmentävältä teokselta, joka ilmestyy joskus tai on harvojen luettavissa tai muuta. Kuinka laajasti on tarkoitus avata ylipäätään näitä kohteita ja niiden kustannusarvioita ja kuntoluokitusta? Miten laaja ikään kuin tällainen selvitys pystytään tekemään vai onko samanlaisia arvioita kuin tässä nyt aloitteeseen tehdyssä vastauksessakin, että siellä on 1,25 miljardia ja that's it? Tämä olisi kiinnostavaa tietää. Toivoisin toki, että meille tuotaisiin mahdollisimman laaja katkaus. En tiedä, kuinka vaikea tällainen on arvioida näin kaupunkikuvallisesti, ja kun on nähty, että näitä ongelmia saattaa tulla lisää jatkossakin.

Kiitos.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

28.11.2018

Tässä kun valtuutettu Muttilaisen ja muiden vasemman laidan edustajien puheenvuoroja kuuntelee, ei voi välttyä siltä ajatukselta, että tämä kiinteistöstrategia julkitulonsa jälkeen jollain ihmeellisellä tavalla korjaisi kaikki sisäilmaongelmaiset rakennukset. Toki hyvä, että Vasemmistoliitolla on uskoa tällaisiin poliittisiin asiakirjoihin ja pamfletteihin. Tämä ei vähennä sen kiinteistöstrategian merkitystä, mutta kyllähän sillä minun nähdäkseni ja toivottavasti otetaan kantaa laajemmin tavallaan kaupungin kiinteistönhallintaan. Kysymyksiin siitä, missä määrin kaupungin kannattaa pitää omassa taseessaan, missä määrin vuokrata, myydä kiinteistöjä. Entäs kaupungin alueen ulkopuoliset kiinteistöt. En usko, että se itse pamfletti tulee ilmiömäisesti kuin lampunhenki yhtään kiinteistö korjaamaan, mutta tietenkin sekin on mahdollista jossain yhteiskunnassa.

Valtuutettu Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Tässä vastauksessa, joka meidän aloitteeseemme on annettu, viitataan nimenomaan kiinteistöstrategian liitteenä olevaan sisäilmaohjelmaan. Myöskään en itse usko, että kiinteistöstrategia yhtäkkiä yllättäen tämän ongelman ratkaisisi, mutta tämä ajatus, että nojataan siihen, ei ole millään tavalla peräisin meiltä. Kun sisäilma-asioihin liittyvistä asioista on kysely, aika usein se vastaus, joka tulee eri puolilta, on nimenomaan se, että tämä käsitellään sitten kiinteistöstrategiassa. Sen takia se on ehkä saanut tässä keskustelussa niin paljon painoa.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Täällä on käyty vallan hyvää keskustelua tästä Vasemmistoliiton sinänsä tärkeästä ryhmäaloitteesta puhtaasta sisäilmasta, ja kuten pormestari totesi omassa puheenvuorossaan, tämä asia on herättänyt varsin paljon keskustelua, ja laajasti valtuustoryhmät yli puoluerajojen ovat tällä vaalikaudella olleet tukemassa sitä, että kaupungissa reagoidaan näihin kysymyksiin. Tämä ei tosin tarkoita pelkästään Helsinkiä ja Helsingin reagointia, vaan tähän asiaanhan on kiinnitetty jo viime vaalikaudella eduskunnassa huomiota ja tällä vaalikaudella edelleen myös, ja pääministerin johdolla muun muassa tai hänen asettamanaan on laadittu tämä tai Terveet tila 2028 -hanke on ollut liikkeellä myös. Tämä on valtakunnallinen kysymys kaiken kaikkiaan myös, ei pelkästään Helsingin oma.

28.11.2018

On erittäin hyvä, että Helsingissä laaditaan kiinteistöstrategia, ja tietyllä tavalla oikeastaan hyvin hämmästyttävääkin, että meillä ei ole sitä aikaisemmin ollut. Se on varmasti hyvin tarpeellinen, ja sen päivittäminen jatkossa sitten aina tilanteiden muuttuessa on varmasti tarpeen. Niin kuin tuossa jo aiemmin totesin, kaikki ryhmät kantavat tästä huolta. Siinänsä hyvä, että Vasemmistoliitto on tehnyt tästä aloitteen ja tästä käydään nyt täällä keskustelua, mutta ehkä tämä aikataulu on sillä tavalla pikkaisen ongelmallinen, että minä katsoin, että tuo aloite on jätetty toukokuussa. Toisaalta olisi voinut olla ihan hyvä, jos se strategia olisi ollut ensin olemassa ja tiedossa meillä kaikilla, mitä siinä linjataan, ja vasta sen jälkeen tämä aloite olisi tuotu valtuustoon käsittelyyn. Tavallaan me olisimme tältä osalta keskustelulta säästyneet siltä osin. En tarkoita, ettei keskustelua saa käydä, mutta esimerkiksi juuri tämä ponsikeskustelu ja ponsien tarpeellisuus olisi ollut tarpeetonta, jos me tietäisimme, mikä se strategiasisältö on.

Valtuutettu Turkkila

Kiitos, puheenjohtaja.

Pormestari Vapaavuori otti tuossa esille aloitteen ikään kuin tyylikkyyden ja sen, että asia on nostettu esille muidenkin toimesta. No, ihan varmasti on. Hyvä, että on otettu. Tämä itse asia on paljon suurempi kuin se tai ongelma siitä, että joku väärä poliittinen kerho saisi irtopisteitä jonkun poseeraamisen takia. Mitä väliä sillä on, vaikka poseeraisi? Eikö tässä nimenomaan ole yhteiseen näkemykseen tarkoituskin päästä, vai olenko ymmärtänyt tämän budjettikeskustelun tarkoituksen esimerkiksi jotenkin väärin?

Mutta sitten itse asiaan. Tuossa Vasemmistoliiton aloitteessa on kohta, johon haluaisin erityisesti kiinnittää huomiota. Siinä pohditaan sitä, että ilmastointia ei saisi sulkea illaksi tai viikonlopuksi ja tiloja ei saisi käyttää suurempi ihmisjoukko kuin mihin tilat on suunniteltu. Tämä on tärkeä asia. Tuossa 10. lokakuuta valtuutettu Kaisa Hernberg ja 21 muuta valtuutettua esitti käytännössä samaa asiaa omassa aloitteessaan, ja siinä juuri oli tämä, että koneellista ilmanvaihtoa ei suljettaisi kokonaan. Kun täällä valtuustossa asiassa käsiteltiin, vastaukseksi saatiin hyvin pitkä ja seikkaperäinen pohdinta siitä, että kyllä se voidaan sulkea se ilmastointi ja että tähän mikrobi- ja hiukkasasiaan voidaan puuttua vaikkapa nihkeäpyyhinnällä. Joo kyllä, mutta silti on ilmiselvää, että kaupungin useissa rakennuksissa on merkittävä ongelmaa, ja minä kovasti pelkään sitäkin, että tämä laajempi selvitys soittaa ihan samaa sävelmää kuin mitä lokakuussa kuultiin. Vaikka en ole ehkä ihan kaikis-

28.11.2018

ta aloitteen sanamuodoista ihan samaa mieltä, niin on ajatus kuitenkin niiden takana ihan kirkas.

387 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU PETRUS PENNASSEN ALOITE LAUTAKUNTIEN JA MUIDEN TOIMIELINTEN
KOKOUSTEN AVOIMUUDESTA

Valtuutettu Pennanen

Kiitos paljon, puheenjohtaja. Hyvät kollegat.

Meillä on hieno kaupunki, joka pyrkii strategiassa mahdollisimman suureen avoimuuteen ja läpinäkyvyyteen, ja niin lukee myös tämän aloitteeni päätösehdotuksessa. Toisaalta siellä lukee siellä päätösehdotuksessa, että kokouksia voi olla tarkoituksenmukaista pitää julkisina, jos niissä käsitellään yleistä mielenkiintoa herättävää asiaa. No, kaupunginhallituksessa ja lautakunnissa ainakin minun mielestäni kaikki asiat ovat lähtökohtaisesti mielenkiintoisia, ja ehkä se on kuitenkin niin, että yleisestä mielenkiinnosta päättää yleisö itse eivätkä nämä luottamushenkilöt. Eli yleisö päättää, mikä on kiinnostavaa ja mikä ei. Tässä on nyt vähän ristiriita, että pyritään mahdollisimman suureen avoimuuteen, mutta sitten tarkoituksenmukaisesti voidaan jotain pitää julkisena. Eli pyrimmekö me mahdollisimman suureen läpinäkyvyyteen vai pyrimmekö me vain siihen, että päättäjiä tarkoituksenmukaiset asiat voidaan julkistaa?

Tässä päätösehdotuksessa todetaan, että kokousten streamaamisella livenä ei ole talousarviovaikutuksia eli se ei maksa mitään. Helsinki-kanava on jo briiffattu tästä asiasta. He ovat valmiita näitä lähetyksiä tekemään, homma toimii. Lisäksi on myös mahdollista, että toimialan henkilökunta ihan itse hoitaisi näitä lähetyksiä. Me itse teemme tätä valtuustoryhmässämme. Kamera pöydälle ja painetaan nappia. Ei ole kovin vaikeata. Eli emmekö me sitten voi ryhtyä tuumasta toimeen? Homma ei maksa ja kaikki on valmiina. Aletaan streamata.

Tässä on se ongelma, että tässä päätösehdotuksessa todetaan, että järjestäminen on kunkin toimialan omalla vastuulla – okei – eikä mitään

28.11.2018

toimenpiteitä tehdä. Jos me emme nyt tee mitään toimenpiteitä tämän suhteen, niin ei ehkä voi olettaa, että mitään myöskään tapahtuu. Tämä avoimuus ei kuitenkaan ole teoreettista strategiaa, vaan se on käytännön tekoja, eli tietoa pitää antaa. Se on sitä avoimuutta, ja se pitää tehdä. Jos me emme tee näitä käytännön tekoja, silloin tämä strategiaamme ei toteudu. Olen tehnyt tällaisen ponsiehdotuksen. Vähän pitkähkö.

Hyväksyessään päätösehdotuksen valtuusto pyytää selvittämään kaupunginkanslian mahdollisuudet lähettää kaikille muille lautakunnille paitsi tarkastuslautakunnalle kirje, jossa esitetään harkittavaksi, että vähintään 1 vuoden 2019 kokouksista pidettäisiin julkisena kokouksena, ja tämän kokouksen esityslistan sisältö suunnitellaan mahdollisuuksien mukaan siten, että kokouksessa ei olisi käsiteltävissä asioissa salassa pidettäviä asiakohtia tai tietoja, jolloin yleisön on mahdollista olla paikalla koko kokouksen ajan.

Minä en ihan itse keksinyt tätä ponnin sanamuotoa, vaan itse asiassa tämä on Jyväskylän valtuuston päätöksestä. He ovat päättäneet, että näin tehdään, ja ajattelin, että ehkä mekin voisimme tehdä sen, koska tässä vähän herää se kysymys, että onkohan se Jyväskylä nyt meitä edellä tässä avoimuudessa. Eihän se voi olla mahdollista, koska meidän strategiassamme toisaalta sanotaan, että "Helsinki vain vahvistaa asemaansa avoimuuden kansainvälisenä edelläkävijänä". Olemmeko me nyt oikeasti edelläkävijä vai menikö se Jyväskylä jo ohi, ja olemmeko me vähän niin kuin jäämässä jälkeen? Emme kai me niin halua, eli toivon, että voitte kannattaa tätä ponttani. Tämä on pieni asia, että kanslia kehottaa, että voitte näitä kokouksia alkaa järjestää, ja tässä kerrotaan vähän miten. Jos te voitte tätä kannattaa, niin yritetään pitää siitä huoli, että todellakin pysyisimme edelläkävijänä avoimuudessa.

Kiitos.

Valtuutettu Kivekäs

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Kaupunginhallituksen vastauksessa kohta, joka on hyvä huomata, johon valtuutettu Pennanenkin viittasi, on että kukin toimielin päättää itse kokouksensa avoimuudesta. Se on mielestäni hyvä käytäntö. En kannata sitä, että kaupunginhallitus tai -valtuusto määräisi minkään lautakunnan tai jaoston tai muunkaan pitämää avoimia kokouksia. Sen sijaan kyllä kannatan valtuutettu Pennasen ajatusta, että tällaisia kokouksia pitäisi pitää. Olin itse asiassa toivonut ja olin pyrkinyt vaikuttamaan sii-

28.11.2018

hen suuntaan, että lautakunnat itsenäisesti tekisivät tällaisia päätöksiä, mutta tähän päivään mennessä niin ei kuitenkaan ole tapahtunut. Pitäisin hyvänä, että lautakunnilla olisi esimerkiksi vuosittain yksi avoin kokous. Se olisi vähintäänkin pedagogisesti arvokasta. Se antaisi kuntalaisille mahdollisuuden nähdä, minkälaista lautakuntatyö on. Näitä viime kaudella muutama pidettiin, ja se, mitä niitä itse seurasin, ne vaikuttivat aika tyypillisiltä lautakuntakokouksista, joissa käytiin pitkiä keskusteluja asioista, joita ulkopuolisen oli vaikea ymmärtää. Tällaista on nähdäkseni ihan arvokas nähdä, mitä se lautakuntienkin arki on, ja siksi kannatan valtuutettu Pennasen pontta.

Ledamoten Wallgren

Arvoisa puheenjohtaja. Bästa fullmäktige.

Minäkin pyysin puheenvuoron ennen kaikkea sen takia, että halusin esittää kannatuksen Pennasen ponnelle. Mutta haluan myös tuoda esille sellaisen periaatteellisen näkökohdan, mitä varten tämä avoimuuden lisääminen on tärkeää niiden kohtien lisäksi, mitä tässä on aiemmin tuotu esille – kiitos niistä. Konteksti on se, että politiikka on huonossa maineessa. Päättäjiä epäillään yhdestä sun toisesta. Ja vaikka olisi niin, että striimattuja kokouksia seuraa aika harva, niin se tosiasia, että ne ovat olemassa netissä nämä meidän kokouksemme, poistaa jo olemassaolollaan epäilyjä niiltä, jotka välttämättä eivät edes käy katsomassa niitä. Mutta kun tieto on, että kokoukset on striimattu ja ne ovat netissä katsottavissa, sitten jo nekin, jotka eivät käy katsomassa, voivat saada siitä lisää luottamusta meidän toimintaamme. Ne, jotka eivät ole mukana politiikassa – useimmat eivät ehdi tai eivät pysty tai jostain syystä eivät halua – usein epäilevät, että politiikka on likaisempaa kuin se käytännössä on. Sen takia tämä avaaminen, striimaaminen mahdollisimman paljon, vielä paljon suuremmassa mittakaavassa, mitä Pennanen nyt esittää, olisi mielestäni meidän kansakunnallemme ?.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Pidän kyllä valtuutettu Pennasen esitystä oikein mainiona. Ei mennä yksityiskohtiin, pitääkö lähetellä rakkauskirjeitä lautakuntiin erikseen, mutta pidetään sekin muoto olemassa. Itse tein viime kaudella hieman samankaltaisen aloitteen, joka ei silloin saanut valtuustoa puolelleen. Kannatan kyllä avoimien kokousten pitämistä ainakin kerran valtuustokaudessa tai joka vuosi. Olisi myös mukavaa, että niitä pidettäisiin jos-

28.11.2018

sain kantakaupungin ulkopuolella niin kuin valtuuston kokouksiakin. Se voisi myös ikään kuin lisätä mielenkiintoa, ketä täällä jakkaralla istuu ja mitä täällä puhutaan. Meillä on näitä kuitenkin kulttuurikeskuksia, missä voisi pitää eri näköisiä kokouksia. Mikä nyt on sitten kokoustekninen kuvio, niin ei se kovin hankalaksi mene. Ihan tältä pohjalta. Meillähän on kuitenkin kokemuksia siitäkin, että on jo edesmenneen nuorisolautakunnan kokouksia pidetty ja muistaakseni liikunnan ja jotenkin näyttöstyypisesti myös rakennuslautakunnan kokouksia. Mutta ihan tosiaan kannattava kuvio, että saadaan lisättyä kaupunkilaisille ikään kuin läpinäkyvyyttä/tunnettavuutta tässä koko kuviossa.

Kiitos.

Valtuutettu Diarra

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä ajattelen sillä tavalla, että kaikki lautakunnat ja kaikki toimielimet voisivat olla avoimia, kaikki voitaisiin striimata, sillä eihän meillä oikeastaan juurikaan ole mitään salattavaa, ellei ole sellaisia asioita, jotka lain mukaan ovat salattuja. Ajattelen myös, että jos kaikki kokoukset olisivat avoimia, niin se keskustelun taso olisi ehkä välillä vähän parempaa, ja porukka joutuisi vahingossa välillä perehtymään myös asioihin hieman pitkälisemmin. Tekisin ehkä ihan hyvää myös meidän toiminnallemme se, että ne kokoukset olisivat avoimia. Minusta on aika surullista se, että me emme ehkä tässä halua mennä suoraan avoimuuteen jokaisessa lautakunnassa, mutta toivon, että siihen vielä päästään. Olen vähän pettynyt myös siihen, että pidetään tällainen yksi kokous, joka sitten on avoin, mikä voisi johtaa ehkä siihen, että siitä tulee vähän teatterimainen kokous, jossa on sitten vain pelkästään valmiita puheenvuoroja. En ehkä tiedä, onko se hyvä. Mutta aion olla positiivinen ja ajatella, että tämä on oikea suunta, ja toivon vahvasti, että me sitten kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla voimme siirtyä mahdollisimman nopeasti mahdollisimman laajaan avoimuuteen. Ehkä siinä ajatuksena, jos ajatellaan, minkä takia pitäisi olla vielä avoimet, on se, että europarlamentin komiteat ovat avoimia, ja sieltä me näemme, mitä tapahtuu, ja se tekee asioiden seuraamisen hyvin helpoksi. Tavallaan Helsingissä voitaisiin hyvin ottaa askeleita myös tähän suuntaan.

Kiitos.

28.11.2018

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia, valtuutettu Diarra. Yhdyn jokaiseen sanaan, mitä äsken kerroit. Oli vain pakko pitää tällainen kannatuspuheenvuoro näin replan muodossa.

Kiitos.

Valtuutettu Ohisalo

Arvon puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kannatan myös lämpimästi Petrus Pennasen pontta, ja toki jo nykyisellään näitä kokouksia voi pitää avoimesti ja niin on tehtykin. Esimerkiksi viime kaudella pidettiin nuorisolautakunnan kokous, joka keräsi ihan hyvin ihmisiäkin katsomaan paikan päälle. Kysehän ei tosiaan ole kustannuksista. Ehkä kyse on ennen kaikkea vaivasta, ja sitten lopulta sekään ei ole kovin suuri. Nykyteknologialla näistä asioista ei pidä tehdä sitä ongelmaa, kun ne eivät sitä ole. Avoimuushan on tietysti arvo, ja periaatteessa Helsinki kyllä sanoo sitä noudattavansa, mutta käytännössä ei sitten monin paikoin ehkä lopulta toteutakaan. Vaikka olisi niin, että kukaan ei alkuun katsoisi niitä lähetyksiä, niin se, että ne kokoukset ovat siellä avoimesti verkossa tai sinne voi tulla paikan päälle kuuntelemaan niitä, mahdollistaa sen, että tämä kulttuuri muuttuu vähitellen. Siihen pitää tähdätä, että se avoimuus on jonain päivänä normi. Tämä politiikkahan voi siis olla hämmäistä, jossain kaukana ihmisistä tapahtuvaa tai sitten tämä voi olla ihan jokaisen asia. Me päätämme kuitenkin ihan jokaisen helsinkiläisen arkeen vaikuttavista asioista.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Olen sitä mieltä, että päätöksenteon avoimuutta pitää lisätä, mutta en tiedä, onko välttämättä se, että lautakuntien kokoukset ovat avoimia eli että niihin pääsee paikan päälle seuraamaan kokousta ja/tai seuraamaan kokousta sähköisesti lähetyksen kautta, välttämättä sitä oikeasti, että se lisäisi kaikin osin päätöksenteon avoimuutta. Se voi vaikuttaa

28.11.2018

myös siihen kokouksen kulkuun aika paljon, että onko se kokous avoin tai suljettu. Tässä on todettu jo ja tuossa valtuutettu Pennaselle annetussa vastauksessa tai nyt mikä on tässä esityslistalla esittelijän perusteluina, niin täällähän on viitattu tähän kuntalain 101 §:ään, jonka kolmannen ja neljännen momentin mukaan toimitella itse voi vain päättää. Eli me emme voi valtuustona myöskään päättää siitä, että toimielinten kokousten pitäisi olla avoimia. Se päätösvalta on toimitella itsellään. Pohdin lähinnä tätä valtuutettu Pennasen pontta siinä mielessä, että onko tämä ponsi ihan tämän kuntalain mukainen, kun kuntalaisia sanotaan, että kokoukset ovat julkisia vain jos toimitella niin päättää eikä kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjaa, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi. Tässä valtuutettu Pennasen ponnassa sanotaan, että tämän kokouksen esityslistan sisältö suunnitellaan mahdollisuuksien mukaan siten, että kokouksessa ei olisi käsiteltävä asioissa salassa pidettäviä asiakohtia tai tietoja. Minä lähinnä pohdin tätä muotoilua, että onko tämä nyt ihan tuon kuntalain pykälän mukainen.

Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Eli tässä ei määrätä näitä lautakuntia mitenkään tai käsketä, vaan esitetään harkittavaksi, että pitäisivät ainakin yhden kokouksen avoimena, ja kerrotaan tässä käytännössä, miten sen voi tehdä, eli että laitetaan sinne niitä julkisia asioita esityslistalle. Tämä kohta, missä sanotaan, että olisi mahdollisuuksien mukaan vain niitä julkisia asioita, se tarkoittaa sitä, että jos siellä on jotain salaista, niin se voidaan jättää sinne kokouksen loppuun. Eli pidetään siten avoimena siihen asti ja sen jälkeen sitten suljettuna, kamerat pois päältä. Ja tästä lainmukaisuudesta, niin tämä on tosiaan Jyväskylän valtuuston päättämä sanamuoto, ja sieltä on tullut voimaa tämä päätös, että kuvittelisin, että lainmukainen myös.

Kiitos.

Valtuutettu Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

En nyt sano, että en luottaisi Jyväskylän valtuuston päätöksiin, mutta valitettavasti Suomen maassa ovat valtuustot tehneet päätöksiä, jotka eivät aina ole olleet lainmukaisia, että se ei sinänsä riitä perusteluksi, että joku muu valtuusto on näin päättänyt. Kuntalaki ei, mikäli sitä tiu-

28.11.2018

kasti luen, kyllä sano niin, että osa kokouksesta olisi avoimena, mutta en tiedä, mikä on sitten meidän lainoppineidemme tulkinta tästä asiasta, koska tässä sanotaan vain eksaktisti että ”eikä kokouksessa käsitellä asiaa tai asiakirjoja, joka on lailla säädetty salassa pidettäväksi”. Mutta en ole juristi.

Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

En nyt lähtisi tässä väkisin etsimään jotain laitonta, koska ei tässä nyt ole yhtään mitään laitonta. Kun tulin tänne valtuustoon töihin, minulle silloin kerrottiin, että myös täällä on mahdollista joskus käsitellä suljettuja asioita, mikä tarkoittaisi sitä, että sitten täältä lehtereiltä lähtisi yleisö pois ja kamerat laitettaisiin kiinni. Kyllä tämä nyt on ihan lain mukainen tämä ponsiesitys.

Kiitos.

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Minä pidän tätä hyvin näennäisdemokraattisena tai sen lisäämistä. Eihän se, että meillä olisi kerran vuodessa joku lautakunnan kokous avoinna, missä kivasti juteltaisiin toisille ja päätettäisiin siitä, onko kaupunki vahingonkorvausvelvollinen hevosen kakkaan astuneelle vai ei. Tietenkin se voi jotain ehkä kiinnostaa, mutta ennemminkin näen ongelmana sen demokratian, jos sitä nyt haluaa läpinäkyvyyden näkökulmasta ajatella, niin vaikka sen, että kaupunkistrategiaa ja meidän ensi vuoden budjettiamme koskevat neuvottelut on käyty salassa. Sielähän on tehty merkittäviä päätöksiä, paljon merkittävämpiä kuin se, että korvaammeko me rikkoutuneen takin tai joku muu mahdollisesti sinänsä tärkeä. En yhtään vähättele toimialalautakuntien päätöksiä, mutta siis ihmettelen, ettei tätä asiaa ole täällä tuotu niiden toimesta esille. Itse en siis tätä kannata, mutta kokisin, että jos joku haluaa tosissaan demokratiaa ja läpinäkyvyyttä edistää, niin nämä kaikista tärkeimmät päätökset tehtäisiin sitten julkisuudessa.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

28.11.2018

Valtuutettu Merelle totean, että olemme toki lautakunnassa käsitelleet muitakin asioita, mutta ikävää jos et ole sitä huomannut.

Valtuutettu Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

En näe mitään syytä siihen, etteikö voitaisi pitää avoimia kokouksia lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa, ainakin silloin tällöin, ja kannatan tätä Pennasen tekemää pontta.

Lisäksi täällä tuotiin esiin, että voitaisiin pitää kokouksia jossain muualla välillä, ja niin me kysyimmekin kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunnassa että voisimmeko pitää kokouksen esimerkiksi valmistuvassa Oodissa, kun olimme sinne muutenkin menossa, mutta ilmeisesti jostain kousteknisistä syistä se ei onnistunut. Tätä voisi kyllä kanssa miettiä, miten me saamme sen tekniikan pelaamaan niin, että niitä kokouksia voisi pitää jossain muuallakin.

Valtuutettu Venemies (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Valtuutettu Meri käytti puheenvuoron, jonka aikana koin suuren valaistumisen, eli tämä ajatus, että strategia- ja budjettikokoukset olisivat julkisia, niin siihen tartun kyllä ja siinä on ajatusta.

Apulaispormestari Razmyar

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan muutama sana. Kuten tässä valtuustokeskustelussa on hyvin ilmennyt, avoimuushan on monenlaista avoimuutta, ja sitä varmasti tässä kaupungissa tuetaan ja halutaan lisätä. Avoimuus on monesti sitä, että pääsee käsiksi, osaksi päätöksentekojärjestelmää, pääsee löytämään helposti asiakirjoja, pääsee seuraamaan meidän päätöksiämme, ja uskon, että siinä meillä on vielä aika paljon tehtävää, tekemistä. Totta kai lautakuntien työskentely ja osittain se, että tätäkin valtuuston pitköä iltaa tullaan seuraamaan jotain kanavaa pitkin, on osa avoimuutta.

28.11.2018

Mutta kuten tässä on hyvin ilmennyt, niin meillä on erilaisia lautakuntia. Toisissa on enemmän luottamuksellisia asioita, osittain myös salaisia, joista varmaan apulaispormestari Vesikansa kertoo kohta enemmän. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla ei ole tämän lähestulkoon puolentoista vuoden aikana ollut lainkaan salaisia tai luottamuksellisia asioita, ja sinänsä tietenkin tällainen avoin kokous olisi varmasti mahdollista. Mutta lautakunnan puheenjohtajana näen, että se täytyy olla myös koko lautakunnan tahtotila, ja jos yhteisesti näin päätetään, niin ilman muuta tällaista kokeilua voidaan tehdä.

Olen erityisen iloinen siitä, että nuorisoneuvoston edustajat pääsevät nyt osallistumaan vuoden alusta lähtien puolen vuoden verran tällaisella pilotilla ja kokeilulla, ja toivottavasti, jos kaikki käy hyvin, sitten tämä olisi pysyvää myös nuorten osallistumisen osalta. Tämä sitten pätee myös kaikkiin lautakuntiin.

Näillä sanoilla olemme varmasti avoimia ja avoimuutta tarvitaan ihan kaikenlaisessa päätöksenteossa.

Valtuutettu Lovén

Kiitoksia.

Minä istun tuolla kaupunkiympäristölautakunnassa ja istuin aikaisemmin kaupunkisuunnittelulautakunnassa, ja siellä pidettiin viime kaudella avoin kokous. Sitä kautta saanut kokemusta. Sitten mitä tulee keskustelun laatuun, niin olen istunut täällä valtuustosalissakin viime kaudella enemmän ja jonkun verran tällä kaudella, ja voi sanoa suoraan, että kokouksen striimaaminen ei keskustelun laatua kyllä paranna yleensä lainkaan. Meillä poliitikoilla on sellainen vika, että me puhumme hyvin pitkälti varsinkin vaalien alla milloin mitäkin ja yleensä niitä asioita, joita haluamme.

En ole sitä mieltä, että se ei nosta kustannuksia, koska se nostaa puheenvuorojen määrää. Esimerkiksi kaupunkiympäristölautakunnan kokoukset ovat nytkin jo sellaisia, että ne tупpaavat aika usein venymään sinä lisämaksujen puolelle, niin sitä kautta tulee kyllä kustannuksia. Minulla ei ole mitään sitä vastaan, että pidetään avoimia kokouksia, mutta se kyllä virkamiehistölle jonkun verran asettaa haasteita, ellei tehdä niin, että vain osa kokousta on julkinen, koska ainakin meidän lautakunnassamme on hirveän usein salassa pidettäviä asiakirjoja niissä dokumentteina päätöksenteon tueksi.

28.11.2018

Tämä ajatus, joka Pennasella on tässä, on hyvä, mutta en tiedä, auttaako tällainen kirjelmointi yhtään mitään. ? varmaan tästä keskustelusta viestiminen ihan jokaiselle toimialalle kaupungissa ? tässä vaiheessa.

Valtuutettu Ohisalo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Edelliseen puheenvuoroon kommenttina se, että voisi olla myös niin, että tästä salista vähenisivät nämä puheenvuorot, jotka kestävät yöyhteen ja 11:een, jos olisi niin, että muuallakin valtuutetut ja lautakuntalaiset kokisivat, että on hyvä puhua ja että ihmisiä kiinnostaa se, mitä sanotaan. Nyt voi olla myös paikoin niin, että tämä meidän koko johtamisjärjestelmämme uudistus on myös ehkä johtanut sellaiseen, että rivivaltuutetut kokevat, että paikka näkyä ja puhua tärkeistä asioista ehkä on vain ja ainoastaan esimerkiksi aloitteiden kautta. Sen tietyllä tavalla huomaa siitä, mikä määrä täällä on aloitteita jatkuvasti myös käsittelyssä. Eli näkisin, että mahdollisimman paljon avoimuutta ihan joka paikkaan tässä päätöksentekojärjestelmässämme, niin hyvä.

Valtuutettu Diarra (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Komppaan täysin sitä, mitä Maria Ohisalo tuossa juuri äsken sanoi. Sekä sitten jos ollaan huolissaan siitä, kun valtuutettu Lovén nosti esille puheenvuorossaan sen, että kokoukset tulevat venymään, joudutaan käyttämään enemmän ja enemmän rahaa näihin kokouksiin, niin meidän voimme laittaa vaikka sellaisen kivan mittarin raksuttamaan, missä nähdään, paljonko rahaa mihinkin menee. Ehkä se sitten kannustaa porukkaa olemaan puhumatta käsittämättömän pitkään.

Kiitos.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tuossa valtuutettu Lovén vähän vei minun evääni. Me täällä työväenpuolueessa ymmärrämme, että nämä nyt eivät aivan ilman työvoimaa ja muuta tällaiset kivat ideat toteudu. Jos sinne laitetaan jotain kameraa

28.11.2018

tai muuta, niin jonkunhan sitä pitää käyttää, eikä voi ajatella, että kokouksen sihteeri kaiken muun ohella sitä pyörittäisi. Se vaatii tekniikkaa, että ne laitetaan ne hommat pyörimään. Se on vähän eri asia, kun jossain ryhmäkokouksessa kuvataan. Ne ovat kuitenkin virallisia sitten ne kuvaukset, ja niiden pitää toimia. Jos näitä juttuja halutaan, niin ne todella tulevat myös maksamaan ja viemään aikaa. Olen myös sitä mieltä, että en usko, että kokousten laatu tulee paranemaan siitä, että tämä puherumba, mikä täällä pyörii illasta toiseen, siirretään myös sinne lautakuntiin ja muuta. On ihan hyvä idea, että pidetään välillä niitä avoimia kokouksia, voidaan kokeilla niitä, mutta sitten täytyy myös varautua niihin lisääntyviin kuluihin ja kokousten pituuden lisääntymiseen.

Kiitos.

Valtuutettu Ohisalo (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Huomiona valtuutettu Jalovaaralle, että demokratia maksaa ja vie aikaa. Siihen me olemme sitoutuneet aika monessa muusakin paikassa, ja tämä on sitä demokratiaa ja avoimuuden edistämistä, muun muassa.

Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Tämä kustannusvaikutus, niin tosiaan tässä päätösehdotuksessa aika selvästi todetaan, että ei ole talousarviovaikutuksia. Käytännössä esimerkiksi meidän oman valtuustoryhmämme striimaukseen, niin se on 200 euron kamera, jota on nyt käytetty tässä toista vuotta, että ei se nyt kyllä kovin kallista ole. Yhtä nappia pitää painaa, niin saa lähetyksen päälle. Sitten vielä tämä Helsinki-kanavan henkilöstö on tässä mukana, ja he ovat muun muassa aloittaneet vanhusneuvoston striimauksen nyt säännöllisesti, eli vanhukset ovat tässä edelläkävijöitä. Toivottavasti keski-ikäiset ja nuoremmat tulevat tähän mukaan. Mutta tosiaan ei tätä nyt voi kustannusten takia kyllä minusta hylätä. Se on kyllä aika outo argumentti.

Kiitos.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

28.11.2018

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen täysin valtuutettu Ohisalon kanssa samaa mieltä siitä, että ei demokrat-, tai demokratialle voidaan asettaa hintalappu, mutta sitä hintalappua ei pidä asettaa liian alas. Toisaalta taas sitten se ei voi olla niin alhaalla, kun valtuutettu Pennanen sanoo, että jos nyt sitten päätetään pitää avoimia valtuuston tai lautakuntien kokouksia, niin se, että meillä on tällainen 200 euron kamera ja sitten Facebookissa näkyy se kokous, niin se ei käsittääkseni olisi kyllä hyvää hallintoa eikä sillä tavoin tätä avoimuutta voida toteuttaa. Mutta toki yhden hengen valtuustoryhmässä on vähän erilaiset säännöt, erilaiset menettelyt varmasti kuin sitten eri puolueista koostuvissa lautakunnissa.

Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Tässä valtuutettu Meri nyt kyllä hieman kärjistää asiaa ylen määrin, koska ideahan tässä on, että ne lähetetään Helsinki-kanavalla, ja Helsinki-kanavan henkilöstö on tämän homman jo tsekannut. Näitä lähetystyksiä jo tehdään kuten esimerkiksi vanhusneuvostossa, joka on kaupunginhallituksen huoneessa, eli kaupunginhallituksen huoneesta onnistuvat hienosti suorat live-lähetykset Helsinki-kanavalla. Ei ole tarkoitus, että jossain Facebook-sivuilla kaupungin virallisia kokouksia striimattaisiin.

Kiitos.

Valtuutettu Soininvaara

? kavahdin tällaisia ajatuksia, koska pelkäsin, että päätöksenteko siirtyy siitä lautakunnasta, johon minulla on pääsy, johonkin toiseen kokoukseen, johon minulla ei ole pääsyä. Mutta nykytilanteessa voin hyvinkin kannattaa tällaisia ajatuksia. Kaupunkisuunnittelulautakunnalla oli tällainen avoin kokous, joka striimattiin, ja ei siitä mitään haittaa ollut ihan fine näin, ja hyvää yhteiskuntaopin opetusta, minkälaisia asioita siellä käsitellään. Mutta ehkä hiukan erikoisen käsityksen tai normaalisesta poikkeavan käsityksen kokouksen kulusta kyllä tästä striimistä sai aikaan.

Avoimuutta kannatan voimakkaasti, ja ehdotan, että sitä voi lisätä myös sillä tavalla, että kaikki lautakunnassa olevat perustavat blogin tai jos haluavat itselleen vaikeuksia niin Facebook-sivuston, jossa he analyyt-

28.11.2018

tisesti yrittävät selostaa, mitä asioita on käsitelty ja miksi on tehty niin kuin on tehty.

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Pyysin puheenvuoron apulaispormestari Razmyarin puheenvuoron aikana, koska hän minun mielestäni osui asian ytimeen, kun hän korosti, että tärkeintä avoimuudessa on dokumenttien avoimuus eli valmistelun ja näin. Edellisessä elämässäni Euroopan journalistifederaation johdossa toimin eräänlaisena matkasaarnaajana ympäri Eurooppaa Lisbonista Bakuun ja siitä välistä, nimittäin pohjoismaisen julkisuusperiaatteen matkasaarnaajana. Silloin nimenomaan tämä, että access to documents on kaikkein tärkein juttu, ja avoimet kokoukset tulevat sitten lisänä. Joskus niitä pitää varoa, koska silloin itse asiassa päätökset siirtyvät mahdollisesti kabinetteihin tai valmisteleviin kokouksiin.

Mutta mielestäni tämä Petrus Pennasen ponsi olisi erinomainen ensiaskel oikeaan avoimeen suuntaan. Pyytäisin häntä harkitsemaan Terhi Peltokorven mainitsemista juridisista syistä näiden 2 sanan "mahdollisuuksien mukaan" pois jättämistä siinä ponnessa, koska nimenomaan on tärkeätä, että koko kokous olisi julkinen, ja silloin pitää vain valita sellainen kokous, jossa ei ole salassa pidettäviä asioita. Tai jos sellainen yhtäkkiä ilmestyy, niin se siirretään seuraavaan kokoukseen tai sitten peruutetaan se avoin kokous. Eli ei pitäisi olla ongelmia sen suhteen, mutta jos otat pois tämän "mahdollisuuksien mukaan", niin eivät ainakaan Peltokorven tapaiset juristit pääse tarttumaan siihen asiaan.

Kiitos.

Valtuutettu Turkkila

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos myös valtuutettu Pennaselle. Tämä on oikein sinänsä hyvä ja mielenkiintoinen avaus. Toimin tuossa pelastuslautakunnan puheenjohtajana, ja pohdin tätä oikeastaan esittelijän vastuun kautta. Esittelijähän vastaa omasta esittelystänsä ja selvityksen riittävydestä, tietojen paikansäilytyksestä. Jos nyt olisi sellainen tilanne, että olisi avoin kokous, ja olisi tietysti sitten valittu sellaisia asioita käsiteltäväksi, mitkä nyt olisivat avoimia, mutta kun tätä ei voi etukäteen tietää, joudutaanko

28.11.2018

tätä käsillä olevaa asiaa käsiteltäessä puhumaan asioista, jotka eivät ole julkisia. Tämä asettaisi tämän esittelijän aika erikoislaatuiseen tilanteeseen. Esittelijän täytyy antaa riittävät tiedot, mutta mikäli hän ei sallappidon vuoksi tässä avoimessa kokouksessa voisi niin tehdä, niin sitten tässä pitäisi tehdä oikeastaan juuri niin kuin Månsson tuossa äsken totesi, että pitäisi siirtää asian käsittely seuraavaan kokoukseen. Tämä pitäisi varmaan tehdä jollain näennäisverukkeella, ja sitten taas rikottaisiin juuri tämä avoimuuden periaate, jota tässä oikeastaan koko hommassa haetaan.

Pidän sinänsä oikein hyvänä Pennasen ajatusta tästä avoimuudesta, mutta sen sijaan, että yritettäisiin löytää kaikista lautakunnista yksi julkinen kokous per vuosi, pitäisin ehkä parempana sitä, että etsittäisiin jokin pilotoiva lautakunta, jonka toiminta on luonteensa puolesta kaikkiensa ei-salaista, ja yritettäisiin sitten mennä tämän vanhusneuvoston mallin mukaisesti.

Valtuutettu Raatikainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Pennasen aloite on hyvä ja kannatettava. Tällainen avoimuus, niin kauan kuin sitä voidaan lain puitteissa tehdä, on tietysti hyvä. Täällä joku mainitsi, että pelkää, että nämä lautakuntien kokoukset voisivat ventyä, kun ihmiset innostuvat puhumaan. Siihen löytyy lääke, mitä voitaisiin täällä... En ala mitään ponsia tekemään, mutta voitaisiin täälläkin ottaa pohdintaan, että nämä kokoukset tulevat lyhenemään välittömästi, kun kukaan ei tuo tänne yhtään tietokonetta eikä yhtään puhelinta, jonka kautta voi lueskella Iltalehtiä sun muita. Veikkaan, että pääsemme ajoissa kotiin. Täällä monilla ihmisillä on ihan oma elämäkin vielä, että ei täällä kannata aina istua 12:een ihan vain sen takia, että on lämmintä.

Kiitos.

Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia.

Vastaisin tuohon äskeiseen puheenvuoroon sen verran, että minä ainakin käytän tätä tablettia tämän kokouksen seuraamiseen ja tarvitsen sen myös, jos haluan tehdä esimerkiksi vastaesityksen. Ei muuta.

28.11.2018

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

Jaan tässä vähän sen huolen, että asetetaan liikaa toiveita sille, että lautakuntien jatkuva avoimuus netin kautta, jolloin tavallaan lisäisi lopulta avoimuutta. Mutta tämä Pennasen ponsiesitys on mielestäni oikein mainio, että kerran vuodessa tai ainakin harkitaan, että kukin lautakunta kohdaltaan voisi jonkun kokouksen pitää avoimena, koska se nyt menee ihan kansalaiskasvatuksena siten, että kukin lautakunta tulee julkisesti esitelleeksi sen, mikä kuuluu sen toimialaan ja näkökulmaan. Jos tämä mietitään oikein, niin se on mielestäni kaikkien osapuolten kannalta ihan järkevää. Minusta juuri tässä muodossa toteutetuna... Kyllä minä kannatan avoimuutta muutenkin, mutta politiikka on, niin kuin me kaikki tässä salissa tiedämme, niin se avoimuuskysymys liittyy asiakirjojen avoimuuteen ja neuvottelujen avoimuuteen ja kaikkiin sellaisiin. Sen, mitä lautakunnissa tapahtuu, avoimeksi tekeminen antaa väärän lupauksen siitä, että politiikka muuttuisi kaiken kaikkiaan hirvittävän avoimeksi. Mutta tämä oli hyvä ponsi, minä kannatan sitä.

Apulaispormestari Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Kiitos hyvästä keskustelusta avoimuudesta. Haluaisin vain kommentoida sosiaali- ja terveystietokunnan puolesta, että olemme jo käynnistäneet sen valmistelun, että pystyisimme pitämään avoimen kokouksen, ja ehkä juuri niitä teemoja, mitä tässäkin on tullut jo keskustelussa esille, joudumme miettimään salassa pidettävien asioiden osalta. Mutta si tähän joudumme miettimään joka tapauksessa, kun meille tulee nuorisoneuvoston edustaja lautakuntaan, mitä pidän erinomaisena asiana nuorison osallistumisen ja myös tietyn pedagogisen demokratian opettamisen näkökulmasta. Ehkä samanlainen tavoite on tällä avoimella kokouksellakin. Joudumme kyllä varmasti miettimään, miten niissä... Meillä on paljon salassa pidettävää, tietysti yksittäisiäkin yksilöasioita, joissa saattaa olla terveystietoja tai sosiaalihuollon päätöksiä, mutta niitä itse asiassa kovin vähän. Mutta paljon merkittävässä määrin enemmän hankintoja, jotka varmasti koskevat myös muita lautakuntia, joissa on salassa pidettäviä tietoja. Puolet siis meidän palvelutuotannostamme joissain palveluissa on ostopalveluita, eli niitä hankintaasioita on paljon. Mutta joka tapauksessa tämän asian joudumme ratkaisemaan siinäkin yhteydessä, kun nuorisoneuvoston edustaja tulee, eli pidän tätä hyvänä aloitteena, ja varmasti puskee meitä tietynlaisiin

28.11.2018

kokeiluihin, jotka tuovat arvokasta tietoa, miten näitä asioita voidaan parhaiten Helsingissä hoitaa avoimesti.

Kiitos.

Valtuutettu Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En nyt näe siinä mitään oikeastaan pelottavaa tai salattavaa, jos nuorisoneuvoston edustajia kokouksessa istuu. Toki ymmärrän, että jotkut kuviot ovat sen verran arkaluontoisia, että niitä ei voi tuonne kadulle mennä huutelemaan. Mutta en myös epäile sitä, että nuorisoneuvoston jäsen näin tekisi. Olisikin kiva tietää jotain käytännön esimerkkejä Vantaalta, missä on jo nuorisoneuvosto olemassa. Toki se meilläkin on ollut Ruuti-ydinryhmän muodossa, mutta on kuitenkin ollut läsnäolo- ja puheoikeus. En näe tässä oikeastaan kuin mahdollisuuden.

Valtuutettu Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En ihan täysin ymmärrä, miten tässä keskustelussa on tehty näistä salassa pidettävistä asioista nyt joku hirveän ongelma. Sehän on selvää, että ongelma muodostuisi, jos meillä kaikki kokoukset olisivat avoimia. Silloinhan ei olisi mahdollista tietenkään näitä salassa pidettäviä asioita käsitellä. Mutta tietenkin ne kokoukset voidaan suunnitella niin, ettei siellä sitten käsitellä näitä ainakaan siinä vaiheessa, kun kamerat ovat päällä.

Toisekseen tämä, että nyt kun nämä nuorisoneuvoston jäsenet tulevat, niin pidän varmaan itsestänselvyytenä ehkä näin juristina, että joko he eivät ole läsnä silloin kun näitä käsitellään tai sitten heitä sitovat samat salassapitoa ja asian ilmaisun kieltoa koskevat velvoitteet kuin lautakunnan jäseniä. Tuskin tässä nyt kaupungin juristien tarvitsee hirveän kauaa miettiä, mitenköhän tämä salassapitosääntelyn osalta toimitaan, kun nuorisoneuvoston jäsenet tulevat. Tai voin antaa ilmaista pro bono -neuvonantoa, jos joudutaan hirveästi tähän käyttämään kaupungin lakimiesresursseja.

28.11.2018

Valtuutettu Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Minusta on tärkeää, että nuorisoneuvosto voi osallistua näihin lautakuntien kokouksiin, ja totta kai heitä sitovat samat salassapitovelvollisuudet, ja ne pitää heille todeta, niin kuin valtuutettu Meri tuossa äsken totesi. Se on hyvä alku, mutta en kyllä näe mitään mieltä siinä, että joskus voisi osallistua johonkin kokoukseen ilman mitään briiffausta, koska jokainen, joka on ollut lautakunnassa, tietää, miten pitkä aika menee siihen ennen kuin voi todella syventyä niihin lautakunnan asioihin ja saa niistä oikean käsityksen, niin että voi todella pohtia sitä päätöksenteon mielekkyyttä ja sen tarkoituksenmukaisuutta. Sen sijaan pidän tärkeänä näitä 2 asiaa, mitä Månsson mainitsi. Tätä, että avoin mahdollisuus päästä dokumentteihin ja sitten se, että mahdollisimman moni voisi joko seurata valtuuston kokousta tai tulla valtuuston kokouksen lehtereille kuuntelemaan tätä. Kyllä tästä valtuuston kokouksesta saa aika hyvän käsityksen, millä tavalla kaupungissa päätöksentekoa hoidetaan.

Valtuutettu Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin tähän pontteen liittyen kysynyt ehdottajalta sellaista, onko hän miettinyt miten paljon tämä ehdotus tulisi maksamaan käytännössä, koska noissa lautakuntien nykyisissä kokoustiloissa ei ole sellaisia tiloja, missä käytännössä yleisö pystyisi osallistumaan paikan päällä kokoukseen. Eikä siellä myöskään ole oikeastaan mahdollisuutta videoida sitä järkevästi, koska ne kokoustilat ovat sen mallisia, että sinne ei pysty esimerkiksi saamaan yhtä kameraa pelkästään sitä yksittäistä kokousta varten. Näitä kokouksia ei varmastikaan pystyttäisi järjestämään normaaleissa kokoustiloissa, vaan jossain ihan muualla. Mietin tältä osin sitä, vastaako tämä kustannus sitä, että mikä hyöty tästä olisi kaupunkilaisille, kun kuitenkin niiden kokousten kaikki päätösasiakirjat ovat taas julkisia. Eli en tästä syystä tule kannattamaan tätä pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

28.11.2018

Ei tässä tarvita mitään erityisiä tiloja. Tuossa päätösehdotuksessa taidetaan todeta, että riittää, että siellä on jotain tiloja, mihin yleisö voi tulla, mutta ei tarvita todellakaan mitään valtuustosalia tai vastaavaa. Kansalaisten, äänestäjien kokemuksen kannalta on kyllä hyvin eri asia, näkeekö pelkät päätösasiakirjat vai pääseekö seuraamaan itse sitä keskustelua. Se antaa kyllä aivan eri tavalla läpinäkyvyyttä siihen politiikkaan, ymmärrystä siihen, minkälaisia päätöksiä poliitikot tekevät, ettei niitä yli-yksinkertaisteta julkisuudessa, ja myös motivaatiota itse olla mukana politiikassa ja vaikuttaa siihen. Eli kaikkea sitä, mitä me demokratian kehittämiseksi haluamme.

Kiitos.

388 §

Esityslistan asia nro 13

VALTUUTETTU TUULA HAATAISEN ALOITE NUORTEN KASVANEeseen ASUNNOTTOMUUTEEN PUUTTUMISESTA

Valtuutettu Järvinen

Arvoisat valtuutetut.

Mielestäni Tuula Haataisen esittämä arvio tästä asunnottomuusilmiöstä nuorten kohdalla on hyvin korrekti ja ajankohtainen. Työssäni koen tätä nuorten lisääntymistä asunnottomuusmarkkinoilla todella paljon. Se on lisääntynyt erityisesti pääkaupunkiseudulla, ja tähän liittyy niin paljon jälkihuollon seuraamuksia, päihteitä. Nyt me voisimme Helsinginä ottaa kyllä vahvemmin kantaa tähän asunnottomuuskytymykseen, samalla tavalla kuin puutemme aikuisten asunnottomuuteen. Emme me halua varmasti, että meidän nuoristamme tulee kodittomia ja niitä kadun Arskoja tai kadun Anneleita. Meidän pitää vahvasti puuttua tähän nuorten asunnottomuuteen. Vuonna 2017 alle 25-vuotiaita nuoria oli 800, joista pitkäaikaisasunnottomia oli 200. Nuorten paikka ei ole missään nimesssä asuntoja taikka asumispalveluyksikkö. Kyllä se on koti, ja tämä kodin mahdollisuus. Meidän pitää luoda sellaiset olosuhteet, että nuori kokee kotona sitä turvaa ja sitä läsnäoloa, mitä aikuinen voi antaa nuorelle, ettei nuori syrjäydy ja koe asunnottomuutta. Jälkihuolto on saanut

28.11.2018

lisää resursseja, se on hyvä asia. 2019 jälkihuollon palvelut sisältävät sosiaalityön ja sosiaaliohjauksen ilman asuinstatusa, ja se on kyllä hyvä asia, että menee eteenpäin ja kehittyä tässä, mutta vielä on paljon tehtävää asunnottomuuden suhteen.

Opiskelua, harrastuksia, näitä peräänkuulutan ja päihteidenkäyttöä. Jos nuori on kotona, ja nuorella ei ole kotona mitään muuta esikuvaa kuin vanhempi jos sitäkään, jos toinen vanhempi tai ei ole kumpaakaan tai on päihteitä paljon. Katsoa, kun isä tai äiti dokaa, ja siinä on sen nuoren tulevaisuus, niin vaikea siitä on lähteä kasvattamaan itselle mitään rakentavaa ja kestävä elämää ympärilleen. Meidän pitää tukea nuoria myös harrastusten kautta. Jokainen nuori ansaitsee harrastuksen, ja Helsinki on siinä toiminut mielestäni hyvin, mutta tehtävää on siinäkin vielä. Jokaisella nuorella tulee olla harrastus.

Olen hakenut rahoitusta tällaiselle hankkeelle, joka varmasti paneutuu tähän myös nuorten asunnottomuuteen. Niin kuin kerroin, jokainen kodin on liikaa, on se sitten nuori tai aikuinen vai vanha. Meidän ei ? marginalisoida heitä olkoot ne minkä ikäisiä, vaan he ovat asunnottomia kaikki, ja se on häpeä joka paikassa. Siihen pitää puuttua vahvasti. Ne keinot, millä me pääsemme puuttumaan, ovat varmasti nämä, että me käytämme nämä kaikki tilat, mitä on mahdollista Helsingissä. Niemenomaan tyhjät rakennukset käytetään hyödyksi tämän asunnottomuuden vähentämiseksi ja hyödynnetään tyhjiä tiloja. Myös tämä positiivinen diskriminaatio nuorten osalta on tärkeä ja se toimii. Paneudutaan niihin nuorten ongelmiin, jotka koetaan niillä alueilla ja niihin puututaan. Nuori tarvitsee tukea ja puuttumista, ennen kaikkea läsnäoloa aikuiselta ja raittiin aikuisen.

Kiitos.

Valtuutettu Venemies

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuustokollegat.

Tämä nuorten asunnottomuushan ei kosketa vain syrjäytyneitä nuoria tai niitä, joilla on elämänhallinnan kanssa ongelmia, vaan tässä kaupungissa on nuoria myös, jotka yrittävät tehdä pätkätöitä. He ehkä asuvat vanhempiensa luona tai punkkaavat kavereitten luona. Fiksut nuoret ovat aika kekseliäitä jotenkin järjestämään asumisen silloin kun ei heillä ole omaa asuntoa tai haluaisivat oman asunnon. Tämä on todella tärkeä aloite, mutta pidetään mielessä myös ne nuoret, joilla on jossakin mallissa vielä elämä, mutta eivät pysty saamaan omaa asuntoa. Eli siihen suuntaan toimenpiteitä.

28.11.2018

Valtuutettu Laisaari

Kiitoksia. Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Haluan tähän lyhyesti todeta, että nuorten asunnottomuus on kasvussa toisin kuin muiden ikäryhmien. Erityisesti haluan kiinnittää huomiota tähän jälkihuollon nuorten tilanteeseen, sillä asunto on heidän kohdallaan subjektiivinen oikeus lainsäädännön perusteella, ja tässä meillä on suuria puutteita Helsingissä. Hienoa, että näihin jälkihuollon tilanteisiin on nyt herätty, mutta on tietysti hirveän suuri asia se, että me olemme huostaanottaneet, sijoittaneet lapsen ja käyttäneet häneen aika paljon lastensuojelussa resursseja ja varoja, ja jälkihuolto ei Helsingissä lain tasoisesti toimi. Tämä on mielestäni sellainen tilanne, johon äärimmäisen pikaisesti puututtava ja hoidettava tämä lain vaatimalle tasolle. Koti on kyllä ihmisoikeus meille kaikille.

389 §

Esityslistan asia nro 14

VALTUUTETTU ALVIINA ALAMETSÄN ALOITE, VÄÄRINKÄYTÖN TIEToon SAATTAMINEN
ELI NS. WHISTLEBLOWER-OHJEISTUS

Valtuutettu Alametsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitoksia kaupunginkanslialle ja -hallitukselle hyvästä vastaanotosta tälle aloitteelle. Teimme tämän Dan Koivulaakson ja Kauko Koskisen kanssa, kun havaitsimme tarkastuslautakunnassa, että Helsingissä oli esimerkiksi saatu varoituksia, jos työntekijä on puuttanut johonkin kyseenalaiseen hankintaan. Joten erittäin tärkeää, että nyt kaupunki on ottanut aloitteen perustaa tällaisen ehdottamamme vihjelinjan ja siihen proseduurin. Kiitoksia kovasti tästä.

28.11.2018

390 §

Esityslistan asia nro 15

VALTUUTETTU SINIKKA VEPSÄN ALOITE HELENIN JA VANTAAN ENERGIAN YHTEIS-
TYÖN LISÄÄMISEKSI SÄHKÖ- JA LÄMPÖVERKKOHANKKEISSA

Valtuutettu Vepsä

Kiitos. Arvoisa puheenjohtaja ja valtuutetut.

Kiitos vastauksesta aloitteeseeni Helenin ja Vantaan Energian yhteistyön lisäämiseksi sähkö- ja lämpövoimalahankkeissa. Vantaan Energia on valtuustoaloitteessaan lausunut, ettei Helenin ja Vantaan Energian kaukolämpöverkkojen teho riittäisi korvaamaan Tattarisuolle suunniteltua pienlämpölaitosta, ja he viittaavat mittaviin investointeihin. Mutta putkikoko Heleniltä saatujen tietojen mukaan riittäisi 150 megawatin kaukolämmön siirtoon. Siirtoasemien tehoa pitäisi lisätä. Tämä investointi kannattaisi, koska Helen parhaillaan Sköldvikissä useampien yritysten kanssa tutkii, tekee selvitystä, jossa ympäristöystävällisemmällä ratkaisulla saataisiin jopa 1 500 megawatin tehot. Tämä selvitys valmistuu ensi keväänä, siis 2019.

Hiilestä luopumisen aikataulu on liian kiihkeä, kuten olemme jo täällä aikaisemminkin keskustelleet. Lisäksi tällainen puuhakebiolämpövoimalan rakentaminen on väärä ratkaisu. Helsingin kaukolämmön tuotannon pitää perustua ympäristöystävällisempiin ratkaisuihin, ja tosiaan biolämpökeskuksen rakentaminen ei ole tulevaisuuden kannalta järkevää – etenkin kun tämä käytettävä hake tuotaisiin suurimmaksi osalta ulkomailta, jopa Brasiliasta asti. Jos biolämpölaitos sitten kuitenkin pitäisi rakentaa, se ei voi tulla Tattarisuolle Alppikylän uuden asuntoalueen viereen eikä myöskään Malmille mahdollisesti suunnitellun asuntoalueen viereen. Sen takia olen tehnyt ponnin. Olen tehnyt 2 pontta. Siinä ensimmäisessä ponnessa, jos tämä biolämpölaitos pitää rakentaa:

Selvitetään mahdollisuuksia tutkia jatkovalmistelujen yhteydessä muita sijoituspaikkoja, esimerkiksi Kivikkoa. Kivikko ei sijaitse herkkien alueiden läheisyydessä. Siinä ei ole asuntoja, päiväkotia, koulua lähellä. Eilisessä 27.11. olleessa avoimessa asukastilaisuudessa, jossa oli Helenin, Rambollin, ELY-keskuksen edustajia, Helen toi selkeästi esille, että heidän paras toiveensa olisi Kivikko. Se olisi

28.11.2018

mieleisin paikka, koska siellä olisi infra valmiina, sieltä löytyy riittävä tontti toistaiseksi laitokselle. Tontti on varattu tällä hetkellä Verkstadin ruotsalaiselle kiinteistöyhtiölle, ja sitä yhtiötä vasta perustetaan, mutta vuokrasopimusta ei ole vielä tehty. Tämä kiinteistöalan yritys voisi toimia mainiosti Tattarisuolla ja biolämpölaitos Kivikossa, jos sellaista yleensä tarvitaan.

Koska tämä toinen ponsi sitten mahdollistaisi sen, että:

Selvitetään Helenin ja Vantaan Energian kaukolämpöverkojen välisten siirtoasemien tehon lisäämiseen tarvittavien investointien kustannukset. Koska Heleniltä on tosiaan saatu tieto, että tämä putkikoko olisi riittävä 150 megawatin kaukolämmön siirtoon, mutta niitä siirtoasemia tarvitsisi suurentaa. Paljonko nämä kustannukset tekisivät? Me emme tarvitsisi lainkaan uutta biolämpölaitosta, koska sen arvioidun biolämpölaitoksen kaukolämmön teho on arvioitu 130 megawattia, ja tällä, jos Vantaa ja Helen tuottaisiin yhdessä, ne pystyisivät tuottamaan 150 megawattia. Tämä olisi todella mielestäni järkevä ratkaisu.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Ordförande.

Det var kanske onödigt av ordförande att ironisera över klämmarna om våra jurister har godkänt dem.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Jo, jo, jo, men jag menar om de har gett klartecken, men...

Puheenjohtaja.

Samalla kun kannatan valtuutettu Vepsän molempia ponsiehdotuksia, haluan ihmetellä yhtä lausetta näissä perusteluissa. Tässä lukee näin, mikä puhuisi vastaan yhteistyötä rajan yli Helenin ja Vantaan energian välillä kaukolämpöverkkojen suhteen: "Siirtoasemien tehon varmistaminenkaan ei riitä, vaan tarvittaisiin myös mittavia kaukolämpöverkoston investointeja Vantaalla ja Helsingissä." Miettikääpäs tätä. On 2 paikkaa, kutsutaan vaikka A:ksi ja B:ksi molemmin puolin rajaa. Etäi-

28.11.2018

syys muutama sata metriä. Millä tavalla se vaatisi lisää investointeja kaukolämpöverkoston näissä kaupungeissa, jos kuitenkin rakennetaan kohteesta A verkosto ympäri Vantaata ja kohteesta B verkostoa ympäri Pohjois-Helsinkiä? Eihän se vaadi yhtään mitään muuta kuin yhdysputken siihen näitten asemien väliin.

Pyytäisin – nyt tiedän, että apulaispormestari Sinnemäki ei ole paikalla – mutta jos jostain saataisiin vastaus tähän, millä tavalla perustellaan, että tarvittaisiin kaukolämpöverkoston investointeja Vantaalla ja Helsingissä ja vielä mittavia, jos verkot yhdistetään nykyistä tehokkaammin. Ne on jo yhdistetty.

Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen samaa mieltä Månssonin kanssa tästä. Tosiaan kun sekin tarkistettiin, että putkisto riittäisi tämän 150 megawatin siirto, ja nämä molemmat siirtokohdathan sijaitsevat Pohjois-Helsingissä. Toinen on ihan Puistolän ja Vantaan rajalla, joten siitä esimerkiksi Malmille johdettava kaukolämpö ei olisi pitkä matkakaan. Tosiaan tässä Vantaan energian vastauksessa on vähän ristiriitoja.

Vielä tähän tonttiasiaan sanoisin, että tätä on aika kummallisesti suhmuroitu, että se lähestyy. Kun me tuemme pienyrittäjyyttä, Tattarisuolalan on pienyrittäjille aivan mainio paikka. Toivon, ettei tätä tonttia vuokrata näille ruotsalaisille.

Kiitos.

Valtuutettu Parpala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Menemättä nyt ehkä ihan hirveän pitkälle energiatekniikkaan. Ei ole vielä ihan riittävää, että siirtokapasiteettia tai putkistokapasiteettia on, vaan on myös sellainen haaste, että pitäisi olla jokin laitos, joka tuottaisi riittävästi lämpöä, jotta sitä voitaisiin johtaa myös Helsingin puolelle. Nyt on niin, että Vantaan energialla ei ainakaan tällä hetkellä ole investointisuunnitelmassa sellaista lämpökapasiteettia, jolla voitaisiin lämmitellä Pohjois-Helsinkiä, vaikka sen verkoston kapasiteetti olisi riittävä. Sitten tähän, miksi pelkkä putkisto ei riitä siihen, tulee sellaisia fyysisiä tekijöitä sinne mukaan niin kuin vaikka että millä paineella saadaan

28.11.2018

ajettua riittävän lämmintä vettä kaukolämpöverkkoon. Ymmärrän tämän huolen, jonka Vepsä on tässä esittänyt, mutta ei nyt ehkä yritetä ratkaista tätä teknistä asiaa tässä ihan vain silleen mutu-tuntumalla. Se olisi ehkä viisasta.

Valtuutettu Månsson (vastauspuheenvuoro)

Tack, ordförande.

Ei tämä nyt ole tekniikkaa. Tämä on meidän kaupunkisuunnitteluamme. Mihin sijoitetaan tällainen biolämpölaite? Sijoitetaanko se keskelle asutusta tarhojen, koulujen viereen vai voisiko saada Vantaan energia laajentamaan nykysuunnitelmia? Aivan oikein, nykyiset suunnitelmat eivät riittäisi, koska toisella puolella on teollisuustontteja, joilla ei ole asutusta lähellä. Siitähän on kysymys. Tiedän, että täällä salissa on sellaisia, jotka haluaisivat yhdistää Helsingin ja Vantaan eivät ainoastaan energiat vaan kaupungin. Minä en pidä sitä välttämättömänä, vaan täytyy voida tehdä järkiyhteistyötä.

Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin huomauttanut, että tosiaan enhän tarkoittanut, että Vantaan energia yksin tekisi tätä, vaan Helen ja Vantaan energia yhteistyössä. Kuitenkin Helsinki omistaa Vantaan energiasta 40 %. Mielestäni silloin Helsingilläkin on oikeus edellyttää yhteistyötä ja näitä investointeja ja kustannuksia kannattaa ehdottomasti selvittää.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Minun mielestäni yhtään biovoimalaitosta ei Helsinkiin pidä rakentaa, koska meillä ei ole puuta tässä lähellä. Me joudumme rekka-autoilla ajamaan puuta Keski-Suomesta. Olin Kuntaliiton valtuuskunnan kokouksessa, ja oikealla puolellani istui iso määrä keskustalaisia isäntämiehiä, jotka olivat hyvin iloisia siitä, että me nyt rupeamme polttamaan puuta heidän alueeltaan ja sitä saadaan hakata runsaasti. Pekkarinen oli vielä puheenjohtaja. Silloin tämä professori, joka on IPCC-ryhmän

28.11.2018

jäsen, sanoi, että puun polttamista ei pidä ollenkaan tehdä missään maassa tällä hetkellä enää, koska puu antaa ihan yhtä paljon hiilidioksidia kuin kivihiihi. Sen takia me emme rakenna näitä voimaloita, emme ainakaan Helsingin rajojen sisäpuolelle, koska se ei tippaakaan vähennä ilmastonmuutosta. Keksittävä muita tapoja.

Valtuutettu Harjanne

Iso käsi ja big app valtuutettu Asko-Seljavaaralle.

Kyllähän se näin on, että pitää tällainen muutoin olen sitä mieltä - puheenvuoro tähän todeta, että puun poltto on erittäin erittäin erittäin huono ja ongelmallinen ratkaisu tähän asiaan. Haluaisin tuoda sen yleiskuvan tässä, että meillä on valtuusto, joka ei halua polttaa puuta. Meillä on energiayhtiöitä, jotka eivät halua polttaa puuta. Se kääntyy tällaisiksi ponsiksi ja aloitteeksi ja tällaiseksi välppäämiseksi täällä valtuustossa. Esittäisin tästä ehkä kaupungin ylimpään johtoon nyt toiveen, että lähdettäisiin tätä solmua avaamaan nyt sillä tavoin, miten tämä kaupunki oikeasti pääsee päästöistään eroon ilman tätä leikkikonstia siihen asiaan.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Todella Harjannetta on nyt syytä uskoa ja aivopestä tämä valtuusto siihen, että biopolttolaitoksia ei rakenneta Helsingin sisäpuolelle.

Valtuutettu Harjanne (vastauspuheenvuoro)

Ja vielä terveiset sinne isännille, jotka ovat jutelleet tästä asiasta. Tästä on ihan ministeriön selvityskin toteaa, että puu tulee pitkälti ulkomailta. Ikäviä uutisia sinnekin. Tämä ei silläkään tavalla kyllä auta siellä kehtään.

Valtuutettu Parpala

Kiitos, puheenjohtaja.

28.11.2018

Ehkä tässä nyt menemättä sen pidemmälle Harjanne ja Asko-Seljavaara ovat siinä molemmat ihan oikeassa, että kyllä paljon mieluummin pitäisi keksiä jotain muita ratkaisuita kuin biovoimaa hiilen tilalle. Sen mitä olen itse vaikka nyt Helenin kehitysihmisten kanssa jutellut, olen ymmärtänyt, että siellä on kyllä kaikki mahdolliset aivot töissä sen eteen, että keksittäisiin muita ratkaisuita, koska esimerkiksi Salmisaaren hiilivoiman korvaaminen biovoimalla on oikeasti teknisesti ja monesta muustakin syystä todella haastava eikä edes välttämättä ympäristön kannalta kauhean pitkäjänteisesti kestävä ratkaisu.

Toisaalta samaan aikaan kun lainsäädäntö on tulossa ja pakottaa hiilivoimasta luopumiseen periaatteessa, käytännössä heti – kaavoitusratkaisut on pakko tehdä, rakentaminen on pakko aloittaa, jotain välivaiheen ratkaisuita on pakko tehdä – käytännössä tässä siinä mielessä yritetään etsiä koko ajan sitä pienintä pahaa. Kyllä nämä energiayhtiöt ymmärtääkseni molemmat tiedostavat erittäin hyvin, että pienintä pahaa pitää etsiä ja vielä pienempää pahaa kuin biovoimaan siirtyminen pitää etsiä todella voimakkaasti.

Vielä nyt ehkä Vepsälle loppuun, että kyllä, Helsinki omistaa 40 % ja Helenistä omistaa jopa 100 %, mutta molemmat energiayhtiöt joutuvat kuitenkin toimimaan myös kaupallisesti kestävin periaattein. Jos haluamme tehdä konkreettisia rajoittavia toimenpiteitä, niitä on paljon helpompi kohdistaa Heleniin, mutta sekään ei ole ihan helppo täältä valtuustosta käsin niitä spesifioida.

Valtuutettu Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Eikö nyt pitäisi tähdätä siihen, että saadaan sellainen hallitus, joka ei polta puuta?

Ledamoten Månsson (replik)

Ordförande.

Yhtä lyhyesti vain. Tässä haettiin pienintä pahaa. Siihen nimenomaan Vepsän ponnet tähtäävät. Joko Kivikkoon tai Vantaan puolella. Ne ovat pienimmät pahat tässä ylimenokaudella, kunnes saadaan aurinkoa ja aaltoa ja tuulta ja kaikkea hyvää.

28.11.2018

Valtuutettu Venemies

Kiitos, arvon puheenjohtaja. Valtuustokollegat.

En nyt ota kantaa siihen, pistetäänkö pesään petäjää, pajua vai hiiltä. Otan vain kantaa näihin Sinikka Vepsän kahteen ponsiesitykseen, jotka mielestäni ovat järkeviä. Kannatan niitä. Selvitetään mahdollisuutta, että se rakennetaan lähemmäksi Kehä III:ta ja kauemmas asutuksesta tai putkiston kapasiteetin lisäyksellä saadaan homma hoidettua. Siksi kannatan näitä molempia ponsiesityksiä.

Valtuutettu Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin vielä muistuttaa, että tosiaan Helen tekee mittavia selvityksiä täällä Sköldvikissä ympäristöystävällisempien ratkaisujen puolesta, ja ne valmistuvat ensi keväänä. Ehdottomasti kannattaa odottaa niitä ennen kuin biolämpölaitos-hakevoimalahankkeet etenevät.

Kiitos.

Valtuutettu Parpala (vastauspuheenvuoro)

Muistetaan nyt kuitenkin, että siinä Sköldvikissä puhutaan öljynjalostamon hukkalämmöstä. Ei se nyt vielä mikään ole ihan mikään ydinreaktori, joka korvaa kaikkea, mitä täällä tarvitaan, vaan siinäkin puhutaan rajallisesta mallista.

Vielä tähän Tattarisuohon, että minulla on ainakin sellainen ymmärrys, että me olemme vähän täällä kaavaratkaisuja ja muita jo tehneet sen suhteen, että Tattarisuolle rakennetaan jotain. Jos näitä nyt aletaan kaikkia muuttamaan, kohta varmaan joku vaatii kansanäänestystä Malmin lentokentästäkin. Rajoitetaan nyt vähän.

Valtuutettu Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

En kiusaa enempää, mutta olisin Parpalalle sanonut, että tämä YVA-selvityskin on vielä kesken. Ei tämä nyt ole mitenkään päätetty juttu tämä Tattarisuo ollenkaan. Muistuttaisin siitä.

28.11.2018

Kiitos.

Valtuutettu Nygård

Hyvä, kiitos.

Minulla oli aikaisempaan keskustelunaiheeseen, jossa pidettiin aika voimakkaat palopuheet puun polttamisesta. Olisin siihen kommentoinut vielä Suomen energiatarpeen kannalta parasta ja puhtainta energiantuotantomuotoa tällä hetkellä tiedossa olevin keinoin on ydinvoima. Pitäisin pienen kannatuspuheenvuoron näille miniydinvoimaloille ja pienreaktoreille. Toivon tosiaan, että meillä otetaan Suomessa tosi vahva etukeno niiden kehittämiseen.

Kiitos.

Valtuutetut Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Halusin vain todeta, ettei siellä Tattarisuossa mitään kaavamuutoksia tähän liittyen ole tehty, mutta Kivikossahan on valmis kaava. Sinne sen voimalan voi työntää.

391 §

Esityslistan asia nro 16

VALTUUTETTU VERONIKA HONKASALON ALOITE HEKAN VUOKRANTASAJÄRJESTELMÄN VAIKUTUSTEN ARVIOIMISESTA JA JÄRJESTELMÄN SITOMISESTA KELAN MÄÄRITTÄMIIN KOHTUULLISIIN ASUMISMENOIHIIN

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

28.11.2018

Kuten me kaikki tiedämme, Helsingissä suurimpia kaupunkiköyhyyden syitä on kallis asuminen. Moni pienituloisen joutuu tekemään useampaa työtä, jotta elämiseen olisi varaa. Usein kaikkein kovimmin toimeentulosta joutuvat kamppailemaan muun muassa yksinhuoltajavanhemmat. Helsingin kaupungin asunnot oy on hiljattain ottanut käyttöön historiallisen vuokrantasausjärjestelmän. Konsernijaostolle tässä vuosien mittaan sen sisältöjä on esitelty aika niukasti päätöksentekovaiheessa, eikä poliittisilla luottamushenkilöillä ole ollut todellisia mahdollisuuksia päästä vaikuttamaan sen sisältöön. Uudessa Hekan hallituksessa ei ole myöskään kaikkia poliittisia ryhmiä edustettuna, joten sikälikään demokratia ei tässä täysimittaisena toteudu. Hekan asuntoja on tällä hetkellä arvioilta 48 000. Siihen nähden, kuinka valtavaa osaa kaupunkilaisista Hekan uusi vuokrantasausjärjestelmä koskettaa, on tosi iso demokratiaongelma, että meillä luottamushenkilöillä on niin vähän mahdollisuuksia päästä vaikuttamaan tätä kautta Helsingin asuntopolitiikan suuntaan. Se ei ole demokraattista. Lisäksi tietenkin tiedetään, että Heka on käynyt läpi valtavan uuden organisaatiomuutoksen ja fuusioitumisen.

Uuden vuokrantasausjärjestelmän suurimpia ongelmia on ehdottomasti sen markkinaperustaisuus. Keskeistä pitäisi olla se, että julkinen taho eli Helsingin kaupunki ei omilla toimillaan nosta asumisen hintaa Helsingissä. Ongelma tässä uudessa järjestelmässä on muun muassa se, että Helsinki ylittää omilla toimillaan toisen julkisen tahon eli valtion määritelmän kohtuuhintaisesta asumisesta. Nyt Helsingin kaupunki on vuokrantasausjärjestelmän kautta päättänyt ottaa asuntojen vuokramäärityksessä huomioon muun kuin kiinteistökohtaisen omakustanteisuuden, kun kustannuksia tasataan verraten markkinavuokriin.

Heka on itse arvioinut – kuultiin viimeksi maanantaina konsernijaostossa – että jos tällä hetkellä 737 asuntoa ylittävät Kelan enimmäisasumismenorajan, ensi vuonna kun uusi vuokrantasausjärjestelmä otetaan käyttöön, se luku tulee olemaan 1 200. Se on tosi merkittävä nousu. Kun kysyin, voisiko tähän saada vertaustietoa, että jos tätä uutta vuokrantasausjärjestelmää ei olisi otettu käyttöön, mikä se luku silloin olisi, ja siihen ei osattu vastata.

Ongelmallista tässä aloitevastauksessa on myös se, että väittämät hyvinvointi- ja segregaatiovaikutuksista perustuvat vain mutu-tuntumaan tai olettamiin. Aloitevastauksessa sanotaan, että ei varmaankaan tule olemaan segregaatiovaikutuksia. Keskeistä tässä vuokrantasausjärjestelmässä on myös se, että tätä asiaa pitää nimenomaan tarkastella pitkällä aikavälillä. Olen tehnyt palautusesityksen tai teimme kaupunginhallituksessa palautusesityksen. Me teemme sen, uusimme sen täällä tänään. Se löytyy kokousjärjestelmästä.

28.11.2018

Valtuutettu Järvinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa valtuusto.

Erittäin hyvä puheenvuoro Veronika Honkasalolta. Kannatan hänen esitystään.

Kiitos.

Valtuutettu Kopra

Hyvä puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vuokrantasausuudistus on aiheuttanut aika suuriakin ja voimakkaita kielteisiä Hekan vuokralaisten reaktioita nyt erityisesti, kun uuden taksauksen mukaiset vuokrat vuodelle 2019 ovat tulleet päivänvaloon. Muutamat juurisyyt tälle kritiikille ovat selkeästi näkyvissä. Hekan johto esitti toteutuksen päämalliksi menetelmää, jossa alueittain verrataan Hekan vuokria saman alueen niin sanottuihin markkinavuokriin. Tasaus tapahtui siten, että mitä suurempi ero olisi alueella Hekan vuokrien eduksi, sitä enemmän voitaisiin tällaisen alueen vuokraa nostaa. Jos taas Hekan vuokra olisi lähellä markkinavuokria, ei tällaisen alueen vuokraa nostettaisi, jolloin vuosien mittaan saavutettaisiin taso, jossa kaikki Hekan vuokrat olisivat saman verran edullisempia kuin kyseisen alueen markkinavuokra. Markkinavuokrat määräytyvät tiedoilla, joita Heka kutsuu KT-referensseiksi. Tätä täydennettiin kunkin alueen sisällä toteutettavalla pisteytyksellä. Kullekin vuokra-asuntokiinteistölle annetaan pisteitä riippuen muun muassa iästä, varustuksesta ja sijainnista alueella. Kuitenkin KTI-referenssit ovat osoittautuneet hiukan epämääräisiksi. Kun Siilitien alue kysyy, mihin vertaatte, Heka toteaa, että jos alueelta ei löydy vertailukohteita, haetaan kauempaa. Siilitie kysyy, miksi heidän vuokransa määräytyvät Susitien, Roihuvuoren ja Herttoniemenrannan markkinavuokrien mukaan vai ovatko verrokkit vieläkin kauempana. Vuokrantasausalueiden sisällä tehdään asuntojen käyttöarvoon perustuva pisteytys. Liikkeelle lähdettäessä Heka teki tämän, ja vuokranmaksajat saivat oikaista, mutta Heka pidätti itsellään oikeuden päättää kunkin vuokranmaksuyksikön lopullisesta vuokrasta. Tätä vaihetta, jota kutsutaan pisteytykseksi, pitäisi ohjata käyttöarvo. Heka on valitettavasti ottanut siihen mukaan sellaisia pistetekijöitä, jotka ovat niin sanotusti katsojan silmissä. Eniten ihmetystä on herättänyt se, että paikallisolosuhteita ei ole huomioitu Hekan piirissä riittävän tarkasti. On hienoa asua lähellä merenrantaa, vaikka rannasta ei koidu todellista hyötyä – kova tuuli kenties. Pisteytystekijöiden tulee oikeasti vaikuttaa asunnon käyttöarvoon. Löytyy myös aika erikoisia kriteerejä: asunnon

28.11.2018

keittiön ja kylpyhuoneen uusiminen tekee koko talosta liki uuden veroisena. Tämä nuorennus samalla vaikuttaa vuokraan ja on kovempaa luokkaa kuin koko kiinteistön katosta kellariin tehdyllä peruskorjauksella. Miksi näin voimakkaita yksittäisten kohteiden vuokrien korjausliikkeitä tarvitaan vuokrantasausalueiden sisällä?

Vuokralaiset ovat myös kertoneet, että tiedonsaanti on voimakkaasti rajoitettu heidän antaessaan lausuntoja ja toimiessaan yhteishallintolain mukaisessa yhteistyössä vuokranantajan kanssa. Vuokralaisneuvottelukunta on muun muassa jättänyt ARAlle Hekaa koskevan selvityspyynnön. He katsovat, että Heka on estänyt asukasedustajien oikeuksien toteutumisen kieltäytyessään antamasta pyydettyjä taloustietoja siinä laajuudessa kuin asukkaat ovat niitä pyytäneet. En käsittele tätä asiaa syvällisemmin, mutta toimintatapa vaikuttaa erikoiselta, jos todella näin on ollut. Hekan vuokralaisten taannoisella hyryläispäivällä pormestari kävi tervehtimässä paikalla olleita asukasaktiiveja. Pormestari sanoi, että vuokrantasauksesta pitää tehdä vaikuttavuusarvio. Siihen on montakin kipeää syytä, ei vähäisempänä segregaatioriski. Pormestarin kannanotto on tietenkin valonpilkahdus. Segregaatiovaikutus ei ole koskaan vähäinen. Jo pienikin alku segregaatiossa on siemen, joka sivuvaikutuksineen saattaa kasvaa nopeasti ja ympäristöä vahingoittaen. Kysyttäväksi jää kuitenkin, ketkä vastaavat tämän vaikutusarvion toteuttamisesta ja millä aikataululla se toteutetaan.

Lopuksi kannatan valtuutettu Honkasalon palautusehdotusta.

Kiitos.

Valtuutettu Modig

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan Veronika Honkasalon palautusta ja pidän erittäin hyvänä, että palautus on myös kehittynyt tämän vastauksen pohjalta. Voisi olla jopa lain näkökulmasta ongelmallista se, että sidottaisiin Kelan asumistukikriteereihin sitä. On paljon parempi, että ne huomioidaan, koska se on ihan perusteltavissa oleva asia. Ei ole kenenkään etu, että me tällä muutoksella sysäämme taas joukon ihmisiä yli sen rajan, jossa kykenee omalla palkallaan maksamaan oman elämisen ja joutuu turvautumaan asumistukeen ja pahimmillaan toimeentulotukeen.

Asumisen kalleus on yksi Helsingin kaikkein suurimpia ongelmia ja kaikkein vaikeimpia ongelmia ratkaista. Heka on yksi meidän keskeisiä työkalujamme vastata tähän asuntopolitiikan ongelmaan. Se ei ole ai-

28.11.2018

noa, ja sillä ei yksin koko ongelmaa ratkaista, mutta se on aivan keskeinen. Hekalla asuu lähes 100 000 ihmistä. Päätökset Hekassa koskettavat suoraan joka seitsemättä helsinkiläistä ja välillisesti meitä kaikkia. Tätä tasausjärjestelmään siirtymistä on perusteltu sillä, että tämä järjestelmä on saatava läpinäkyväksi ja tasapuoliseksi. Näitä pyrkimyksiä kannatan tietysti. Olen sitä mieltä, että tässä pyrkimyksessä olisi onnistuttu ottamalla kuitenkin tavoitteeksi se, että vuokrat eivät nouse. Kritiikkiä asukkailta tähän valtuutettu Kopran hyvässä puheenvuorossaan esiin nostamaan referenssijärjestelmään on tullut laajalti, ja niin vaikea oli minunkin itseni saada nämä taulukot Hekasta eri kohteita koskien, että sen takia uskon täysin tämän kritiikin, mitä asukkailta on tullut. Olen muutenkin huolissani siitä, mikä on Hekassa ymmärrys asukkaiden arkeen. Olen kuullut Hekan toimitusjohtaja Närön suusta lauseen, että eihän se vuokra nouse kuin 80 senttiä neliö. Se että käyttää tällaisessa yhteydessä vain, osoittaa täyttää ymmärtämättömyyttä sitä kohtaan, miten tiukoilla monet ihmiset ovat sen kanssa, että pystyvät kustantamaan oman asumisensa.

Kannatan lämpimästi Veronika Honkasalon palautusesitystä.

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan palautusta. Tässä mielestäni hyvin olennainen asia on, kiitän Veronika Honkasaloa hyvästä aloitteesta. Minusta tässä on tosi tärkeä näkökulma nimenomaan nämä Kelan kohtuuvuokrat. Siitä on tullut erityisesti todella tärkeää nyt, kun toimeentulotukea me emme enää täällä kunnassa linjaa eikä myönnä vaan Kelassa näissä asumismenoissa. Viime viikolla olin kuuntelemassa Suomen Akatemia -hankkeen tutkija-professori Helena Blomberg-Krollia, joka kertoi, että toimeentulotuen Kela-siirto on johtanut siihen, että tuen käsittelystä on tullut entistä kaavamaisempaa ja sellaista, että ihmisten yksilöllisiä olosuhteita ei enää huomioida samalla tavalla kuin silloin, kun se oli kunnassa. Näin ollen monet ovat joutuneet itse asiassa tosi vaikeisiin tilanteisiin tämän siirron jälkeen. Asumismenojen huomiointi on omankin kokemukseni mukaan yksi näistä todella vaikeista asioista, jonka kanssa ihmiset nyt taistelevat. Se on hyvin vaikeaa, koska se henkilö, jonka kanssa asioit Kelassa, ei päästä tästä asiasta ja yrittää selvittää ja neuvotella sitä, että jos on muutaman euron yli kohtuuvuokran ja sen kanssa joku jossain joskus päättää siitä, mutta et saa koskaan keskustella sen ihmisen kanssa siitä, mitä se sinulle tarkoittaa ja mitkä sinun mahdollisuutesi todellisuudessa ovat Helsingistä löytää 3 euroa tai joskus vähän enemmänkin halvempi kämpä. Mielestäni Helsingin kaupungin asun-

28.11.2018

not on ollut yksi niistä harvoista paikoista, joissa ihmiset ovat voineet löytää kohtuuhintaisia asuntoja. Ei heillä ole enää mitään, mihin muuttaa, jos Kela sanoo, että sinun pitää muuttaa, eikä niitä pieniä asuntokantia meillä ole.

Kannatan hyvin lämpimästi tätä palautusta.

Valtuutettu Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Hekan vuokrapolitiikka on tietysti Helsingin kaupungin asuntopolitiikan ytimessä. Se on ainoita tapoja, joilla kaupunki konkreettisesti itse suoraan vaikuttaen – ei markkinajärjestelmän kautta välttämättä vaikuttaen – pystyy säätelemään asumista. Tässä asiassa on kieltämättä 2 ongelmaa. Toinen on Hekan vuokrien määräytymisperusteet, joita nyt on uudistettu tällä pisteytysjärjestelmällä, jolla on omat puutteensa. Täydellistä järjestelmää ei varmaan olekaan, mutta parempiakin on löydettävissä ehkä. Siinä mielessä asia on hyvinkin palautettavissa. Toinen on asumistukijärjestelmä, josta tiedämme varsin hyvin, että se on erittäin ongelmallinen. Yritetty moneen kertaan selvittää, ja sen järkevän, kohtuullisen ja oikeudenmukaisen kokonaisuuden luominen siihen on sangen vaikeaa.

Tässä palautusesityksessä nyt on hyvää se, että ei sentään ehdoteta sidottavaksi mitenkään Kelan määrittämiin asumismenoihin näitä esityksiä. Parempi olisi ollut, että sitä ei olisi tuolla ollenkaan, mutta näköjään se on jo esityksen otsikossa, joten ymmärrän, että se on palautusesityksessäkin haluttu sanoa, mutta asia on erinomaisen vaikea tältä osin. Toimeentulotuen siirto Kelaan, jota onneksi olen aikanaan vastustanut ja jota vieläkin voin vastustaa, on lisävaikuttanut, pannut vielä yhden kierteen tähän kysymykseen, koska viime kädessä asumismenojen ihan viimeinen haku tapahtuu kuitenkin kaupungin toimielimissä ja tästä aiheutuu lisävaikeuksia.

Valtuutettu Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia valtuutettu Veronika Honkasalolle hyvästä aloitteesta. Tuntuu, että tässä kaupungissa muutenkin istuu ihmisiä pyöreän pöydän äärellä päättämässä, mikä on päivän neliöhinta, että mitä laitetaan tänään hintalapuksi ja noudetaan tarvittavat rahat tilille vaikkapa Kelan kautta, val-

28.11.2018

tion kautta. Ei näin. Ikävää, että Heka on lähdössä samoille linjoille ja "tasaamassa" näitä neliöhintoja. Modigin mainitsema, esiin tullut huoli kaupunkilaisen suusta, että 80 senttiä neliöltä nousee vuokra. Jollekin se on paljon ja jollekin vähän – riippuu varmaan, mistä päin maailmaa tätä kaupunkia tähystelee. On se aika paljon työttömälle yksinhuoltaja-äidille, jos vuokra nousee 600 euroa vuodessa. Ihan siltä pohjalta.

Valtuutettu Lovén

Minä tätä tuossa tutkailin, ja yleensäkin vuokrantasausjärjestelmissä on haastavaa isoilla vuokranantajilla, että sillä tasataan tyhjiä asuntoja ja sillä tasataan epäonnistuneita korjausrahastovarauksia ja vaikka mitä. Ne ovat sinänsä lillukanvarsia tässä isossa kuvassa. Kun tällaisen ARA-rahoitteisen kunnallisen – maailmalla puhutaan sosiaalisesta asumisesta – tarkoitus olisi luoda kohtuuhintaista asumista, että myös pienituloisilla on mahdollista asua kaupungissa. 10 %:n vuokrankorotus, peruskorjataan tai ei, monissa tilanteissa aiheuttaa sen, että vuokralaisilla ei ole varoja enää maksaa niitä vuokria. Kysymys kuuluu, että kun puhutaan asumistuista ja asumistuki on määrittänyt markkinatilanteen, yksityisellä sektorilla helposti on tilanne se, että markkinavuokrat nousevat juuri asumistuen maksimimäärän verran joka kerta, kun sitä korotetaan. Sitten taas jos Heka rupeaa seuraamaan sitä, me olemme siinä tilanteessa, että sosiaalista asumista ei enää ole. Mitä asumistukijärjestelmälle pitäisi tehdä, ei taida olla tässä salissa pelkästään sitä viisautta – jos on missään salissa pelkästään. Mitä sille pitäisi tehdä? Se on hankala, mutta sitä ei myöskään voida suoraan hävittää.

Mutta tuen palautusta, koska mielestäni tässä toimitaan väärään suuntaan tämän asian kanssa.

Valtuutettu Abdulla

Kiitos, puheenjohtaja.

Se on erittäin ongelmallista, jos vuokra, kun taloon muutat, muutaman vuoden tai 5 vuoden jälkeen lähes 400. Koko ajan, tästä tänne joka vuosi vähän lisätään, joka vuosi vähän lisätään ja tulee yhtäkkiä, että vuokra on todella kallis. Minun lähipiirissäni on paljon sellaisia, kuten minäkin, että tehdään paljon erilaisia töitä, jotta pystytään juuri ja juuri maksamaan vuokrat. Tässä kaupungissa on myös pienituloisia, joilla todella ainut mahdollisuus asua tässä kaupungissa ja tehdä töitä on se, että Hekan tyyppisessä asunnossa asutaan, kun ei muita vaihtoehtoja

28.11.2018

meillä ole. Emme pysty ostamaan taloja emmekä pysty markkinaehtoisella vuokralla asumaan, koska meillä on pienet tulot valitettavasti.

Aikoinaan siitä itsekin täällä vakuutettiin minua silloin vuosia sitten, kun tehtiin tässä. Sanottiin, että tähän on nimenomaan tarkoitus pyrkiä, ettei vuokra nouse ja kaupunki hillitsee tätä kädestä karannutta vuokraa. Isoissa kaupungeissa on aina halukkaita, jotka haluavat tulla, mutta myös pitäisi muistaa meidät, jotka olemme asuneet kymmeniä vuosia. Me emme omista mitään, mutta me haluamme kohtuusvuokra-asuntoja, ja se on oikeus. Meille ei ole helppoa muuttaa johonkin.

Kiitos.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen nyt tehnyt järjestelmään ponsiesityksen, jotta vihreätkin voivat sitä kannattaa. Se on samansisältöinen, mutta siinä edellytetään sosiaalisten vaikutusten arviointia, että selvitys tuodaan kaupunginhallituksen käsiteltäväksi valtuustokauden lopussa.

Valtuutettu Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan Veronika Honkasalon ponsiesitystä.

Sen, että tällaisissa asioissa tehdään sosiaalisten vaikutusten arviointi, pitäisi olla ihan normaalikäytäntö. Toivoisin, että niitä tehtäisiin paljon enemmänkin, mutta erityisesti tässä, jossa kuitenkin on kuviteltavissa olevia riskejä esimerkiksi segregaatian näkökulmasta, pidän tätä hyvin tärkeänä asiana.

28.11.2018

392 §

Esityslistan asia nro 17

VALTUUTETTU KATJU ARON ALOITE MATALAN KYNNYKSEN PALVELUPISTEEN PERUSTAMISESTA VÄKIVALTAAN TAI SEN UHKAA KOKENEILLE

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Suomi on monella mittarilla mitattuna yksi maailman turvallisimmista maista, mutta surullista ja ikävä kyllä esimerkiksi perheväkivaltaan liittyen me koreilemme eurooppalaisten tilastojen kärjessä. Tämä on erittäin tärkeä aloite. Tällainen matalan kynnyksen palvelupiste todella tarvitaan, ja toivon, että tämä aloite vihdoinkin tuottaa tulosta. Asiastahan on puhuttu pitkään, ja tähän liittyen on tehty monia erilaisia aloitteita, mutta tässä ei pitäisi hirveästi odotella vaan ryhtyä sanoista tekoihin.

Valtuutettu Ahola

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Feministinen puolue kiittää kaupunginhallitusta vastausta koskien aloitetta matalan kynnyksen palvelupisteestä väkivaltaa tai sen uhkaa kokeneille. On hienoa, että kaupunginhallitus tukee sosiaali- ja terveyslautakunnassa tekemäämme esitystä kaupungin toimintasuunnitelmas- ta naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi ja selvityksen tekemisestä matalan kynnyksen palvelupisteeseen tarpeen kartoittamiseksi.

Sunnuntaina 25. marraskuuta vietettiin kansainvälistä naisiin kohdistuvan väkivallan vastaista päivää. Sukupuolistunut väkivalta on valtava ongelma sekä globaalilla että kansallisella tasolla. Suomessa kolmasosa naisista on joutunut kumppanin fyysisen tai seksuaalisen väkivallan kohteeksi. Naisiin kohdistuva väkivalta on Suomen vakavimpia ihmisoikeusongelmia ja uhka sisäiselle turvallisuudelle. Maamme saa jatkuvasti moitteita puutteellisista toimista sen kitkemiseksi. Ongelma koskee myös Helsinkiä. Helsingin nykyiset palvelut väkivallan uhrien auttamiseksi ja tukemiseksi eivät ole riittäviä. Esimerkiksi vuonna 2017 kaikki pääkaupunkiseudun turvakodit olivat täynnä 55 päivää vuodes-

28.11.2018

sa. Tietoa väkivallasta ei myöskään kerätä systemaattisesti. Suomi on allekirjoittanut Istanbulin sopimuksen, eli Euroopan neuvoston yleissopimuksen naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan ehkäisemisestä ja torjumisesta. Valtaosa sopimuksen palveluvelvoitteiden toimeenpanosta kuuluu kunnille. Onkin tärkeää, että Helsinki laatii toimintasuunnitelman naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseksi ja kehittää olemassa olevia väkivaltaan ja sen uhkaan liittyviä toimintakäytäntöjä. Istanbulin sopimus sekä nykytieto toimivista tavoista ehkäistä väkivaltaa ja puuttua siihen tukevat matalan kynnyksen palvelupisteen perustamista. Väkivaltaa kokeneilla kognitiiviset kyvyt ovat usein heikentyneet ja avun hakeminen on hankalaa. Väkivallan uhrilla on kuitenkin tarve saada mahdollisimman kokonaisvaltaista apua tilanteeseensa heti väkivaltaa ilmiönä tuntevalta ammattilaiselta. Auttajan täytyy saada kontakti apua tarvitsevaan ihmiseen nopeasti, ja se tapahtuu parhaiten kasvokkain. On tiedossa tapauksia, joissa esimerkiksi eron jälkeistä vainoa kokeneet ovat joutuneet asioimaan jopa 40:n eri viranhaltijan kanssa saadakseen apua. Matalan kynnyksen palvelupiste purkaisi tätä vyyhtiä. Yhdeltä luukulta tukea saisi mahdollisimman moneen tarpeeseen. Lisäksi palvelupisteeltä väkivaltaa kokenut voidaan saattaen ohjata turvakotiin. Matalan kynnyksen palvelupisteiden tarpeellisuudesta on jo näyttöä Uudenmaan alueella. Esimerkiksi vuonna 2017 perustetulla HUSin seksuaaliväkivallan uhreille suunnatulla Seritukikeskuksella oli ensimmäisen toimintavuotensa aikana 341 asiakasta.

Väkivalta on monella tavalla sukupuolistunut ilmiö, jossa on usein kyse vallasta. Sukupuolistuneessa väkivallassa käytännöt ja merkitykset eroavat sukupuolen mukaan. Myös muut henkilöön liittyvät ominaisuudet risteävät sukupuolen kanssa, etenkin haavoittuvassa asemassa olevilla ihmisillä. Esimerkiksi vammaisten naisten kokema väkivalta on muuta naisiin kohdistuvaa väkivaltaa yleisempää. Myös sukupuolivähemmistöön kuuluminen lisää väkivallan riskiä. Kaupungilla on erityisvelvoite ehkäistä naisiin kohdistuvaa väkivaltaa. Edellä mainituista syistä matalan kynnyksen palvelut tulee kuitenkin suunnata kaikille sukupuolille, ja niiden tulee huomioida myös erityisen haavoittuvat ryhmät.

Kiitos.

Valtuutettu Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja ja arvoisa valtuusto.

Kiitos valtuutettu Arolle ja feministiselle puolueelle tärkeästä aloitteesta. Hienoa, että nyt matalan kynnyksen palvelupistettä väkivaltaa kokeneil-

28.11.2018

le selvitetään. Sosiaali- ja terveystalvuuissa kohdataan paljon väkivaltaa kokeneita, ja kaupunki on jo hienosti kehittänvt toimintamalleja näissä tilanteissa. Ensikontaktista on luotava mahdollisimman turvallinen ja rauhallinen, ja myös jatkohoito ja psyykinen tuki on turvattava. Rikosilmoituksen tekeminen on erityisesti lähisuhdeväkivaltaa kokeneille vaikeaa, ja siihen on annettava ihmiselle tukea ja voimavaroja. Omassa työssäni olen nähnyt, miten valtava merkitys HUSin perustamalla Seri-tukikeskuksella on ollut. Sinne ohjataan vuorokauden ympäri seksuaalista väkivaltaa kokeneita, ja hoito on erittäin kokonaisvaltaista.

Merkittävä osa väkivaltaa kokeneista ei kuitenkaan hakeudu hoitoon, ja osa haluaa keskustella ilman nimeä ja sotua. Siksi tarvitaan myös matalan kynnyksen palvelupisteitä, joihin on mahdollisimman helppo hakeutua, ja neuvontaa vaikeisiin tilanteisiin tarjotaan myös nimettömästi. Vaikeissa tilanteissa tarvitaan myös esimerkiksi psykososiaalisen tuen erityisosaamista, jota on järkevää Seri-tukikeskuksen tapaan keskittää tällaiseen palvelupisteeseen.

Valtuutettu Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Sanna Vesikansa onkin paikalla. Olisin kysynyt tästä. Tämä on tosi tärkeä aloite, ja tavallaan sääli, että nyt tehdään selvitystä vasta matalan kynnyksen palveluista. Nämähän pitäisi tässä kaupungissa todellakin olla. On kaikenlaista palvelua, mutta ehkä ongelma on se, että ne eivät koordinoitusti ole yhdessä paikassa.

Olisin kysynyt, mihin tämä toimenpidesuunnitelma tai selvitys tuodaan. Tuodaanko se esimerkiksi sote-lautakunnan käsittelyyn? Olisin kysynyt, millä tavalla siinä aiotaan huomioida jälkihuoltoon liittyvät kysymykset. Nyt usein me saamme ehkä, jos saamme matalan kynnyksen palvelut, saada välitön apu ja turva, mutta esimerkiksi ne, jotka lähtevät turvakodista eteenpäin jatkamaan elämää, se jälkihuolto ei välttämättä pelaa ollenkaan. Tässä on kyse myös, jos ajatellaan eronneita väkivaltaa kokeneita naisia, kyse voi olla myös lapsista, joita tämä väkivalta on koskettanut. Voi olla, että esimerkiksi koulu ei saa tietoa näistä kysymyksistä. Pidän tosi tärkeänä, että myös nämä kysymykset tässä laajasti huomioitaisiin.

Valtuutettu Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

28.11.2018

Halusin myös kiittää feminististä puoluetta tästä todella tärkeästä aloitteesta ja valtuutettu Aholaa oikein hyvästä ja kattavasta puheenvuorosta, josta kävi todella hyvin ilmi se, kuinka vakavasta asiasta tässä on kyse. Tämä on asia, jossa Suomella ei todellakaan ole mitään ylpeiltävää. Sen lisäksi, että väkivaltatilastot ovat pysäyttäviä, myös tilastot siitä, kuinka vähän näistä asioista puhutaan ja kuinka vähän näitä väkivallantekoja ilmoitetaan, ovat myös aika mykistäviä.

Olisin myös kysynyt apulaispormestarilta nimenomaan liittyen toimintasuunnitelman laatimiseen, onko jo suunnitelmaa siitä, millä aikataululla ja millä prosessilla tämä tulee etenemään, koska on äärimmäisen tärkeää, että tämä kysymys otetaan Helsingissä vakavasti.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä aihealueessa ollaan hyvin vakavien asioiden kanssa tekemisissä. Haluaisin muistuttaa kuitenkin sen, että naisten ja miesten kohtaan väkivallan määrässä ei juurikaan ole eroja – tavoissa on eroja, missä ne tapahtuvat. Mielestäni pitää matalan kynnyksen palveluissa huomioida se, että miehet eivät kovin herkästi myöskään ilmoita sitä, että he ovat saaneet kotona turpaansa. Tästä on useita näyttöjä, jotka varmaan poliisipuolen ihmiset täällä tietävät.

Haluaisin naisten osalta nostaa keskusteluun myös sen, että nyt jos tällaista selvitystä ylipäättänsä väkivallan ilmenemisestä tehdään, pääkaupunkiseudulla on yksi törkeän väkivallan muoto naisia kohtaan, ja se on ympärileikkaukset. Toivoisin, että tähän asiaan myös jollakin tavalla nyt otetaan kantaa. Se jos mikä on törkeää väkivallan muotoa, ja siihen täytyy puuttua.

Valtuutettu Raatikainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan tilastoiltaan hyvä aloite kaikin puolin. Väkivalta on tietenkin tuomitavaa. 2010-luvun jälkeen – ja en tiedä aikaisempia tuloksia – esimerkiksi kotiväkivallasta törkeistä tapauksista miehet ovat yli puolessa olleet saavana eli iskuja ottavana osapuolena. Tässä kannattaa muistaa myös, että helposti keskustelu menee aina siihen, että naiset ovat niitä, joita hakataan, mutta tilastojen valossa se ei ole ihan näinkään.

28.11.2018

Apulaispormestari Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Aloite on todella tärkeä, ja olen itse tietenkin sosiaali- ja terveyslautakunnan kanssa erittäin samaa mieltä, että on erittäin tärkeää myös se selvittää, miten Helsingissä pystytään parhaiten vastaamaan sekä ennalta ehkäisemään väkivaltaa että myös tietenkin hoitamaan sitä sekä myös uhkaa kokeneiden akuuttiin että selviytymisvaiheen tukeen, minä valtuutettu Veronika Honkasalo hyvin nosti esille. Siinä mielessä pidän tätä selvitystyötä erittäin tärkeänä. Sitä ei tietenkään ole vielä aloitettu, kun se on nyt valtuustossa täällä käsittelyssä, mutta varmasti tullaan sosiaali- ja terveyslautakuntaan tuomaan selvitystyö. Itse ainakin katsoisin, että tämä koskee myös muita toimialoja ja koko kaupunkia. Ei ole kyse ainoastaan sosiaali- ja terveystalviteista ja niihin liittyvistä erittäin tärkeistä järjestöyhteistyöstä tai turvakodeista, jotka ovat pääasiassa valtion rahoituksella vaan erittäin monesta muusta liittymäpinasta kaupungin omissa palveluissa ja tietenkin myös poliisista.

Tämä selvitys tullaan aloittamaan sen jälkeen kun valtuusto tästä asiasta päättää, ja tulen huolehtimaan, että niin kuin tässä vastuksessa lukee, puhutaan sekä akuutista että myös selviytymisvaiheen tuesta ja siinä myös kuullaan omia ja ulkopuolisia asiantuntijoita. Erittäin tärkeä näkökulma, joka täällä nostettiin esille, että tietenkin tämä koskee myös sukupuolia, eikä puhuta ainoastaan naisiin kohdistuvasta väkivallasta, vaan olennaista on huomioida tietenkin myös miehet. Meillä on koko kaupungissa kaupunkitasoinen lähisuhdeväkivallan ehkäisyryhmä, jonka toimikautta on käsittäkseni myös jatkettu. Se oli ilmeisesti päätymässä tämän vuoden lopussa, mutta on erittäin tärkeää, että se työ myös jatkuu. Nyt toivottavasti vastasin niihin kysymyksiin, joita minulle esitettiin.

Kiitos.

Ledamoten Biaudet

Kiitos, puheenjohtaja.

Kun puhutaan lähisuhdeväkivallasta, on ihan selvää, tutkimukset osoittavat, että se on sukupuolittunutta. Se kohdistuu suurimmaksi osaksi naisiin. Silloin kun se kohdistuu miehiin, yleensä tekijä on myös mies. On tietenkin muitakin tapauksia, mutta on hyvä muistaa tämä. Tietenkin miehiin kohdistuu myös hyvin paljon väkivaltaa, joskin se on vähän erilaista ja eri tilanteissa. Se ei välttämättä ole siellä kodissa tai kumppa-

28.11.2018

nin tai entisen kumppanin tekemää yhtä paljon kuin on kysymys perinteisessä naisiin kohdistuvassa. Se ei tietenkään tarkoita, että nämä ovat eri tärkeysasteita, vaan niihin täytyy vain kohdistaa erilaisia toimenpiteitä, jotta niihin voisi puuttua. Lojaliteetti, joka on tietenkin parisuhteessa, on erityisen hankala este sen takia, että myöskään uhri ei aina halua asettaa tekijää vastuuseen.

Haluaisin vähän lisäksi, ei ollut muuta lisättävää, mutta olisi myös tärkeää muistaa kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevat uhrit, esimerkiksi ihmiskaupan uhrit. Tällä hetkellä, kun puhutaan valtion tukemasta turvakotijärjestelmästä, he eivät siihen kuulu. Olisi tärkeää turvata, että heillekin on riittävästi matalan kynnyksen mutta myös turvakoti-
paikkoja.

Apulaispormestari Vesikansa

Hyvä puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Pahoittelut. Unohdin vastata Mari Rantasen kysymykseen erittäin tärkeästä aiheesta eli naisiin kohdistuvasta ympärileikkauksesta tai sukupuolielinten silpomisesta. Sehän on yksi kysymys samoin kuin lapsiavioliitot ja monet muut haitalliset perinteet, joita tietenkin yritämme kaikin tavoin kaikissa palveluissamme vähentää niin ettei yksikään tyttö tai lapsi täällä joudu sen kohteeksi. Sehän on osa kotouttamisohjelmaamme, ja siinä sosiaali- ja terveystoimen erityiskysymyksenä on juuri näihin erittäin haitallisiin käytäntöihin puuttuminen. Sitä tehdään jo tälläkin hetkellä tietenkin myös sekä meidän neuvoloissamme että monissa muissa palveluissa, koska tavoitteena tietenkin on, ettei yksikään tyttö Helsingissä ollessaan joudu silvotuksi.

Valtuutettu Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Kun täällä puhutaan molemmista sukupuolista ja miehistä ja naisista, haluaisin muistuttaa myös siitä, että muunsukupuolisten ja transsukupuolisten kokemana väkivalta on vakava ongelma. He itse asiassa ovat todella yllidustettuina väkivaltatilastoissa uhreina ottaen huomioon määränsä. Haluaisin vain tuoda senkin esiin, että tällainen väkivallan muoto on aika iso ja vakava asia.

28.11.2018

Valtuutetut Raatikainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Ihan tuosta nyt googlasin äkkiä. Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen esimerkiksi vuodelta 2010 vakavan perheväkivallan uhrin miehiä 116, naisia 111, lapsia 8. Nämä ovat pysyneet ihan samansuuntaisina tuonne ainakin, mitä nyt katselin, vuoteen 2015. Eiköhän se aika fifty-fifty mene. Muunsukupuolisia ei ole vielä silloin tilastoitu mitenkään, etten ota niihin kantaa.

394 §

Esityslistan asia nro 19

VALTUUTETTU SAMPO TERHON ALOITE KUNNALLISEN KANSANÄÄNESTYKSEN JÄRJESTÄMISEKSI MALMIN LENTOKENTÄN SÄILYTTÄMISESTÄ

Valtuutettu Terho

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Malmin lentokentän toiminta on monelle meistä helsinkiläisistä sydämen asia. Kentän tärkeyttä korostaa sen ympärille syntynyt aktiivinen kansalaistoiminta, joka on jatkunut jo vuosikymmeniä ja jota tulee jatkaa viimeiseen tilaisuuteen asti.

Olen tehnyt valtuustoaloitteen kunnallisen kansanäänestyksen järjestämiseksi Malmin lentokentän säilyttämisestä. Helsingin kaupunkihan on aiemmin päättänyt, että toiminta Malmin kentällä lakkautetaan. Vaikka Malmin kentän kohtaloa on pohdittu jo pitkään, missään vaiheessa ei ole haluttu suoraan kuunnella helsinkiläisten ääntä. Tämä todennäköisesti johtuu siitä, että Malmin lentokentän nykymuotoisen toiminnan säilyttämisellä on vahva helsinkiläisten tuki. Esimerkiksi TNS Gallupin vuonna 2017 tekemässä tutkimuksessa lentokentän haluaisi säilyttää 62 % helsinkiläisistä. Asian tärkeyttä korostaa myös se, että Malmin lentokentän jatkoa puoltanut kansalaisaloite Lex Malmi sai 2 kuukaudessa kerättyä vaaditut 50 000 allekirjoitusta. Kansalaisaloitteeseen kerätty huima nimien määrä on painava peruste kaupungille har-

28.11.2018

kita kantaansa kenttään uudelleen. Aiemmin eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on katsonut yksimielisessä mietinnössään, ettei se voi puuttua kunnalliseen päätöksentekoon. Vastuu ja valta ovat tällä salilla.

Malmin lentokenttä on tärkeä osa Helsingin kaupunkikuvaa, historiaa ja virkistystoimintaa. Malmin lentokenttä on yksi merkittävä tekijä ilmailulinkeiden kehittämiseksi ja koulutustoiminnan mahdollistamiseksi pääkaupunkiseudulla. Kyse aloitteessani on kuitenkin nimenomaan kansanäänestyksessä. Haluammeko kuulla helsinkiläisten mielipidettä hyvin merkittävästä päätöksestä, jota ei voi peruuttaa? Kerran hävitettyä kenttää ei saa koskaan takaisin.

Arvoisa puheenjohtaja.

En hyväksy kaupunginhallituksen päätösesitystä, jossa ilmeisesti pelätään, että kansa äänestäisi väärin. Nyt on todennäköisesti viimeinen mahdollisuus estää lyhytnäköinen ja peruuttamaton päätös Helsingin ainoan lentokentän lakkauttamisesta kuulematta helsinkiläisiä. Siksi teen palautusesityksen:

Esitän asian palauttamista valmisteluun siten, että Helsinki järjestää vuoden 2019 aikana kunnallisen kansanäänestyksen Malmin lentokentän alueen säilyttämisestä ilmailukäytössä sekä lykkää kentän toiminnan alasajoon liittyvien päätösten toimeenpanoa, kunnes mainittu äänestys on järjestetty. Toivon, että valtuustolla on luottamusta helsinkiläisiä kohtaan. Olen varma, että helsinkiläisillä on kykyä ja osaamista ottaa kantaa Malmin kentän kohtaloon.

Kiitos.

Valtuutettu Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Tutkimukset tosiaankin osoittavat, että suoran osallistumisen kannatus kuntalaisten keskuudessa on kasvanut selkeästi ja kansalaiset haluivat lisää suoran demokratian mahdollisuuksia, kuten kansanäänestyksiä ja erilaista vuorovaikutusta päätöksenteon tukena. Nykyinen edustuksellinen demokratia ei oikein yksin riitä vastaamaan kansalaisten vaatimuksiin.

Helsingin kaupunki taannoin jätti mahdollisuuden äänestykseen toteuttamatta valmisteluvaiheessa. Siksi kansanäänestys vasta tässä vai-

28.11.2018

heessa on kaupungin itsensä aiheuttama tilanne, josta mielestäni asukkaita ei suinkaan tulisi rangaista rajoittamalla heidän vaikutusmahdollisuuksiaan asiaa koskevaa päätöksentekoa koskien. Siitä johtuen kannatan valtuutettu Terhon palautusehdotusta.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Olemme puhuneet paljon ihmisten osallistamisesta ja vaikuttamismahdollisuuksista. Kansanäänestykset mahdollistavat ihmisille suoraan keskeisellä tavalla heille merkityksellisiin kysymyksiin vaikuttamisen. Kysymys Malmin lentokentän säilyttämisestä on varsin sopiva asia kansanäänestyksen kohteeksi. On helppo ymmärtää molemmat vaihtoehdot: joko Malmin lentokenttä säilytetään ja sinne ei rakenneta asuntoja niin paljon, että kentän toiminta kävisi mahdottomaksi, tai sitten lentokenttä hävitetään asuntorakentamisen tieltä.

Kannatan valtuutettu Terhon palautusesitystä.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Malmin lentokentän säilyttäminen on tärkeää monelle kaupunkilaiselle, myös muille kuin ilmailun harrastajille. Kentän ympäristö toimii lähivirkistysalueena alueen asukkaille, ja kentän alueella on rikas hyönteis- ja kasvilajisto. Kentän alueella on havaittu EU:n luontodirektiivin mukaisia tiukkaa suojelua edellyttäviä lepakkolajeja, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei luonnonsuojelulain mukaan saa heikentää tai hävittää. Tästä huolimatta kaikki luontoarvot, joita on pidetty muun muassa Keskuspuiston ja lukuisten muiden valtuustossa käsiteltyjen kaavojen kohdalla tärkeinä, järjestelmällisesti unohdetaan, kun kyse on Malmin lentokentästä.

Esittelijän perustelu sisältää erittäin omituisen osuuden, jossa kansanäänestyksen järjestämättä jättämistä perustellaan sillä, että sitä ei ole aikaisemmin järjestetty. Tämä on täysin älytön päätelmä ja pilkkaa demokratiaa. Edustuksellisen demokratian näkökulmasta on keskeistä, että vaaleilla valitut edustajat toimivat sen mukaisesti kuin ovat äänestäjilleen ennen vaaleja ilmoittaneet tekevänsä. Vuoden 2012 vaalien alla kuitenkin lukuisat ehdokkaat esittäytyivät Malmin lentokentän puolustajina, mutta vaalien jälkeen äänestivät kentän säilyttämistä vastaan.

28.11.2018

Oliko syynä valtuutettujen oma petollisuus vai ryhmän paine, jää jokaisen mietittäväksi. Selvää kuitenkin on, ettei demokratia näinkin toteutunut. Tästäkin syystä kansanäänestyksen järjestäminen olisi perusteltua.

Jo usean valtuustokauden jatkunut pyrkimys Malmin lentokentän lakauttamiseksi on ollut irvokas näytelmä, josta ovat rehellisyys ja demokratia kaukana. Kaupunki on tehnyt tarkoituksella kiusaa kentän jäljellä oleville käyttäjille muun muassa kieltäytymällä vuokraamasta joka tapauksessa säilytettäväksi määriteltyä hallia ilmailukaluston säilytykseen ja samalla menettänyt vuokratuloja jo neljännesmiljoonan edestä. Haluaisin kuulla, miten apulaispormestari perustelee tämän päätöksen kaupungin ja kaupunkilaisten edun mukaiseksi, erityisesti kun samaan aikaan joudutaan selvittämään diesel ? varustetussa hallissa helikopteria, vaikka käytössä olisi myös hangaari, joka soveltuu tarkoitukseen. Miten tämä päätös soveltuu kaupungin ilmastostrategiaan, joka haluaa luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä?

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Puheenjohtaja.

Demokratia on kriisissä, luemme ja kuulemme usein silloin kun ihmiset äänestävät väärin – äänestävät sillä tavalla kuin ei ole odotettavissa ja valtaa pitävien toiveissa. Sekö lienee tässäkin taustalla, ettei anneta helsinkiläisten ilmaista, tulisiko Malmin lentotoiminta säilyttää vai ei. Minusta tässä jos missä näkyy demokratian kriisi. Kaupunki ei ole juuri-kaan antanut ääntä niille, jotka kenties haluaisivat säilyttää lentoaseman niin koulutus-, harrastetoiminnan kuin huoltovarmuuden vuoksi.

Helsinki on tämän valtuustokauden aikana ryhtynyt toimintaan suunnannäyttäjänä Suomessa monissa asioissa, jopa sellaisissa, jotka ovat ristiriidassa voimassa olevan lainsäädännön kanssa. Suunnannäyttäjä, edelläkävijä, mutta yhtään kertaa ei ole tehty suunnannäyttämistä suoran demokratian osalta. Nyt on sen aika. Annetaan helsinkiläisten kertoa mielipiteensä.

Kannatan valtuutettu Terhon tekemää palautusesitystä.

28.11.2018

Ledamoten Månsson

Tack, ordförande.

Nyt on tärkeää se, että nyt ei äänestetä Malmin lentokentän tulevaisuudesta, vaan nyt äänestetään kohta siitä, miten kansanvaltaisesti lopullinen päätös tehdään. Luotammeko kansalaisten kykyyn ottaa kantaa tähän asiaan? Tietysti voi sanoa, että nyt on myöhäistä. Mehän äänestimme jo pari vuotta sitten, ja enemmistö äänesti nurin esityksen kansanäänestyksen tekemisestä. Mutta ellei nyt anneta kansalaisten osallistua tähän päätöksentekoon, pelkään, että Malmin lentokentän kohtalo tulee ikuisesti pysymään avoimena haavana Helsingin ja helsinkiläisten sielussa. Tätä toivon mukaan kukaan meistä ei halua. Siksi neuvoo-antava kansanäänestys. Aikaa on kuitenkin vielä. Alueen suunnitteluhan on vasta alkanut, ja se ehditään pysäyttää siinä tapauksessa, mikä ei todellakaan voi olla varma, että kansa haluaa säilyttää kentän.

Heitän mielelläni pallon myös maan hallitukselle. Avainasemissa siinä hallituksessa ovat ainakin ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen. Hänen pöydälleen tulee kohta suojeluanomus liittyen luontoarvoihin. Liikenneministeri Anne Berner tietenkin, mutta myös kulttuuriministeri Sampo Terho.

Kiitoksia.

Valtuutettu Koulumies

Puheenjohtaja.

Kannatan tätä palautusta. Olen aiemminkin äänestänyt kentän puolesta, mutta täytyy kyllä nyt sanoa tässä vaiheessa, että pikkuisen paheksun tätä sinisten Sampo Terhon aika populistista etenemistä tässä asiassa. Olen huomannut, että jotkut tahot yhä edelleen kulkevat tuolla kentällä ja väittävät kansalaisille, että olisi jotain realistista mahdollisuutta jotenkin säästää Malmin lentokenttä vielä ilmailutoiminnalle, kun jokainen täällä salissa ihan hyvin tietää, että se on se juna mennyt tosi pitkän aikaa sitten jo. Mielestäni olisi hirveän asiallista, jos ei nyt eduskuntavaalien alla taas ryhdyttäisi kampanjoimaan tällaisella pikkuisen valheellisella perustalla. Vaikka itsekkin nyt äänestän sen puolesta, kyllä reilusti jokaiselle pyrin sanomaan, että ei tämä päätös tule enää muuttamaan Malmin osalta. Toivon, että muutkin jatkaisivat tällaisella linjalla.

28.11.2018

Kiitos.

Valtuutettu Pelkonen

Arvoisa puheenjohtaja.

Malmin lentokentästä on tässä salissa puhuttu tuntikaupalla. Itse kannatan valtuutettu Terhon tekemää aloitetta. Tämä on asia, jossa jatkuvien palopuheiden sijaan tarvitaan tekoja. Mielelläni kuulisin, mitä helsinkiläiset tästä asiasta ovat mieltä, eli kansanäänestystä kannatan.

Kiitos.

Valtuutettu Koskinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Sampo Terho on tehnyt hyvän aloitteen kunnallisen kansanäänestyksen järjestämisestä Malmin lentokentän säilyttämiseksi. Tärkeätä on, että kuntalaiset voivat itse esittää näkemyksensä eikä päätöstä tehdä pelkästään poliittisen pelin kautta. Jokainen helsinkiläinen voi todeta, että maata löytyy hehtaarikaupalla kaavoitukseen muun muassa Viikistä, Östersundomista puhumatta. Toivon, että me voimme jättää päätöksen suoraan helsinkiläisille. Kyse on Helsingin asukkaiden vaikutusmahdollisuuksien toteutumisesta kuntalain kaupungin strategian ja arvojen mukaisesti.

Kaupunginhallitus ei ole myöskään ottanut huomioon, että asuntorakentaminen ja ilmailu olisivat yhdistettävissä eikä asuntorakentamistavoitteisiin pääseminen välttämättä edellytä lentotoiminnan lopettamista Malmilla. Kuntalaissa todetaan, että kuntalaisilla on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää selvittämällä asukkaiden mielipiteet ennen päätöksen tekemistä. Tätä tässä ei ole tehty. Kansanäänestyksen torjumisen voi katsoa horjuttaman kuntalain ja sen sisältämien periaatteiden toteutumista, joten kannatan kunnallisen kansanäänestyksen järjestämistä.

Valtuutettu Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

28.11.2018

En kannata palauttamista. Oikeastaan haluaisin kysyä valtuutettu Terholta, miten te valtioneuvoston jäsenenä kannatatte tällaista suoraa demokratiaa. Mitä muita asioita teidän mielestänne voitaisiin kansanäänestyksellä ratkaista? Olisiko sote- ja maakuntauudistus sellainen asia, josta voitaisiin järjestää kansanäänestys, tai jotain muita sellaisia valtioneuvoston tai eduskunnan valtaan kuuluvia asioita? On tämä oikeastaan täällä Helsingin kaupungissa myös sellainen periaate, että jos tulee sellaisia päätöksiä, joista kaikki eivät pidä, järjestetään kansanäänestys. Tämä on aikamoinen ennakkotapaus, joka tässä voi syntyä.

Mielestäni jokainen, joka nyt kannattaa tätä palautusta, voisi samalla perustella, mitä muita asioita haluaa kansanäänestyksellä ratkaistavan? Ymmärrän sen, että Malmin lentokenttää voi joku haluta puolustaa, mutta onko suora demokratia nyt sellainen, että tämä valtuusto voidaan korvata sillä?

Kiitos.

Valtuutettu Modig

Arvoisa puheenjohtaja.

Minun aikamani tässä valtuustossa ei ole yhdestäkään yksittäisestä asiasta äänestetty niin montaa kertaa kuin Malmin lentokentän kohtalosta. Joka kerta on valtuuston selvä enemmistö ollut sitä mieltä, että aluetta tulee kehittää asumisen alueena.

Täällä on käytetty puheenvuoroja siitä, että olisi demokratian väheksymistä, jos nyt ei kannattaisi palautusesitystä kansanäänestyksen järjestämisestä. Itse katson, että tämä esitys itsessään väheksyy demokratiaa. Olen samaa mieltä vastauksen viimeisestä kappaleesta, joka toteaa, että kentän tulevasta käytöstä on tehty lukuisia valtuuston ja kaupunginhallituksen päätöksiä. Neuvoa-antavan kansanäänestyksen järjestäminen sen jälkeen, kun asiasta on jo useaan kertaan päätetty edustuksellisen demokratian mukaisessa menettelyssä, vastaisi perin huonosti kansanäänestysinstituution varsinaista tarkoitusta eli neuvon hankkimista vireillä ja vielä ratkaisematta olevassa asiassa niin, että kunnalliset toimitukset ja viime kädessä valtuusto voisivat ottaa neuvon harkinnassaan huomioon. Tässä viime kaudella päätimme yleiskaavasta, ja yleiskaavassa teimme sen ratkaisun, että Malmin aluetta kehitetään asumiseen. Sen jälkeen tuli vaalit. Ovatko teidän mielestänne kunnallisvaalit demokratiaa väheksyvä tapa kuunnella kansalaisten mielipidettä? Kunnallisvaalien jälkeen valtuusto on vaihtunut, ja uudet päättäjät toimivat uudella mandaatilla. Tästä asiasta on äänestetty mo-

28.11.2018

lemmilla kausilla. Tätä on käsitelty eduskuntaa myöten. Tästä on tehty valitus, jota on käsitelty nyt korkeinta oikeusastetta myöden. En pysty näkemään, miten tässä nyt poljettaisiin kuntalaisten mahdollisuutta päästä vaikuttamaan tai kertomaan mielipiteensä.

Olen hyvin huolissani, arvoisa puheenjohtaja, suoran demokratian tilasta. Eduskunta päätti heikentää kansalaisaloitetta viime tiistaina, kun hallituspuolueet, joihin valtuutettu Terho kuuluu, päättivät haudata kansalaisaloitteen koskien perintöveroa valiokuntaan. Se on täysin kansalaisaloitteen idean vastaista ja tekee koko idean tyhjäksi. Se on demokratian halveksumista, enkä voi ihmetellä tätä Terhon skitsofreenista toimintaa. Toisaalla kannatetaan ja toisaalla halveksitaan suoraa demokratiaa.

Valtuutettu Nygård

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvä valtuusto.

Toivoisin kuitenkin, että pidetään mielessä se, että Malmin ilmailun puolustajat eivät ole asuntorakentamisen vastustajia. Asuntorakentaminen ja ilmailu olisivat edelleen yhdistettävissä Malmilla, eikä asuntorakentamistavoitteeseen pääseminen edellyttäisi ilmailutoiminnan lopettamista. Tässä keskustelussa ei nyt kuitenkaan päätetä Malmin kentän sulkemisen mielekkyydestä tai tehdyistä päätöksistä, vaan puhutaan kansan äänestyksestä ja asukkaiden vaikuttamismahdollisuuksien toteutumisesta. Kuntalakiin ja kaupunkistrategiaan vedottu jo täällä aiemmissa puheenvuoroissa.

Kannatan palautusesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Vepsä

Kannatan Sampo Terhon tekemää aloitetta, koska muistuttaisin valtuutettuja, että TNS Gallup, nykyinen Kantar, teki pari vuotta sitten helsinkiläisille kyselyn, jossa 67 % vastanneista kannatti Malmin lentokentän säilyttämistä. Meidän Helsingin strategiassamme on kuntalaisten osallistaminen hyvin isossa osassa, ja nimenomaan kansanäänestys on sitä. Valtuutettu Nygård totesi hyvin, että Malmin kentälle voidaan rakentaa. Siinä on olemassa olevia ehdotuksia, jotka sisältävät asuntoja jopa 10 000:lle, ja silti voidaan toinen kiitorata säilyttää. Nimenomaan paremmille alueille voidaan rakentaa, koska varmasti tiedätte, että raken-

28.11.2018

taminen tulee ihan äärettömän kalliiksi. Kuten on monesti todettu, vieraisten Fallkullan asuntoalueen talot uppoavat. Siellä on kalliita putkiremontteja jo nyt. Ihmiset maksavat ylimääräisiä vastikkeita. Ei kukaan rakenna omaa taloaan suoperäiselle maalle.

Kiitos.

Valtuutettu Laaksonen

Tämä Malmin lentokentäsaaga on aika surullinen tarina. Helsinkiläisten suuresta enemmistöstä huolimatta jostain ihmeen syystä lentotoimintaa on ammuttu paljolti kaupunkisuunnittelun johdolla alas jääräpäisesti vuosikausia. Se peli ei ollut oikein reilua. Lentotoimintojen puolustajia ei ole haluttu mitenkään kuulla, vaikka muodollisesti asukkaita on kuultu. Esimerkiksi tutkimisen arvoista ja täällä aiemminkin viitattua asiaa, että olisi tutkittu järkevää kompromissia lentotoimintojen ja rakentamisen välillä, ei ole suostuttu ottamaan selvitetäväksi. Se on surullista. Alas tuli ammutuksi myös aiemmin tekemäni valtuustoaloite, jossa esitettiin kaupungin teettämällä ulkopuolisella mielipidemittausyrityksellä puolueettoman tutkimuksen helsinkiläisten mielipiteistä Malmin kentän säilyttämisestä. Ei ollut reilua peliä tämäkään. Tyrmättiin täysin. Ei demokratiaan kuulunut suorittaa tällaista gallup tutkimusta.

Tämä kaikki on aika surullista asukasvaikuttamisen kannalta. Ei nyt ihan ihme ole, että kansalaisilla kuullaan luottamuksen poliittiseen järjestelmään jotenkin horjuvan eikä ymmärretä ihan normaalia talonpoikaisjärkeä ja järkisyyttä. Tästä tuulee paljon tämän Malmin kentän suhteen.

Surullinen tapaus. Kannatan palautusesitystä.

Ledamoten Rantala

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen tässä salissa kannattanut jokaisessa äänestyksessä Malmin lentokentän jatkoa. Mielestäni kentän jatkolle on monta hyvää argumenttia, mutta en pysty tukemaan palautusta nyt kansanäänestyksen osalta.

Om man ska hålla en folkomröstning så ska man hålla det i början av en process, eller när det faktiskt finns reella alternativ att ta ställning till. Inte nu när alla formella beslut har fattats, faktiskt fattats många gånger

28.11.2018

om, och till och med den sista juridiska, i alla fall nationella, instansen, högsta förvaltningsdomstolen, har sagt sitt.

Vad ska man rösta om i en folkomröstning. Att ordna en folkomröstning nu är, det är faktiskt inte demokrati, utan det är att vara oärlig mot invånarna, så därför stöder jag inte en återremiss.

Valtuutettu Hakola

Arvoisa puheenjohtaja.

Minäkin olen vuosien aikana linjakkaasti kannattanut Malmin lentokenttää ja siellä jatkuvaa ilmailutoimintaa. Nyt on kuitenkin tässä äänestyksessä ja ennen kaikkea Sampo Terhon aloite on sen kaltainen, että pidän sitä kovin populistisena jo senkin takia, että vastauksessakin on hyvin merkittävästi todettu siitä, mitä kaikkea tässä asiassa on tehty ja miten siinä on edetty ja missä vaiheessa ollaan tällä hetkellä menossa. Sen sijaan olisin nähnyt mieluummin niin, että valtuutettu Terho toimessaan valtioneuvoston jäsenenä olisi toiminut ehkä aktiivisesti valtioneuvostossa tämän asian suhteen. Hänkin varmaan kuitenkin realistisesti ymmärtää, että tämä nyt tehty aloite ei enää tässä vaiheessa tätä asiaa ratkaise.

Mutta koska samaan aikaan tiedän sen, millainen häly siitä nousee, jos ei yhtä linjakkaasti kuin aiemmin ole tämän aloitteen takana, kannatan tätä tapauksessa palautusta.

Valtuutettu Saxberg

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen hirveän iloinen näin Liike nyt -ryhmän edustajana, kun tällaista kansandemokratiaa vähän tässä ajetaan politiikkaan. Meillä on hirveästi potentiaalia tässä valtuustossa nyt. Tervetuloa vain, meillä kyllä tilaa on. Näin vaalien kynnyksellä on hirveän mukava asia ottaa Malmin kenttä esiin. Tässä itse asiassa meillä onkin Liike nyt -ryhmässä aika aktiivista keskustelua Malmista siitä huolimatta, että sitä ei yksikään poliitikko ole siellä avannut. Siellä on hyvin monisatakertainen enemmistö sitä mieltä, että Malmin kenttä pitää säilyttää. Siellä on myös kysymyksessä se, haluammeko me asua kaupungissa, jossa on yhtä paljon asuntoja ja citylentokenttä vai kaupungissa, jossa on tämä määrä asuntoja ja ei citylentokenttää. Ehdottomasti kannatan sitä, että kysytään

28.11.2018

kaupunkilaisilta. Hyvä tälle palautukselle. Annan sille vihreää valoa ja toivon todella, että saamme Malmin vielä kaivettua tuolta eetteriin.

Kiitos.

Pormestari Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Täytyy ensin onnitella valtuutettu Terhoa siitä, miten hän on onnistunut höynäyttämään puolet tästä salista tukemaan eduskuntavaalikampanjaasi tällaisessa kello 11:n aikaan illalla käytävässä keskustelussa. Osoittaa poliittista pelisilmää. Onneksi olkoon valtioneuvoston päähän.

Arvoisa puheenjohtaja.

Helsingissä ei ole koskaan järjestetty neuvoa-antavaa kansanäänestystä, mikä varmaan myös kertoo siitä, että päättäjäsukupolvet ovat halunneet pitää kynnyksen riittävän korkealla. Niitä on Suomessa järjestetty kunnissa jonkin verran, jotka yleensä ovat yleensä liittyneet kuntaliitoksiin, jolloin on aidosti kysymys isoista asioista. Valtakunnan tasolla on järjestetty pari kertaa. Taitaa olla toinen EU-jäsenyydestä ja toinen kieltolaista. Nyt täällä halutaan järjestää kunnallista kansanäänestystä asiasta, josta tässä valtuustossa on viimeisen 3–4 valtuustokauden aikana ehkä 30–50 kertaa jo äänestetty. Asia on aidosti ollut merkittävällä tavalla esillä, kuten muun muassa valtuutettu Modig täällä kertoi hyväksyttäessä yleiskaavaa, josta on valitettu ja josta sen jälkeen korkein tuomioistuim ? korkein hallinto-oikeus on antanut päätöksensä. Mutta täällä halutaan järjestää historian ensimmäinen kunnallinen kansanäänestys tästä asiasta, josta valtuusto on äänestänyt ehkä 30–50 kertaa ja josta korkein hallinto-oikeus on antanut päätöksensä. Tällaista se on, kun kello 11:n aikaan illalla ryhdytään käymään Sampo Terhon kunnallisvaalikampanjaa, anteeksi eduskuntavaalikampanjaa.

Valtuutettu Raatikainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen vähän kuulevinani täällä tällaisia orwellilaisia sanankäänteitä. Sanotaan, että nyt kansanäänestys on jollain tavalla demokratian vastaista. Nämä ovat mielenkiintoisia lauseita. Nyt olisi Helsingillä oikeasti sellainen paikka, että vaikka tästä nyt on äänestelty täällä, me jokainen kuitenkin tiedämme, että helsinkiläisten enemmistö ilman muuta on sitä

28.11.2018

mieltä, että Malmin kenttä tulisi säilyttää. Me olemme jo kaapanneet tuolta puoli Sipoota. Sinne mahtuu rakentaa. Koko maapallon väestö mahtuisi Suomen alueelle, jos oltaisiin Macaon asumistiheydessä, että kyllä täällä tilaa riittää. Nyt jos tässä tehtäisiin kansanäänestys, se menisi niin, että Malmi säilytetään ja Helsinki menisi tämän mukaan. Voi olla, että se olisi aika hieno kansanvallan näyttö, että kansa oikeasti pystyy vaikuttamaan ja näkisi, että täällä tehdään niin kuin enemmistö haluaa eikä vain niin kuin jotkin tietyt tahot haluavat.

Valtuutettu Anttila

Puheenjohtaja.

Viittaisin tässä valtuutettu Markus Rantalan ja Silvia Modigin ja pormestari Vapaavuoren puheenvuoroihin siitä. Minusta kyllä nämä esitykset, jotka nyt nostavat kansanäänestyksen tässä tilanteessa ja vaiheessa, ovat paitsi epärehellisiä kuntalaisia kohtaan myös halveksivat tietyllä tavalla demokraattista päätöksentekojärjestelmää ja myös korkeimman hallinto-oikeuden kykyä pohtia tätä asiaa ja tehdä päätöksiä. Näistä asioista on monen, niin kuin täällä on todettu, viimeisten valtuustojen ainakin 20 vuoden aikana on päätetty Malmin lentokentän 3 yleiskaavassa vuodesta 92, 12 ja nyt viimeisessä. 3 yleiskaavaa on jo linjannut Malmin lentokentän kohtalon. Sen jälkeen kansalaiset ovat voineet hyvin valita valtuustoon sellaisia valtuutettuja, jotka kannattavat Malmin lentokentän säilyttämistä, mutta koskaan ei ole valittu sellaisia valtuutettuja, jotka olisivat saaneet enemmistön tässä asiassa. Tietyllä tavalla kansa on valinnut jo vaaleissa oman puolensa, ja on haluttu, että Malmia kehitetään ja että sinne tulee asuntoja. Näin ollen minusta nyt nämä puheenvuorot, jotka täällä on esitetty, kyllä halveksivat sekä kansalaisten mielipidettä että myös tehtyjä sekä edustuksellista demokratiaa että myös korkeimman hallinto-oikeuden roolia. Ihmettelen suuresti valtioneuvoston jäsen Terhoa.

Valtuutettu Kaleva

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä tässä on tullut ihan hyviä argumentteja nimenomaan tätä kansanäänestyksen järjestämistä vastaan. Onhan niin ettei voida lähteä köykäisin perustein avaamaan sellaista Pandoran lipasta, että aina kun tulee hankala paikka eteen, huudetaan, että järjestetäänpäs kansanäänestys ja kysytään, mitä mieltä kustakin asiasta ihmiset ovat. Eihän se ole nimenomaan edustuksellisen demokratian mukaista. Kyllähän mei-

28.11.2018

dän täytyy tässä salissa kantaa vastuumme siitä, että meidät on valittu päättämään asioista, eikä niin että jokaisessa vaikeassa kohdassa mennään kansanäänestyksen taakse. Kuitenkin niin kuin täällä mainittiin, Malmin asiasta on keskusteltu kuinka hirvittävän kauan onkaan. Se tulee jatkuvasti uudelleen keskusteluun. Jatkuvasti argumenttina käytetään sitä, että enemmistö helsinkiläisistä haluaa säilyttää sen taikka että enemmistö ei halua säilyttää sitä. Kuitenkaan tätä asiaa ei ole koskaan selkeästi mitattu. Se on mitattu edustuksellisen demokratian kautta. Ihan totta niin kuin sanottiin, viime vaaleista olisi voinut tulla Malmivaalit. Silloin oltaisiin voitu valita tänne valtuustoon sellaisia valtuutettuja, jotka äänestävät aina Malmin puolesta. Minä itse lupasin vaalikampanjassa, että äänestän aina Malmin puolesta. Olen sen lupauksen pitänyt ja aion pitää sen tälläkin kertaa, koska tulkitsen niin, että Sampo Terhon palautusehdotus on ehdotus Malmin puolesta. Sen takia äänestän sen puolesta, mutta mielestäni ei pitäisi lähteä köykäisin perusteisiin – olivat perusteet mitkä hyvänsä – vaatimaan tällaisia kansanäänestyksiä ja piiloutumaan niitten taakse. Sen takia tämä on mielestäni hiukan hankala lähteä täysin rinnoin tätä nyt kannattamaan. Varmasti aika moni tässä salissa jakaa ajatukseni tästä, mutta aion kuitenkin tämän ehdotuksen puolesta äänestää.

Kiitos.

Ledamoten Månsson

Puheenjohtaja.

Haluan vain pormestarille vakuuttaa, että kukaan meistä useasta eri puolueesta, jotka olemme tässä asiassa samaa mieltä Sampo Terhon kanssa, emme ole tukemassa häntä eduskuntavaaleissa. Se väite kaa-tuu jo omaan mahdottomuuteensa. Jos ei pormestari ole huomannut, valtuutettu Terho on ainoa sinisten valtuutettu täällä paikalla. Emme me yli puoluerajojen tue muiden ehdokkaiden eduskuntavaalikampanjaa. Pidän tätä nyt pikkaisen valitettavana syytöksenä. Ihan noin ystävällisesti haluan kiistää tämän tiedon.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja.

28.11.2018

Valtuutettu Anttila esitti edellä mielenkiintoisen näkemyksen siitä, että kansalla olisi ollut jo useampi mahdollisuus valita sellaiset valtuutetut, jotka äänestäisivät kentän puolesta. Tällaisen näkemyksen esittäminen on melkoista älyllistä epärehellisyyttä – ikään kuin Malmin lentokenttä olisi ollut joskus vaalien ainoana teemana. Kuitenkin vaalien alla monet, jotka ovat käytännössä äänestäneet tässäkin salissa toisin, ovat esiintyneet kentän puolustajina. Monet muut ovat olleet varsin hiljaa kannoistaan. Väite siitä, että kansalla olisi ollut mahdollisuus valita, on täysin perätön. Miksi emme antaisi kansalle tätä mahdollisuutta?

Salin vasemmalta laidalta ovat useammat henkilöt korostaneet sitä, miten kansalla pitäisi olla mahdollisuus valita, ja vaatineet suoraa demokratiaa monessa muussa asiassa, mutta minkä takia juuri tässä ei? Niin kuin pormestari tässä aikaisemmassa varsin ylimielisessä puheenvuorossaan esitti, Helsingissä ei ole järjestetty yhtä ainutta kunnallista kansanäänestystä. Eikö tässä tilanteessa nyt olisi mahdollisuus järjestää sellainen ja katsoa, mitä tässä sanotaan? Sitten tällekin keskustelulle voitaisiin vihdoinkin pistää piste.

Kiitos.

Valtuutettu Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Oikeastaan valtuutettu Månsson sanoikin sen, mitä minä halusin sanoa, mutta myös omasta puolestani haluan tehdä selväksi, että en ole täällä tukemassa kenenkään vaalikampanjaa. Kaikkia valtuutettuja mielestäni pitäisi kohdella tasa-arvoisesti. Olen itse asiassa aika pettynyt pormestarin jopa, mielestäni se oli aika ylimielinen asenne valtuutettu Terhon aloitetta kohtaan. Eihän hän myöskään voi sille mitään, jos hänen aloitteensa käsittely sattuu olemaan tähän aikaan, niin kuin aiemmin minunkin Hursti-aloitteeni oli joskus kello 11:n aikaan. Emmehän me, jotka olemme aloitteen tehneet, voi tietää, milloin sitä käsitellään. Ei voi valtuutettua syyttää siitä, että nimenomaan hänen aloitteensa nyt käsitellään näin myöhään. Pikkaisen toivoisin kunnioittavampaa asennetta myös pormestarilta.

Kiitos.

Ledamoten Wallgren

Bästa fullmäktige. Arvoisa valtuusto.

28.11.2018

Haluan kiinnittää huomiota esittelyn loppukaneettiin ja kansanäänestysinstituution periaatteisiin. On selvää, että Suomessa ja useimmissa maissa kansanäänestyksen tehtävä on täydentää edustuksellista demokratiaa. En lähde sitä kyseenalaistamaan, mutta luen teille, meidän täytyy pohtia tässäkin salissa, milloin pitää järjestää kansanäänestyksiä ja milloin ei. Meille kerrotaan esittelyssä näin: ”Neuvoa-antavan kansanäänestyksen järjestäminen sen jälkeen, kun asiasta on jo useaan kertaan päätetty edustuksellisen demokratian mukaisessa menettelyssä, vastaisi perin huonosti kansanäänestysinstituution varsinaista tarkoitusta eli neuvon hankkimista vireillä ja vielä ratkaisematta olevassa asiassa niin että kunnalliset toimielimet ja viime kädessä valtuusto voisi ottaa neuvon harkinnassaan huomioon. Kun tällainen harkinta on jo useaan otteeseen tehty, neuvoa-antavaa kunnallista kansanäänestystä ei ole perusteltua järjestää.”

Tässä tulee myös väärä kuva siitä, milloin pitää ja milloin ei pidä järjestää kansanäänestyksiä. Nähdäkseni on oleellista se, että kansanäänestys ei ole paikallaan silloin kun se on ylhäältä masinoitu, vaan silloin kun on aito ja todistettu tarve, joka tulee alhaalta päin. Jos on vahva kansanliike, joka kerää nimiä ja vakuuttaa päättäjät siitä, että on olemassa tarve kansanäänestykselle, silloin se pitää järjestää ihan riippumatta siitä, missä vaiheessa asian käsittelyä ollaan. Jos voidaan osoittaa, että on olemassa kansanliike, joka haluaa merkittävästä asiasta kansanäänestyksen sen jälkeen, kun se on ratkaistu valtuustossa, silloin se voidaan järjestää, mutta se, että täällä valtuutetut alkavat esittää omasta asiastaan ilman että on kansalaisten painetta, se ilmeisesti ei johda, se johtaa manipulatiiviseen kansanäänestysinstituution käyttöön eikä siihen, että se tulisi sellaiseen tarpeeseen, että edustuksellinen demokratia ei ole riittävästi kuunnellut kansalaisten ääntä ja tarpeita.

Toistan: silloin kun tulee vahva, aito kansanliike, joka tekee kovasti työtä ja pystyy osoittamaan, että on paljon kansaa, jotka haluavat kansanäänestyksen, silloin meidän täytyy kuunnella ja järjestää tämä. Mutta silloin kun on minulla tai jollakin muulla porukalla täällä se idea ilman että voimme osoittaa, että sillä on vahva tuki kansalaisilta, silloin pitää olla epäilevä.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

28.11.2018

Kysyisin valtuutettu Wallgrenilta, mikä hänelle on riittävä määrä kansalaisia. Eikö 50 000 riitä?

Kiitos.

Valtuutettu Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Heimolan talon purkaminen oli aikoinaan 60-luvun lopulla suuri virhe, ja siitä olisi pitänyt kansalta kysyä, mutta ei kysytty. Se oli toki myöhäistä sitten kun talo oli jo purettu. Tässä on vähän sama ongelma. En näe, mikä järki, kun me olemme jo päättäneet, nyt enää alkaa kysyä kansalaisilta yhtään mitään. Mutta toisaalta eihän kaikkia valtuustoaloitteita ehkä niin pitkälle ole mietittykään.

Täällä valtuutettu Månsson jäi miettimään, mikäköhän trauma tästä nyt jää, kun kenttä on siellä. Lupaudun tässä nyt julkisesti olemaan ensimmäinen rautakangen kanssa, joka tulee asfalttia avaamaan. Tämähän ongelma saataisiin ratkaistua sillä, että kaupunki nyt erittäin nopeasti aloittaisi järkevästi toki suunnitellen tuotannon ja tekisi asemakaavan, jotta päästäisiin ihailemaan uusia asuintaloja ja saataisiin helsinkiläisille koteja. Niin kauan kuin nyt on se tyhjä platta, missä ei ole mitään muuta kuin vähän asfalttia vedetty suorina viivoina, tilanne elää ja vatvotaan ja loputtomiin kestää.

Toivon, että tässä päästään pian rakennuspuuhiin. En koe, että Heimolan talo oli virhe, ja se oli kulttuuri- ja rakennushistoriallisesti merkittävä, mutta tällaista suoraa vedettyä asfalttiviivaa keskellä plattaa, onneksi sillä ei tällaista vastaavaa kulttuurihistoriallista merkitystä ole, erityisesti kun varsinainen terminaalirakennus siinä säästetään. Toivottavasti kaupunginvaltuusto voi vaikka järjestää talkooporukan sinne ja mennä yhdessä aloittamaan maanraivaus- ja maansiirtotyöt, niin saadaan helsinkiläisille lisää koteja.

Ledamoten Wallgren (replik)

Tässä kysyttiin, mikä on oikea kynnyks, milloin Helsingissä pitäisi olla kansanäänestys. Meillä oli viime valtuustokaudella tai oliko edellisellä valtuuston asettama demokratiaryhmä, joka poikkipoliittisesti arvioi tätä asiaa ja tehtiin demokratia raportti. Silloin päädyimme siihen, että jos 5 % äänioikeutetuista helsinkiläisistä sen esittää, silloin pitää järjestää. 5

28.11.2018

prossaa on mielestäni kohtalaisen sopiva Helsingissä. Voidaan miettiä sitä uudestaan, jos valtuusto niin haluaa.

Valtuutettu Laaksonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Veli Otto Merelle vähän tarkentaisin, että Heimolan talon – jopa muistan sen vanhempana miehenä – korvasi toinen rakennus ja kaupunki skulaa ihan hyvin. Mutta tässä Malmin kohdalla häipyä kokonainen elinkeino, yritysmuoto ja merkittävä palikka Helsingin tulevaa liikennepolitiikkaa, toimivuutta ja monipuolisuutta. Ne ovat 2 aivan eri asiaa.

Eipä minulla tällä kertaa muuta.

Kiitos.

Valtuutettu Hyttinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Wallgrenille. 50 000 helsinkiläistä on 7,7 %. Eikö tässä tapauksessa olisi ollut loogista kannattaa tätä kansanäänestystä?

Kiitos.

Valtuutettu Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Wallgrenin näkemys kansanäänestyksen järjestämisestä on sinänsä varsin perusteltu. Kansanäänestyksen tulee lähteä alhaalta, ei ylhäältä. Esityslistalla todetaan, että täällä valtuustossa on käsitelty aloite Malmin lentokentän säilyttämisestä, jonka oli allekirjoittanut yli 2 % Helsingissä asuvista täysi-ikäisistä äänioikeutetuista asukkaista. Tuossa yhteydessä myös tehtiin aloite kansanäänestyksestä, jonka taisin tehdä minä itse. Sitä ei hyväksytty. Tässä oli vähän, Wallgren muistaakseni jo silloin perusteli tällä samalla tavalla.

Nyt täytyy ymmärtää se, että kansalaiset eivät aina osaa käyttää juuri sitä tiettyä välinettä. Mielestäni yli 2 %:n allekirjoittaneiden määrä, he valitsivat ehkeivät ihan parasta toimintatapaa. Olisi kannattanut ruveta

28.11.2018

keräämään sitä kansanäänestykseen, mutta mielestäni tämä joukko sinänsä on tehnyt, se on ollut alhaalta lähtevä liike, joka on kerännyt tämän nimimäärän. Totta kai tulee kokemus, että heitä ei kuulla ja siitä ei välitetä ja kannattaako nimiä enää uudestaan kerätä, kun he kuitenkin torppaavat sen. Tässä on vähän samanlainen ajatus, kun virkamiehillä on tehtävä ohjata kansalainen oikeaan kohteeseen. Mielestäni tässä tilanteessa se, että kun näin merkittävä joukko kaupunkilaisista on ilmaissut tahtonsa, se pitäisi ohjata oikeaan välineeseen, ja se oikea väline tässä on kansanäänestys. Näin minä näen sen.

Valtuutettu Lovén (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia.

Mielestäni tässä kohtaa, kun meillä on valtiovalta ja Helsingin päättävät elimet ja oikeusasteet tämän asian ovat jo puineet, kansanäänestyksen järjestäminen tässä vaiheessa on hiukan kornia. Tämä on vähän sama kuin me järjestäisimme esimerkiksi työttömyysturvan aktiivimalleista kansanäänestyksiä. Sille järjestetään 14.4. kansanäänestys.

Valtuutettu Raatikainen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Tämä varmaan tarkoittaa, jos Lovénia ymmärtän oikein, että aina kun tulee jostain oikeudesta jokin tällainen päätös liittyen esimerkiksi kaupunkibulevardeihin, se on sitten siinä. Ei aleta vääntää mitään.

Valtuutettu Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Minä kun olen ensimmäisen kauden valtuutettu, olen huomannut, että tässä kokouksessa on nostanut päätään aivan uudenlainen poliittinen kulttuuri, lähinnä tämän kokouksen alkupuolella. Sitä voisi kutsua virvelöinniksi, että ensin kalastetaan jonkinnäköisellä pitkäsiimalla, joka voisi olla palautusehdotus, ja sitten jos se ei onnistu, sitten tehdään vastaavasta asiasta täysin vastaavan sisältöinen ponsi. Nyt odotankin sitä innolla, mahdammekohan me nähdä tässä keskustelun kuluessa vielä esimerkiksi valtuutettu Sampo Terholta sellainen ponsi, jossa vaikka selvitetään sitä, että Helsinki järjestäisi vuoden 2019 aikana kunnallisen kansanäänestyksen. Olisiko tämä nyt se tapa, miten tätä edistettäisiin vielä? Tällainen vain tässä tuli ajatuksena. Olkaas nyt hiljaa siinä. Jos

28.11.2018

kansanäänestystä sinänsä ei kannata, mutta kannattaa tätä uudenlaista poliittista kulttuuria, silloinhan tässäkin asiassa tällainen ponsi pitäisi tehdä. Tämä on vain nyt kysymys. En aio tätä pontta kuitenkaan tässä esittää.

Valtuutettu Kolbe

Puheenjohtaja.

Jälleen kiinnostava keskustelu asiasta, josta voidaan olla monta mieltä. Muistutan siitä, että Heimolan talon ohella Helsingin historia tarjoaa monia muitakin kiinnostavia tapauksia. Esimerkiksi Käpylä, joka aika pian nimettiin Puu-Käpyläksi, sen säilyttämisen puolesta taisteltiin noin 10 vuotta. Kokoomus ja demarit ajoivat täysin tuhoavaa kaavaa vuonna 62, ja hyväksyttiin. 10 vuotta taisteltiin Puu-Käpylän säilyttämisen puolesta, ja lopulta säilyttävä asemakaava hyväksyttiin 19–71. Sukupolvet olivat vaihtuneet, ja aatteet olivat muuttuneet.

Usein sitkeä taistelu palkitaan. Viime viikolla Vanhan valtausta muistelevassa seminaarissa puhui amerikkalainen professori Kristin Ross, joka muistutti 68:n tärkeimmästä perinnöstä. Ihmiset ottavat oman elämänsä haltuunsa ja puolustavat asioita ja arvoja, joita he kokevat tärkeiksi. Hän nosti esimerkiksi 2 lentokenttähanketta. Toinen oli Larzac Ranskassa, ja toinen oli Narita Japanissa. Ranskassa valtio halusi rakentaa sotilaslentotukikohdan, ja jälkimmäisessä Tokion kansainvälisen kentän. Molemmissa paikalliset maanviljelijät ryhtyivät puolustamaan maitaan ja elämäntapaansa, joita kenttä uhkasi. Taistelu jatkui vuosikymmeniä. Ranskassa talonpojat saivat selkävoiton, Japanissa vääntö hävittiin ja kenttä rakennettiin.

Ystävät. Taistelu hyvän asian puolesta ei ole koskaan turhaa. Viimeistä sanaa Malmista ei ole sanottu. Siksi jatkakaamme asian käsittelyä.

Meillä on myös historiassa kyky panna itsemme kettingillä kiinni, kun valtuustotoverit menevät sinne lapion kanssa asfalttia kaivamaan. Nähdään kentillä, ystävät.

Valtuutettu Turkkila

On sääli puhua näin hienon, paatoksellisen puheen päälle.

Kaupunkistrategiassa lukee, että Helsingin tavoitteena on olla maailman parhaiten digitalisaatiota hyödyntävä kaupunki. Mielestäni tällai-

28.11.2018

sen ajatuksen yhteyteen sopisi loistavasti se, että vaikka nyt tämän kysymyksen ohella tai sen yhteydessä ei ehdittäisikään järjestää kansanäänestystä tai kunnallisäänestystä, kaupunki vakavasti pyrkisi miettimään tapoja, joilla voitaisiin nopealla tavalla erilaisten arvo- tai muiden kiistakysymysten yhteydessä kysyä laajalta ihmisjoukolta, mitä he ovat asioista mieltä.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkânt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig